

III Informe del Mercat Laboral I Negociació Col·lectiva

Barcelona, febrer de 2016

TAULA DE CONTINGUT

RESUM EXECUTIU.....	3
CONCLUSIONS.....	15
OCUPACIÓ.....	20
ATUR REGISTRAT.....	20
ENQUESTA DE POBLACIÓ ACTIVA.....	25
AFILIACIÓ.....	28
CONTRACTACIÓ.....	29
NEGOCIACIÓ COL·LECTIVA.....	35
CONVENIS COL·LECTIUS.....	35
INAPLICACIÓ DE CONVENIS.....	39
EXPEDIENTS DE REGULACIÓ D'OCUPACIÓ.....	42
CONFLICTIVITAT LABORAL.....	54
RESOLUCIÓ EXTRAJUDICIAL DE CONFLICTES.....	56
TRIBUNAL LABORAL DE CATALUNYA.....	56
SERVEI DE MEDIACIÓ, ARBITRATGE I CONCILIACIÓ (SMAC).....	64
COSTOS LABORALS I NEGOCIACIÓ COL·LECTIVA.....	67
COSTOS LABORALS.....	67
Cost laboral per treballador i components.....	67
Cost laboral per sectors econòmics.....	71
Cost laboral per dimensió de l'empresa.....	73
Cost laboral segons la forma de regulació de la relació laboral.....	74
Costos laborals en relació amb Europa.....	77
NEGOCIACIÓ COL·LECTIVA: EVOLUCIÓ DELS SALARIS PACTATS.....	84
Introducció.....	84
Negociació Col·lectiva.....	85
METODOLOGIA.....	93

1. RESUM EXECUTIU

Les darreres dades estadístiques disponibles del mercat de treball i negociació col·lectiva són les que a continuació es detallen:

Ocupació

a) Atur registrat

Segons les dades de l'atur registrat del mes de desembre, a Catalunya l'atur es va reduir en 5.992 persones (-1,5%), i l'any 2015 ha finalitzat amb un total de 515.668 aturats registrats.

Interanualment, l'any finalitza amb una reducció del 10,47% (60.280 aturats menys) respecte de desembre de 2014.

Interanualment, a Catalunya, l'atur s'ha reduït en un 10,47%.
A nivell estatal, la reducció de l'atur és del 7,96%.

A nivell estatal, l'atur registrat s'ha reduït en 55.790 persones en relació al mes anterior (-0,64%). La xifra d'atur estatal se situa en el mes de desembre de 2015 en 4.093.508 persones.

En termes interanuals, l'atur disminueix en 354.203 persones, fet que suposa una reducció del 7,96%, sumant així un altre mes de descens, que va començar al mes d'octubre de 2013.

En relació a l'atur registrat de llarga durada (+ 12 mesos), entre l'any 2014 i finals de 2015 s'ha produït una reducció del 13,15% (33.579 aturats menys de llarga durada).

Segons l'àmbit territorial, l'atur es redueix a les quatre províncies catalanes, a Barcelona, l'atur registrat és de 5.072 aturats menys respecte el mes anterior, i respecte al mes de desembre de 2014, s'ha reduït un -10,65%. A Girona, l'atur disminueix en 630 persones, i en termes interanuals s'ha reduït en un -10,10%. A la província de Lleida, la reducció ha estat de 59 aturats menys que el mes anterior, i la variació respecte a l'any anterior és de -9,14%. Per últim, a Tarragona, la disminució de l'atur produïda en desembre és de 223 aturats menys i respecte a l'any anterior, del -10,20%.

b) Enquesta de Població Activa

L'Enquesta de Població Activa del 4rt trimestre del 2015 situa la taxa d'atur a Catalunya en un 17,73% (0,24 punts menys que el trimestre anterior, que va ser del 17,49%), situant el nombre total d'aturats en 668.600 persones. Les dades exposades per l'INE, suposen un increment del nombre d'aturats en 9.000 persones respecte del trimestre anterior (un 1,37%).

Interanualment l'atur disminueix un 11,62% a Catalunya.

Interanualment, a Catalunya l'atur s'ha reduït en 87.900 persones (-11,62%) i a Espanya en 678.200 aturats menys (-12,43%).

Tanmateix, interanualment ha augmentat l'ocupació en 53.800 persones a Catalunya i 525.100 a Espanya.

La població activa a Catalunya es manté sense cap variació respecte el trimestre anterior, situant-se en 3.770.500 persones, i en relació al mateix trimestre de l'any anterior, la població activa ha baixat en 34.100 persones (-0,90%). La taxa d'activitat a Catalunya se situa en el 62,04%.

La taxa d'atur catalana se situa en el 17,73% i l'espanyola en el 20,90%.

A nivell estatal, el nombre d'aturats se situa en 4.779.500 persones, havent-hi disminuït la taxa d'atur un 1,47% per situar-se en el 20,90% en aquest trimestre, si bé, el nombre d'aturats disminueix en 71.300 persones aquest trimestre, la població activa també ho fa en 25.800 persones respecte al trimestre anterior (-0,11%). La variació de població activa respecte del 4rt trimestre de l'any 2014, és de -153.200 persones, la qual cosa suposa una reducció del -0,67%.

Segons l'àmbit territorial, a la província de Barcelona, els resultats de l'EPA del 4rt trimestre de l'any 2015, situa el nombre d'aturats en 475.200 persones, i la taxa d'atur arriba al 17,15%. A la província de Girona, el nombre d'aturats se situa en els 74.100 aturats, amb una taxa d'atur del 19,73%.

Per altra banda, a Lleida, hi ha 31.800 aturats, amb una taxa del 14,26%, amb 191.200 ocupats i la taxa d'activitat se situa en el 63,23%, al quart trimestre de l'any 2015. Per últim, a Tarragona, hi ha un total de 87.400 aturats i una taxa del 21,86%, el nombre d'ocupats arriben als 312.500 ocupats i la taxa d'activitat és del 61,73%.

4

c) Afiliació

A Catalunya, el nombre d'afiliats a la Seguretat Social s'ha situat en el mes de desembre de 2015 en 3.070.251 persones, la qual cosa suposa 8.374 afiliats més respecte el mes anterior (0,3%).

En termes interanuals l'afiliació ha augmentat a Catalunya un 3,6% (106.858 afiliats més) i a Espanya un 3,2% (533.186 afiliats).

Respecte d'un any abans, l'afiliació ha augmentat un 3,6% a Catalunya i un 3,2% al conjunt de l'Estat, mantenint-se el ritme de creixement en ambdós casos. En termes absoluts, suposa 106.858 afiliats més a Catalunya i 533.186 més a Espanya que el desembre de 2014.

En el conjunt d'Espanya, el nombre d'afiliats a la Seguretat Social s'ha situat en el mes de desembre en 17.308.400 ocupats, la qual cosa suposa un augment de 85.314 afiliats respecte al mes anterior (0,5%) i en termes interanuals l'afiliació va registrar un augment de 533.186 afiliats (3,2%).

Per províncies, ha crescut l'afiliació a Barcelona (0,4%) i Lleida (1,3%) i ha disminuït a Tarragona (-0,4%) i Girona (-0,3%). Interanualment, l'afiliació creix

a les quatre províncies, sent més intensos els increments de Barcelona i Girona (3,7%).

En balanç anual, la contractació laboral ha crescut un 11,9% respecte l'any 2014, i l'increment més intens ha estat el de la contractació indefinida (14,1%).

Dels contractes formalitzats l'any 2015, l'11,9% són indefinits i el 88,1% temporals.

En el conjunt de l'Estat, la xifra total de contractes ha augmentat un 11,1% en el 2015.

A Catalunya, en el quart trimestre de 2015, el 79,7% dels ocupats tenien contracte indefinit i el 20,30% temporal i a Espanya se situa en el 74,30% l'ocupació indefinida i en 25,7% la temporal.

Contractació

Segons les dades publicades a l'Observatori d'Empresa i Ocupació del mes de desembre de 2015, a Catalunya s'han formalitzat 215.647 contractes de treball, dels quals el 10,9% han estat indefinits (23.421 contractes) enfront del 89,1% que han sigut temporals (192.226 contractes).

Respecte del mes anterior, la contractació s'ha reduït un 7,4% (17.332 contractes menys), sent el descens de la contractació indefinida (-18,2%) més intens que el de la temporal (-5,9%).

En comparació amb el mes de desembre de 2014, la contractació ha crescut un 15,9% (29.633 contractes més), en concret, s'han signat un 12,1% més d'indefinitos i un 16,4% més de temporals.

En balanç anual de 2015, s'han formalitzat a Catalunya un total de 2.731.815 contractes de treball, dels quals, l'11,9% han estat indefinits i el 88,1% temporals.

En comparació amb el 2014, la contractació ha augmentat un 11,9%, destacant l'increment més intens de la contractació indefinida (14,1%) que el de la temporal (11,6%).

En el 4rt trimestre de 2015, la taxa de temporalitat sobre el total de la ocupació se situa en el 20,30%, sent la indefinida el 79,7% a Catalunya. A Espanya el 74,30% és indefinida i el 25,7% temporal. La mitjana a Europa se situava en el 14% en 2014. Entre el període 2007-2015 la taxa de temporalitat ha passat del 23,50% al 20,30% a Catalunya i al conjunt d'Espanya se situava en el 31,80% en el primer trimestre de 2007 i en l'últim trimestre de 2015 s'ha situat en el 25,70%.

Cal destacar l'increment de la contractació indefinida del 12% entre els majors de 45 anys en 2015 (254.756 contractes), que suposa la xifra més alta de la sèrie històrica.

En el conjunt de l'Estat, la xifra total de contractes ha augmentat un 11,1% en el 2015 (1.849.191 contractes més), un 11,8% la indefinida (158.834 contractes més) i un 11% la temporal (1.690.357 més).

Segons l'àmbit territorial, a la província de Barcelona s'han signat un total de 167.584 contractes en el mes de desembre de 2015, 11.001 contractes menys que el mes anterior (-6,16%). Durant tot l'any 2015 s'han signat un total de 2.034.466 contractes (11,21%).

A la província de Girona, s'han signat 17.273 contractes durant el mes de desembre de 2015, amb una variació de 36 contractes menys que el mes anterior. A l'any 2015, s'han comptabilitzat un total de 254.590 contractes laborals, el que suposa un increment del 15,31%.

A Lleida, s'han signat 10.039 contractes al desembre, xifra que disminueix en 1.230 contractes respecte al mes de novembre (-10,91%). En balanç anual s'han formalitzat 162.969 contractes en total, per tant, la contractació laboral s'ha incrementat un 10,78%.

Per últim, durant el mes de desembre, a la província de Tarragona, s'han signat 20.751 contractes, fet que suposa que hi hagi una reducció de 5.065 contractes menys respecte del mes anterior (-19,62%). Durant l'any 2015 s'han signat 279.790 contractes (14,51%).

Augmenta el nombre de Convenis registrats a Catalunya un 34,63% (71 convenis més) i a Espanya un 31,25% (540 convenis més).

Negociació col·lectiva

A 31 de desembre de 2015 a Catalunya s'han registrat un total de 276 Convenis, afectant a 1.090.236 treballadors i 126.958 empreses.

A nivell estatal, en aquest any s'han registrat un total de 2.268 Convenis, afectant a 6.484.829 treballadors i 948.493 empreses.

L'any 2015, la mitjana de la variació salarial pactada en el global de Convenis a Catalunya ha sigut de 0,87% (31,82%), i a Espanya del 0,74% (+29,82%).

D'aquests 276 Convenis a Catalunya, 211 són Convenis d'empresa (76,45%) i afecten a 30.796 treballadors, i 65 són Convenis d'àmbit superior a l'empresa (23,55%), afectant a 1.059.440 treballadors.

La mitjana de la variació salarial pactada en el global de Convenis ha sigut de 0,87%.

En relació a la jornada anual mitjana pactada ha sigut de 1.769,27 hores.

L'any 2015, la jornada s'incrementa un 2,07% a Catalunya i un 0,05% a Espanya.

En relació al mes anterior s'han registrat 13 Convenis més (4,94%). En relació al salari tant en el mes de novembre com el de desembre es va pactar un 0,87%, i pel que fa la jornada en el mes de novembre va ser de 1.768,89 hores, i al desembre de 1.769,27.

A partir de la Reforma Laboral s'han dipositat 6.770 inaplicacions, de les quals més del 90% s'han acordat amb la representació dels treballadors.

Interanualment, si comparem el mateix mes de l'any 2014, observem que fins al mes de desembre de 2015 s'han registrat 71 Convenis més (34,63%), s'ha pactat un 31,82% més a nivell salarial (hem passat del 0,66% pactat en 2014 al 0,87% pactat en 2015), i en relació a la jornada aquesta s'ha incrementat en un 2,07%, de 1.733,47 hores de gener a desembre de 2014 a 1.769,27 en el mateix període de l'any 2015.

A nivell estatal, si fem la comparació, interanualment, observem que fins al mes de desembre de 2015 s'han registrat 540 Convenis més (31,25%), s'ha pactat un

Des de la Reforma Laboral les inaplicacions han afectat a 298.278 treballadors.

29,82% més a nivell salarial (hem passat del 0,57% pactat en 2014 al 0,74% pactat en 2015), i en relació a la jornada aquesta s'ha incrementat en un 0,05%, de 1.757,67 en el 2014 a 1.758,56 en l'any 2015.

De gener a desembre de 2015 s'han dipositat 1.437 inaplicacions de conveni¹ (636 inaplicacions menys que l'any anterior), de les quals 1.254 han estat presentades per empreses diferents², i que han afectat a un total de 43.173 treballadors.

Des de l'entrada en vigor de la Reforma Laboral s'han dipositat davant les diferents autoritats laborals un total de 6.770 inaplicacions de Conveni, amb una afectació a 298.278 treballadors.

Pel que fa a les condicions de treball inaplicades, el 62,2% d'inaplicacions són de quantia salarial exclusivament, encara que en el percentatge restant, s'inaplica conjuntament aspectes salarials amb d'altres condicions.

La gran majoria de les inaplicacions, el 90,6%, han sigut amb acord en el període de consultes amb els representants legals dels treballadors.

Expedients de Regulació d'Ocupació

Si comparem gener a desembre del 2015 amb el mateix període de 2014, els expedients de regulació d'ocupació han experimentat una davallada d'un 51,09%, registrant-se un decreixement per a tots els tipus d'expedients.

Segons les dades de l'Observatori d'Empresa i Ocupació, a Catalunya en el mes de desembre de 2015 es van autoritzar o comunicar un total de 63 expedients, que han afectat a un total de 1.997 treballadors.

Del total d'aquests 63 expedients 19 van ser d'extinció (30,16%) -afectant a 323 treballadors-, 25 de suspensió del contracte de treball (39,68%) -afectant a 1.608 treballadors- i 19 de reducció de jornada (30,16%) -afectant a 66 treballadors-.

Des de gener fins a desembre de 2015, a Catalunya s'han comunicat o resolt 764 expedients que han afectat a un total de 11.714 treballadors.

Del total d'aquests 764 expedients 153 van ser d'extinció (20,03%) -afectant a 4.831 treballadors-, 346 de suspensió del contracte de treball (45,29%) -afectant a 5.480 treballadors- i 265 de reducció de jornada (34,69%) -afectant a 1.403 treballadors-.

L'any 2007 el 60,41% dels EROS eren d'extinció front el 20,03% dels presentats en 2015.

Els expedients que suposen l'adopció de mesures de flexibilitat interna (suspensió del contracte de treball i reducció de la jornada) als darrers temps han anat guanyant major pes vers els que suposen l'extinció de la relació de treball. De tal

¹ En matèria d'inaplicació de convenis no es disposen de dades autonòmiques. En aquest informe es faciliten les dades generals a nivell estatal, les quals fan referència als acords d'inaplicació de convenis entre empreses i treballadors, així com, les que deriven de decisions arbitrals.

² Una mateixa empresa pot presentar diverses inaplicacions.

Hem passat de 5.669
EROS l'any 2012 a
764 l'any 2015.

El 72,15% dels EROS
presentats l'any 2015
eren per causa
econòmica.

Durant els primers
vuit mesos de
2015, s'han produït
84, amb un total de
52.958 treballadors
participants i
107.067 jornades
laborals perdudes.

manera que, del total d'expedients que es van presentar en l'any 2003, els expedients d'extinció suposaven el 68,74%, l'any 2007 el 60,41% i actualment el 20,03%.

Dels 764 expedients presentats, 490 es van presentar als serveis territorials de Barcelona (64,14%), 89 als de Girona (11,65%), 41 a Lleida (5,37%), 57 a Tarragona (7,46%), 74 a Terres de l'Ebre (9,69%) i 13 a la Direcció General de Relacions Laborals i Qualitat en el Treball (1,70%).

Si comparem el mateix període de l'any anterior podem observar que en el que va d'any hi hagut una reducció significativa tant del nombre d'expedients com dels treballadors afectats. Així doncs, en relació a 2014 s'han reduït els expedients en un 51,09%: els d'extinció en un -29,82%, els de suspensió en un -52,47% i els de reducció de jornada en un -56,98%.

En canvi, pel que fa al nombre de treballadors afectats en el període comparat, podem observar que en 2015 tot i presentar-se menys expedients d'extinció del contracte de treball els treballadors afectats pels mateixos s'ha incrementat respecte el 2014 (9,57%).

Des de l'any 2008 els expedients de regulació d'ocupació es van anar incrementant exponencialment, fins arribar al seu punt màxim l'any 2012 amb un total de 5.669 expedients, per progressivament anar disminuint a partir de l'any 2013, fins arribar l'any 2015 amb 764 expedients.

En els expedients presentats de gener a desembre són majoritaris els que han al·legat motius de caire econòmic (72,15%) – 8.452 treballadors afectats-, seguits per causes de producció (13,66%) –1.600 treballadors-, les organitzatives (11,06%) – 1.295 treballadors-, per causes tècniques i/o tecnològiques (2,05%)– 240 treballadors-, i per últim les de força major (1,08%)– 127 treballadors afectats-.

Si tenim en compte les dades de tot l'any 2015, el sector amb més treballadors afectats és el de serveis (53,40%) amb 6.255 treballadors, seguit del sector de la indústria (38,82%) amb 4.547, la construcció (6,59%) amb 772 treballadors, i per últim el sector de l'agricultura (1,20%) amb 114 treballadors.

Conflictivitat laboral

Segons les darreres dades publicades a l'Observatori d'Empresa i Ocupació, a Catalunya s'han produït 84 vagues entre gener i agost del 2015, amb un total de 52.958 treballadors participants i 107.067 jornades laborals perdudes.

Respecte del mateix període de 2014, es redueix el nombre de vagues registrades (27 vagues menys) i pel que fa a la seva incidència, s'incrementa el nombre de treballadors participants (11.215 treballadors més) tot i que el nombre de jornades perdudes minora la meitat (107.251 jornades perdudes menys).

Per últim, segons l'àmbit territorial, durant el període de gener a agost de 2015, a la província de Barcelona van afectar 77 vagues, a Girona 7 vagues, a Lleida 6 vagues i a Tarragona 10 vagues.

Resolució extrajudicial de conflictes

L'any 2015 s'han desconvocat 30 vagues amb un total de 97.386 hores desconvocades i amb un valor estimat d'hores mensual desconvocades de 1.531.133,40 euros.

a) Tribunal Laboral de Catalunya

Segons les dades del Tribunal Laboral de Catalunya, en el mes de desembre es van presentar un total de 72 expedients (1 arbitratge i 71 conciliacions/mediacions), que han afectat a un total de 171 empreses i 21.684 treballadors.

Del total dels 72 expedients presentats en el mes de desembre, 60 han sigut a Barcelona (83,33%), 7 a Girona (9,72%) i 5 a Tarragona (6,94%).

En aquest any 2015 s'han presentat un total de 855 expedients, dels quals 11 han sigut arbitratges, 691 conciliacions i 153 mediacions.

En aquest any 2015 a Barcelona s'han presentat un total de 720 expedients, dels quals 11 han sigut arbitratges, 589 conciliacions i 120 mediacions.

En aquest any 2015 a Girona s'han presentat un total de 60 expedients, dels quals 55 han sigut conciliacions i 5 mediacions.

En aquest any 2015 a Lleida s'han presentat un total de 11 expedients, dels quals 8 han sigut conciliacions i 3 mediacions.

En aquest any 2015 a Tarragona s'han presentat un total de 64 expedients, dels quals 39 han sigut conciliacions i 25 mediacions.

Interanualment, el total d'expedients ha disminuït en un 11,12%, registrant-se un decreixement en tots els tipus de procediments, llevat en les mediacions.

En aquest any 2015 s'han desconvocat un total de 30 vagues (7 de caràcter indefinit), amb un total de 97.836 hores desconvocades³ i amb un valor d'hores mensual desconvocades de 1.531.133,40 euros⁴.

Interanualment els expedients han disminuït un 11,12%.

³ No inclou les corresponents a vagues indefinides desconvocades.

⁴ Hores desconvocades per 15,65 €/hora. "Coste salarial medio total por hora efectiva, por Comunidad Autónoma. Anuario 2011. Font."Ministerio de Trabajo e Inmigración" segons dades del Tribunal Laboral de Catalunya.

b) Servei de mediació, arbitratge i conciliació (SMAC)

1. Conciliacions individuals

Durant tot l'any 2015, s'han produït 74.889 conciliacions individuals a Catalunya, un -19,2% respecte a l'any 2014.

El nombre de conciliacions en el Servei de Mediació, Arbitratge i Conciliació, en el mes de desembre de 2015, s'estima en 6.108 conciliacions, de les quals, 2.943 tenen com a motiu un acomiadament, 2.657 per reclamacions de quantitat, 160 com a raó una sanció i 348 per motius diversos.

En relació amb el mes anterior, hi ha hagut una variació del -6,1% (399 conciliacions menys), en el nombre de conciliacions, i en termes interanuals, hi ha hagut una variació del 12,6% amb 684 conciliacions individuals més.

Durant tot l'any 2015, s'han produït 74.889 conciliacions individuals a Catalunya, un -19,2% respecte a l'any 2014, que hi van haver 92.658 conciliacions individuals.

Per demarcació territorial, a l'any 2015, a la província de Barcelona van haver-hi 61.519 conciliacions individuals (-20,5%), a la província de Girona, van haver-hi 4.581 conciliacions individuals (-12,3%), a Lleida, van haver-hi 3.110 conciliacions individuals al 2015 (-18,7%). I per últim, a la província de Tarragona, van produir-se 5.679 conciliacions individuals (-8,83%).

1. Conciliacions col·lectives

Durant tot l'any de 2015 a Catalunya, s'han traslladat 122 conflictes col·lectius al SMAC, un -31,5% respecte a l'any 2014.

L'Estadística de Conciliacions Laborals de l'Observatori d'Empresa i Ocupació, estima que durant el 2015, van haver-hi 122 conflictes col·lectius en el Servei de Mediació, Arbitratge i Conciliació, el que suposa una variació del -31,5% respecte a l'any anterior (56 conflictes menys).

Els 122 conflictes col·lectius del 2015, van afectar en total a 124 empreses i a 114.979 treballadors. Amb una variació mensual del -34,7% i del 68,1% respectivament.

Per províncies, durant l'any 2015, a Barcelona s'han produït 94 conciliacions col·lectives, 4 a Girona, 24 a Tarragona i a Lleida no hi ha hagut cap conflicte col·lectiu.

Durant el 3er trimestre de 2015, ha augmentat a Catalunya el cost laboral per treballador i mes un 0,4% mentre que al conjunt d'Espanya augmenta un 0,3%, respecte el 3T 2014.

Costos Laborals i Negociació Col·lectiva

1. Costos Laborals

a) Cost laboral per treballador i components

Segons les dades de l'Enquesta Trimestral de Cost Laboral (ETCL) de l'INE, durant el tercer trimestre de 2015, ha augmentat a Catalunya el cost laboral per

El cost laboral per hora efectiva es manté en els 21,8 euros a Catalunya mentre que el de l'Estat baixa un 0,4% i se situa en 20,2 euros.

treballador i mes un 0,4% mentre que al conjunt d'Espanya augmenta un 0,3%, respecte al mateix període de l'any anterior.

Del cost total per treballador i mes a Catalunya, 1.893,5 euros corresponen a salari mentre que 666,0 euros corresponen a altres costos laborals (Cotitzacions a la Seguretat Social, indemnitzacions, prestacions socials, etc.). A Espanya el cost total es divideix entre 1.809,9 de salari i 646,6 euros d'altres costos laborals, dels quals 591,18 euros corresponen a cotitzacions obligatòries a la Seguretat Social, cost que s'ha incrementat un 1% respecte al mateix trimestre de l'any 2014.

El cost laboral per hora efectiva es manté en els 21,8 euros a Catalunya mentre que el de l'Estat baixa un 0,4% i se situa en 20,2 euros, aquest descens és degut a l'augment del nombre d'hores efectives treballades.

Per altra banda, d'acord amb l'Enquesta Anual de Cost Laboral, el cost per treballador i any que les empreses a Catalunya van assumir en 2014 va ser de 32.092,6 euros, de mitjana, un 5,3% superior al cost del conjunt de l'Estat espanyol, que va ser de 30.489,9 euros.

Pel que fa a les cotitzacions obligatòries a la Seguretat Social, aquesta partida del cost empresarial presenta una tendència clarament creixent en termes nominals entre 2008 i 2014.

b) Cost laboral per sectors econòmics

A Catalunya el sector econòmic amb els costos laborals més alts al és la indústria (3.163,1€) i després està la construcció (2.622,9€) i els serveis (2.423,6€).

A Catalunya, al tercer trimestre de 2015, la indústria és la que té els costos laborals més alts amb un cost laboral total de 3.163,1€/mes i treballador, dels quals 2.342,5 corresponen a costos salarials, i se situa clarament per sobre de la construcció (cost total: 2.622,9€; cost salarial 1.826,63€) i dels serveis (2.423,6€ cost total i 1.798,9€ cost salarial).

A nivell estatal, el sector dels serveis presenta l'increment més gran del cost laboral total i del cost salarial en el tercer trimestre de 2015. La indústria presenta el major descens de costos laborals totals i de la resta de costos, a causa de la disminució de totes les prestacions no salarials.

Quant a les dades de l'Enquesta Anual de Costos Laborals, que mostren l'evolució anual dels costos, al 2014, trobem que a Catalunya el sector econòmic amb els costos laborals més alts és la indústria (40.257,7 €/any i treb.) i després està la construcció (34.644,2 euros) i els serveis (30.137,6 euros).

És important destacar que des del 2013 la construcció i els serveis han vist reduït el seu cost laboral, mentre que la indústria manté una tendència a l'alça.

c) Cost laboral per dimensió de l'empresa

Les empreses de major dimensió paguen salaris per treballador més alts que les mitjanes i petites.

D'acord amb les dades publicades a l'INE i a l'IDESCAT, existeix una relació directa entre dimensió d'empresa i costos laborals: 37.632,8€ l'any a les empreses grans, 36.082,1€ a les mitjanes i 26.583,3€ a les petites. Per tant les empreses de major dimensió paguen salaris per treballador més alts que els a les mitjanes i petites.

A nivell estatal podem observar que els costos laborals són superiors a les empreses de més de 200 treballadors (37.543,5€ a l'any) que en les mitjanes (32.791,9€) i petites empreses (24.944,3€).

d) Cost laboral segons la forma de regulació de la relació laboral

Els costos laborals per treballador són més elevats quan la regulació de la relació laboral és d'àmbit d'empresa o centre de treball.

Del total de treballadors amb conveni col·lectiu un 6,18% van veure modificades les seves condicions laborals respecte a l'establert en conveni col·lectiu, de les quals un 3,51% de les modificacions afectaven només al règim salarial.

En l'àmbit estatal, les modificacions de les condicions laborals del conveni van afectar el 6% dels treballadors, dels quals un 2,5% dels treballadors van veure modificades les condicions que afectaven el règim salarial únicament.

Segons la forma de regulació de la relació laboral a Catalunya i a Espanya, els costos laborals per treballador són més elevats quan la regulació de la relació laboral és d'àmbit d'empresa o centre de treball i els costos laborals per treballador són més baixos quan la relació laboral es regula en l'àmbit inferior a l'estatal, és a dir, per convenis d'àmbit autonòmic, provincial, etc., amb una diferència del 35,56% de cost entre els dos àmbits de negociació.

Els costos laborals per hora a la zona euro se situa en 29,2 euros, a Espanya la xifra és de 21,3 euros i a Catalunya de 22,2€.

e) Costos laborals en relació amb Europa

Els costos laborals per hora a la zona euro se situa en 29,2 euros (24,6€ en EU28), a Espanya la xifra és de 21,3 euros. Respecte a aquest indicador, Espanya se situa a la zona mitjana de tots els països analitzats.

Catalunya, també se situa a la banda salarial mitjana a nivell europeu (22,2€ per hora després d'homogeneïtzar les dades amb les proporcionades per l'Eurostat), el que suposa 2,3€ menys (-9%) que la UE28 i 7 euros menys (-24%) que la UE18.

A Espanya, el cost en salaris representa un 72,9% del total del cost laboral a l'any 2014.

En relació als salaris (la gran part dels costos laborals), també podem observar amplies variacions entre els membres de la Unió. En el 2014, Dinamarca encapçala el rànquing amb un cost en salaris bruts de 35 euros la hora, Espanya torna a situar-se en el mig del rànquing amb 15,7 euros la hora, i a la cua es troba Bulgària amb un cost brut per hora de 3,2 euros en concepte de salaris.

Espanya és el segon país dels analitzats amb més percentatge de cotització assumit per l'empresa sobre el total de cotització a la Seguretat Social.

A Espanya, el cost en salaris representa un 72,9% del total del cost laboral a l'any 2014, la resta del cost correspon a altres costos no salarials, segons les dades que publica l'Eurostat, per tant, el 27,1% restant correspon a costos no salarials.

Si tenim en consideració el conjunt de les cotitzacions a la Seguretat Social, Espanya és el setzè país de la UE amb les cotitzacions més elevades. No obstant l'anterior, Espanya és el segon país dels analitzats amb més percentatge de cotització assumit per l'empresa sobre el total de cotització a la Seguretat Social, només el supera Estònia, i queda molt lluny de països com Regne unit, Portugal o França.

Entre els estats membres de la UE que tenen establert un salari mínim, la proporció d'empleats que perceben entre el 100% i el 105% del salari mínim nacional és la següent: Eslovènia (19,2 %), Lituània (13,7%), Letònia (11,8%), Luxemburg (10,2%), Polònia (9,9%), França, Irlanda i Croàcia (tots amb 9,2%). Espanya (0,2%) va registrar la proporció més baixa d'empleats amb una remuneració inferior al 105% del salari mínim nacional.

1. Negociació col·lectiva: Evolució dels salaris pactats

És necessari establir criteris o directrius en política salarial vinculats amb factors relacionats amb la productivitat o la situació de l'empresa i desvinculats de la indexació a l'IPC que puguin servir de marc general per a la posterior aplicació en els convenis Col·lectius de sector o empresa.

S'ha de racionalitzar les condicions econòmiques, suprimint models salarials obsolets i determinats complements improductius, tal i com s'expressa a l'Acord Interprofessional de Catalunya.

En anys com el 2008 i 2009 en els quals ens trobàvem immersos en plena crisi econòmica s'estava pactant en negociació col·lectiva increments salarials molt per sobre de l'evolució de l'IPC.

Tenint en compte l'evolució de l'IPC a Catalunya hem passat de l'any 2006 d'increments salarials globals del 3,45% amb un IPC a nivell autonòmic del 2,8%, l'any 2008 un increment del 4,13% amb un IPC del 1,6%, al 2013 un increment del 0,65% amb un IPC del 0,2% i l'any 2015 un increment del 0,87% i un IPC del 0,3%.

Si prenem en consideració el període de 2006-2015, podem observar com els salaris van reaccionar tard front la situació de crisi econòmica en la que ens trobàvem, incrementant-se significativament en els primers anys de recessió, perjudicant la delicada situació de nombroses empreses i accelerant la destrucció d'empreses i ocupació.

2008 i 2009 anys de plena crisi econòmica s'estava pactant en negociació col·lectiva increments salarials molt per sobre de l'evolució de l'IPC.

Els salaris van reaccionar tard front la situació de crisi econòmica en la que ens trobàvem, incrementant-se significativament en els primers anys de recessió.

En aquest any 2015, Catalunya és la tercera CCAA amb els increments salarials pactats en negociació col·lectiva més elevats.

L'any 2015 l'increment salarial mitjà a Catalunya és del 0,87% i a Espanya del 0,74%.

De tal manera, tot i que de 2007 a 2008 la taxa d'atur es va pràcticament duplicar (passant d'un 6,50% a un 11,75%), els increments salarials pactats en Convenis Col·lectius van ser del 3,75% i 4,13% respectivament.

Tal i com vam acordar els agents econòmics i socials en el darrer Acord Interprofessional de Catalunya 2015-2017, el creixement de l'activitat econòmica, l'augment del consum intern, la millora de la productivitat i de la competitivitat empresarial, són ara factors clau per la consolidació de la recuperació econòmica i de l'ocupació.

Per això, Foment del Treball Nacional i la resta d'agents socials signants vam recomanar que els increments salarials que s'acordin en la negociació col·lectiva prenguin en consideració aquests factors i es basin en la realitat i situació general de cada sector i/o empresa.

Per Comunitats autònomes en aquest any 2015, únicament Canàries i Aragó han pactat increments superiors a Catalunya (0,87%), amb un 1,01% i un 0,88% respectivament.

En relació als trams de variació salarial pactada el 37,26% dels Convenis signats a nivell estatal en l'any 2015 (845 Convenis) van pactar una variació salarial igual a 0%; el 25,49% (578 Convenis), van pactar un increment salarial entre el 0,50% i el 0,99%; el 19,49% (442 Convenis) entre el 1% i el 1,50%, i el 0,79% (18 Convenis) una variació salarial inferior al 0%, de mitjana un -4,44%.

2. CONCLUSIONS

1. OCUPACIÓ

- **Atur registrat**

A nivell estatal, l'atur registrat del mes de desembre es va reduir en 55.790 persones en relació al mes anterior (-0,64%). La xifra d'atur a nivell estatal se situa en el mes de desembre de 2015 en 4.093.508 persones.

En termes interanuals, l'atur disminueix en 354.203 persones, fet que suposa una reducció del 7,96%, sumant així un altre mes de descens, que va començar al mes d'octubre de 2013.

Segons les dades de l'atur registrat del mes de desembre, a Catalunya l'atur va disminuir en 5.992 persones (-1,5%) i l'any 2015 ha finalitzat amb un total de 515.668 aturats registrats. Podem observar en termes interanuals com des del mes de juliol de 2013, la situació és millor a la de l'any anterior, passant d'una taxa interanual del 4,52% en el mes de gener de 2013 a una taxa del -10,88% en el mes actual.

Amb la disminució de l'atur registrat en 2015, tant a nivell estatal com autonòmic, sumem 3 anys consecutius de reduccions interanuals de l'atur des de 2013. En aquest sentit a Catalunya, la variació interanual de l'atur registrat al finalitzar el mes de desembre de 2013 va ser del -3,41%, en 2014 del -7,83% i en 2015 del -10,47%.

- **Enquesta de Població Activa**

Segons les darreres dades de l'EPA, al 4rt trimestre 2015, la taxa d'atur se situa a Catalunya en un 17,73% i la taxa d'activitat en un 62,04%. A Espanya, la taxa d'atur és del 20,90% i la d'activitat és de 59,43%.

Interanualment, a Catalunya l'atur s'ha reduït en 87.900 persones (-11,62%) i a Espanya en 678.200 aturats menys (-12,43%).

Tanmateix, interanualment ha augmentat l'ocupació en 53.800 persones a Catalunya i 525.100 a Espanya.

Aquestes dades són positives i confirmen la tendència iniciada en 2013 de creació significativa d'ocupació. A nivell estatal, el número d'aturats se situa en el nivell més reduït des del quart trimestre de 2010, i a Catalunya en el nivell més reduït des del primer trimestre de 2010. Així mateix, s'ha de destacar que Catalunya és la segona Comunitat Autònoma amb una major reducció del nombre d'aturats en termes interanuals.

No obstant les xifres anteriors, tot i el inqüestionable procés de reactivació econòmica, donada l'elevada taxa d'atur existent en el nostre país i determinades incerteses latents, no es pot abaixar la guàrdia i convé adoptar noves mesures que impulsin la creació d'ocupació amb més intensitat.

És especialment rellevant, a hores d'ara, que es garanteixen els principis d'estabilitat institucional, certa i seguretat jurídica per impulsar les previsions de creixement econòmic i de l'ocupació per al

2016.

Els propers governs que es constitueixin, a partir de la concertació i el diàleg social, han de prioritzar les reformes i mesures que potenciïn la creació d'ocupació.

- **Contractació**

En balanç anual en 2015 s'han formalitzat a Catalunya un total de 2.731.815 contractes de treball, dels quals, l'11,9% han estat indefinits i el 88,11% temporals, si bé, l'increment més intens s'ha produït en la contractació indefinida (14,1%) que en la temporal (11,6%).

Per altra banda, si analitzem les dades del quart trimestre de 2015 de la EPA, del total d'ocupats a Catalunya el 79,70% té contracte de durada indefinida i el 20,30% de caràcter temporal.

Entre el període 2007-2015 la taxa de temporalitat ha passat del 23,50% al 20,30% a Catalunya, i al conjunt d'Espanya se situava en el 31,80% en el primer trimestre del 2007 i en l'últim trimestre de 2015 s'ha situat en el 25,70%.

- **Afiliació**

A nivell estatal el nombre d'afiliats a la Seguretat Social s'ha situat al mes de desembre en 17.308.400, fet que suposa un augment de 85.314 persones afiliades respecte al mes anterior (0,5%), i en termes interanuals l'afiliació va registrar un augment de 533.186 afiliats (3,2%).

A Catalunya, el nombre d'afiliats a la Seguretat Social s'ha situat en el mes de desembre de 2015 en 3.070.251 persones, la qual cosa suposa 8.374 afiliats més respecte el mes anterior (0,3%), i en termes interanuals l'afiliació va registrar un augment de 106.858 afiliats (3,6%).

En termes interanuals, l'afiliació ha experimentat en 2015 un increment en totes les províncies i comunitats autònomes, sent els més importants en termes absoluts a Madrid (107.411 afiliats més), Catalunya (106.858 més) i Andalusia (68.225 més).

2. NEGOCIACIÓ COL·LECTIVA

El ritme de negociació de Convenis Col·lectius, tal i com ja es va posar de manifest en els anteriors Informes s'ha incrementat. Fins a 30 de desembre de 2015 a Catalunya s'han registrat un total de 276 Convenis (que representa un augment del 34,63% respecte a l'any anterior), afectant a 1.090.236 treballadors i 126.958 empreses. A nivell estatal s'han registrat 2.268 Convenis (31,25% més respecte a 2014), afectant a 6.484.829 treballadors i 948.493 empreses.

A Catalunya, la mitjana de la variació salarial pactada en el global de Convenis ha sigut del 0,87% (que comporta un increment del 31,82% en relació al 0,66% pactat en 2014), i a Espanya del 0,74% (que suposa un increment del 31,25% respecte al 0,57% pactat en 2014).

Aquests increments segueixen els criteris establerts al III Acord per a l'Ocupació i la Negociació Col·lectiva 2015, 2016 i 2017 subscrit per les Organitzacions Empresarials CEOE i CEPYME i les organitzacions sindicals CCOO i UGT. Segons l'AENC, els salaris negociats s'haurien de comportar d'acord a les següents directrius; per a l'any 2015 fins a l'1%, per a l'any 2016 fins a l'1,5% i per a

l'any 2017 per determinar l'augment dels salaris pactats, les organitzacions signants prenent com a referència l'evolució del PIB el 2016 i el quadre macroeconòmic del Govern per a 2017.

D'altra banda de gener a desembre de 2015 s'han dipositat 1.437 inaplicacions de conveni (un 30,68% menys respecte el mateix període de l'any 2014), de les quals 1.254 han estat presentades per empreses diferents, i que han afectat a un total de 43.173 treballadors.

La gran majoria de les inaplicacions, el 90,6%, han sigut amb acord en el període de consultes amb els representants legals dels treballadors.

Des de l'entrada en vigor de la Reforma Laboral s'han dipositat davant les diferents autoritats laborals un total de 6.770 inaplicacions de Conveni, amb una afectació a 298.278 treballadors.

3. EXPEDIENTS DE REGULACIÓ D'OCUPACIÓ

A Catalunya, en matèria d'Expedients de Regulació d'Ocupació, si comparem el mateix període de gener a desembre en relació a l'any anterior podem observar que hi ha hagut una reducció significativa tant del nombre d'expedients com dels treballadors afectats. Així doncs, en relació a 2014 s'han reduït els expedients en un 51,09%: els d'extinció en un 29,82%, els de suspensió en un 52,47% i els de reducció de jornada en un 56,98%.

Els expedients que suposen l'adopció de mesures de flexibilitat interna (suspensió del contracte de treball i reducció de la jornada) han anat guanyant major pes als darrers anys vers els que suposen l'extinció de la relació de treball. De tal manera que, del total d'expedients que es van presentar en l'any 2003, els expedients d'extinció suposaven el 68,74% , l'any 2007 el 60,41% i actualment el 20,03%.

Des de l'any 2008 els expedients de regulació d'ocupació es van anar incrementant exponencialment, fins arribar al seu punt màxim l'any 2012 amb un total de 5.669 expedients, per progressivament anar disminuint a partir de l'any 2013, fins arribar l'any 2015 amb 764 expedients.

4. CONFLICTIVITAT LABORAL

De gener a agost de 2015 hi ha hagut una disminució del 50% de les jornades i d'hores perdudes per vagues respecte el mateix període de l'any anterior.

L'any 2015 han disminuït un 11,12% els expedients de conciliació, mediació i arbitratge del Tribunal Laboral de Catalunya, i un -19,2% les conciliacions del Servei de Mediació i Arbitratge de Catalunya.

5. COSTOS LABORALS I INCREMENTS SALARIALS

D'altra banda, en aquest Informe hem volgut analitzar l'evolució dels costos laborals i dels increments pactats en la negociació col·lectiva.

Segons les dades de l'Enquesta Trimestral de Cost Laboral (ETCL) de l'INE, durant el tercer trimestre de 2015, ha augmentat a Catalunya el cost laboral per treballador i mes un 0,4% mentre que al conjunt d'Espanya augmenta un 0,3%, respecte al mateix període de l'any anterior. Per altra banda, d'acord amb l'Enquesta Anual de Cost Laboral, el cost per treballador i any que les empreses a Catalunya van assumir en 2014 va ser de 32.092,6 euros, de mitjana, un 5,3% superior al cost del conjunt de l'Estat espanyol, que va ser de 30.489,9 euros.

Per sectors, a Catalunya, al tercer trimestre de 2015 la indústria tenia els costos laborals més elevats amb 3.163,1 euros/mes, seguit per la construcció amb 2.622,90 euros/mes, i els serveis amb 2.423,60 euros/mes.

Pel que fa a les cotitzacions obligatòries a la Seguretat Social, aquesta partida del cost empresarial presenta una tendència clarament creixent en termes nominals entre 2008 i 2014.

Les cotitzacions socials són una de les partides amb més pes sobre el total d'ingressos fiscals en gran part dels països de l'OCDE. En conjunt, un 26,1% de la recaptació fiscal en 2013 va ser per les aportacions de les cotitzacions a la Seguretat Social. A Espanya la mitjana va ser del 34,5% sobre el total d'ingressos fiscals. Si tenim en consideració el conjunt de les cotitzacions a la Seguretat Social, Espanya és el setzè país de la UE amb les cotitzacions més elevades, però és el segon país dels analitzats amb més percentatge de cotització assumit per l'empresa sobre el total de cotització a la Seguretat Social.

A nivell europeu, els costos laborals per hora van augmentar un 1,1% a la zona euro (EA19) i un 1,8% a la UE 28 en el tercer trimestre de 2015, en comparació amb el mateix trimestre de l'any anterior.

A l'any 2014, els costos laborals per hora a la zona euro se situen en 29,2 euros (24,6€ en EU28), a Espanya la xifra és de 21,3 euros. Respecte a aquest indicador, Espanya se situa a la zona mitjana de tots els països analitzats. Catalunya, també se situa a la banda salarial mitjana a nivell europeu (22,2€ per hora després d'homogeneïtzar les dades amb les proporcionades per l'Eurostat), el que suposa 2,3€ menys (-9%) que la UE28 i 7 euros menys (-24%) que la UE18.

En relació als salaris (la gran part dels costos laborals), també podem observar amplies variacions entre els membres de la Unió. En el 2014, Dinamarca encapçala el rànquing amb un cost salaris bruts de 35 euros la hora, Espanya torna a situar-se en el mig del rànquing amb 15,7 euros la hora, i a la cua es troba Bulgària amb un cost brut per hora de 3,2 euros en concepte de salaris. Espanya es troba entre els 10 països de la UE que suporta uns costos laborals no salarials més elevats. En el cas d'Espanya, de cada 100 euros de salari brut es paguen 36 de costos no salarials. Per sota de la mitjana podem trobar a Alemanya (28 euros), Portugal (27 euros), Finlàndia (27 euros), i Regne Unit (19 euros), entre d'altres. Malta és l'últim país de la classificació amb 9 euros de cost no salarial.

Les diferents modificacions normatives en l'àmbit de la cotització a la Seguretat Social introduïdes en els darrers anys (obligant a cotitzar per conceptes abans exclusos), així com, els increments de les bases màximes de cotització acumulat en els darrers quatre anys d'un 11,25%, perjudiquen la competitivitat de les empreses i la generació de llocs de treball, incidint negativament en la recuperació econòmica.

Respecte als increments salarials pactats a la negociació col·lectiva s'ha de destacar que es va reaccionar tard durant els primers anys de crisi (amb increments, per exemple, del 4,13% l'any 2008), accelerant la destrucció d'empreses i ocupació. L'any 2015 s'han complert els paràmetres pactats a l'AENC amb un increment mitjà del 0,87% a Catalunya (un 31,82% més respecte el 0,66% de 2014) i del 0,74% a Espanya (un 29,82% més respecte al 0,57% de 2014).

Tal i com s'ha posat de manifest, els costos laborals en el nostre mercat de treball es caracteritzen per ser dels més alts del nostre entorn. En aquest sentit, les cotitzacions socials a càrrec de les empreses són de les més elevades de la Unió Europea i de l'OCDE, fet, que afecta de manera negativa a la competitivitat del nostre teixit productiu, i a l'atracció d'inversors i, també, a les exportacions i a la internacionalització de la nostra economia.

D'altra banda, des de Foment considerem necessari establir criteris o directrius en política salarial vinculats amb factors relacionats amb la productivitat o la situació de l'empresa i desvinculats de la indexació a l'IPC que puguin servir de marc general per a la posterior aplicació en els convenis Col·lectius de sector o empresa.

La nostra estructura salarial s'ha caracteritzat, amb caràcter general, per la percepció d'un salari fixe, actualitzacions salarials desvinculades dels resultats de l'empresa o el rendiment de les persones, desconfiança enfront de nous plantejaments, retribucions vinculades a l'IPC, increments salarials per sobre de factors de valor afegit, com són la productivitat, la qualitat i la innovació, conceptes que en el seu origen tenien la naturalesa de variables s'han acabat consolidant i ja no responen a les causes o situació que suposava la meritació del mateix, per exemple, la paga de beneficis, pràctica inexistència de retribucions individualitzades, excepte, per al personal directiu, ús de conceptes salarials obsolets, com per exemple, l'antiguitat.

La negociació col·lectiva ha d'atendre en major mesura a la regulació de les retribucions variables, que s'han de basar en el compliment dels objectius d'empresa i són un factor de millora de la productivitat. S'han de racionalitzar les condicions econòmiques, suprimint models salarials obsolets i determinats complements improductius, tal i com es preveu en l'Acord Interprofessional de Catalunya 2015-2017.

Així mateix, és necessari l'establiment de mecanismes que facilitin el disseny de complements salarials, que el principal propòsit sigui incentivar la implicació dels treballadors en el projecte empresarial, millorar el seu grau de motivació, fer més atractiva la seva adaptació a les necessitats canviants de la producció, a través d'una formació contínua i d'una millora de les seves competències i habilitats professionals.

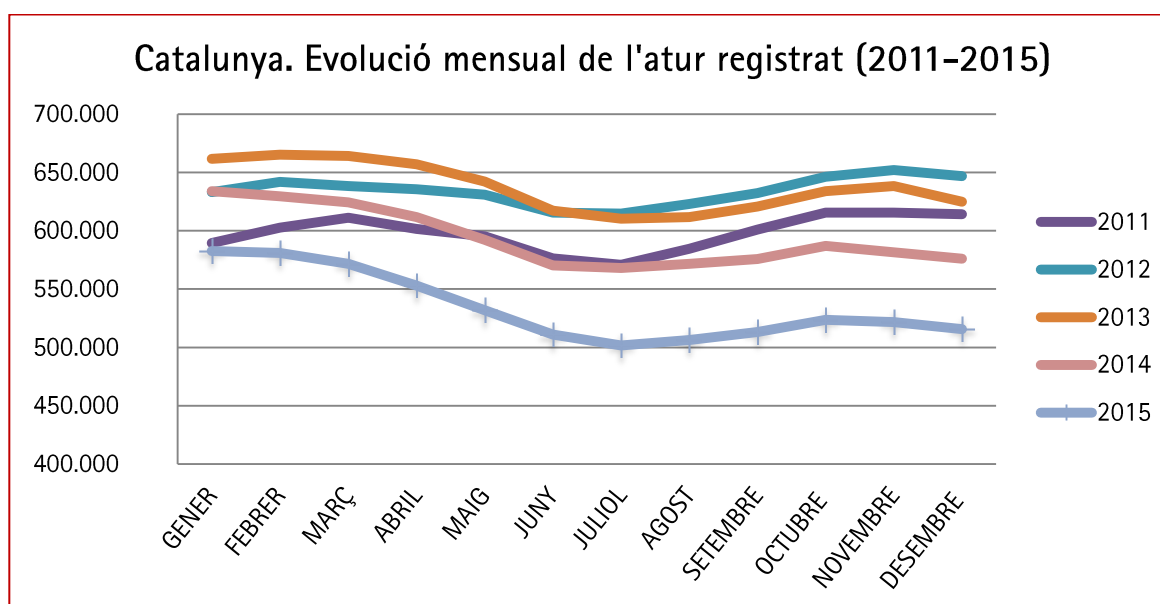
Els efectes perseguits amb aquests complements s'han d'integrar en una estratègia empresarial dirigida a obtenir una millora de la productivitat i una posició més competitiva en el mercat. D'aquesta manera, l'estratègia salarial entra a formar part de la gestió empresarial.

3. OCUPACIÓ

a) Atur registrat

Segons les dades⁵ de l'atur registrat del mes de desembre, a Catalunya l'atur ha disminuït en 5.992 persones (-1,5%), i l'any 2015 ha finalitzat amb un total de 515.668 aturats registrats.

Interanualment, l'any finalitza amb una reducció del 10,47% (60.280 aturats menys) respecte de desembre de 2014.

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori d'Empresa i Ocupació

A nivell estatal, l'atur registrat s'ha reduït en 55.790 persones en relació al mes anterior (-0,64%). La xifra d'atur a nivell estatal se situa en el mes de desembre de 2015 en 4.093.508 persones.

En termes interanuals, l'atur disminueix en 354.203 persones, fet que suposa una variació del -7,96%, sumant així un altre mes de descens, que va començar al mes d'octubre de 2013.

Tornant a l'anàlisi de la situació a Catalunya, i segons el sexe, intermensualment, l'atur es redueix sobretot entre les dones (-2%; 5.566 aturades menys), en canvi, en termes interanuals, la disminució és superior en els homes amb 39.226 aturats menys (-13,87%), situant-se la xifra d'atur masculí en desembre de 2015 en 243.556 aturats. Per altra banda, l'atur de les dones ha disminuït en 21.054 persones en termes interanuals, i la xifra d'atur femení s'ha situat en 272.112 dones aturades.

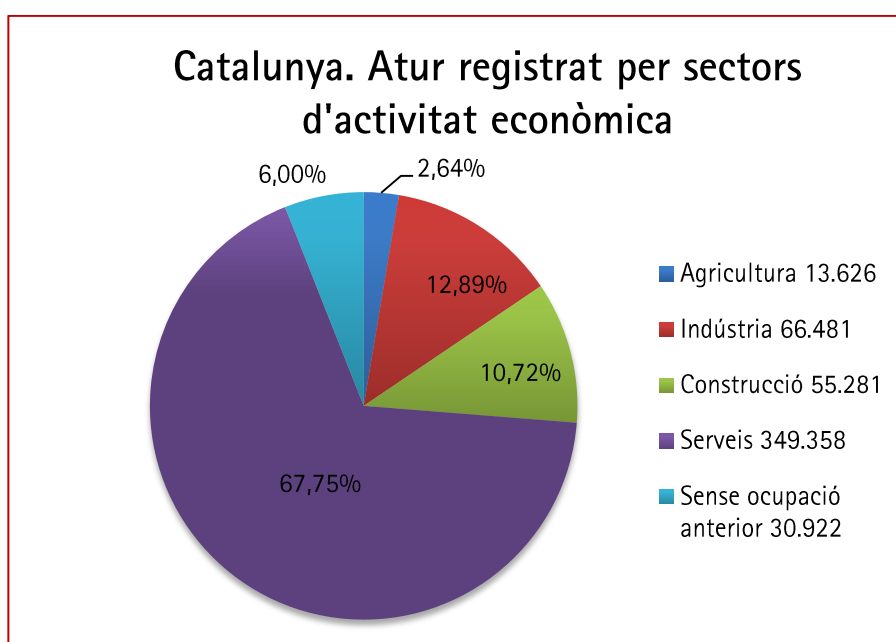
Per edats, el més rellevant és la disminució produïda entre els joves menors de 25 anys del -4,42% respecte al mes anterior, i en termes interanuals, la variació és del -12,33%. En el grup de 25 i més anys, també s'experimenta un descens, del -0,92% mensual i del -10,34% interanual.

En relació amb els sectors, es registra un descens general de l'atur respecte el mes anterior, amb la

⁵ De l'Observatori d'Empresa i Ocupació.

excepció de la construcció que experimenta un increment del 0,79% (436 aturats més). El major descens es produeix en el sector serveis, amb 5.523 aturats menys (-1,56%), seguit de la indústria amb 241 aturats menys (-0,36%) i l'agricultura amb 87 aturats menys (-0,63%). Per altra banda, en el grup de aturats sense ocupació anterior, és a dir, que cerquen la primera feina, el descens mensual ha estat de 577 aturats menys (-1,83%).

Interanualment, els sectors amb més descens de l'atur són la construcció, amb una variació relativa de -19,66% i la indústria amb una variació relativa del -15,28%.

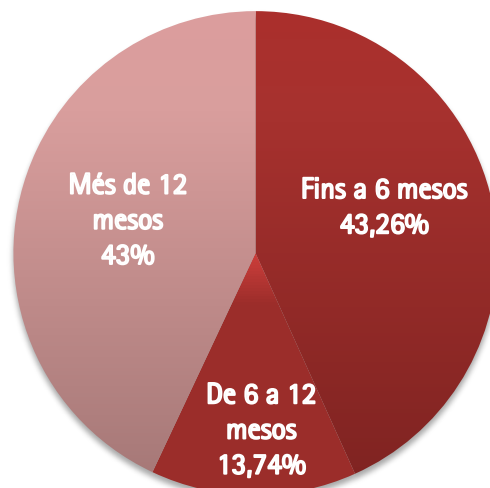
Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori d'Empresa i Ocupació.

En funció de la durada de la demanda, trobem que del total d'atur registrat a Catalunya, el 43,26% d'aturats, porten fins a 6 mesos a l'atur, el 13,74% fa entre 6 i 12 mesos que es troben a l'atur, i el 43% restant, fa més de 12 mesos.

Per grups d'edat, s'ha de destacar que entre els aturats menors de 25 anys, el 79,62% es troba a l'atur fins a 6 mesos, en canvi, el 10,40% d'aquest col·lectiu, estan a l'atur per més de 12 mesos. En el grup d'edat d'entre 25 i 44 anys, el 56,41% es troba a l'atur per una durada de fins a 6 mesos, i el 27,85% per més de 12 mesos. Per últim, el grup d'edat de més de 44 anys, destaca per ser el grup d'edat que més percentatge té d'aturats de llarga durada, amb un 59,72% d'aturats per més de 12 mesos.

És important la reducció anual que ha experimentat l'atur registrat de llarga durada, atès que entre desembre de 2014 a desembre de 2015 ha disminuït un 13,15% (33.579 aturats menys de llarga durada).

Catalunya. Atur registrat per durada de la demanda

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori d'Empresa i Ocupació.

Segons l'àmbit territorial, l'atur es redueix a les quatre províncies catalanes, a **Barcelona**, l'atur registrat és de 5.072 aturats menys respecte el mes anterior, i respecte al mes de desembre de 2014, s'ha reduït un -10,65%. A **Girona**, l'atur disminueix en 630 persones, i en termes interanuals s'ha reduït en un -10,10%. A la província de **Lleida**, la reducció ha estat de 59 aturats menys que el mes anterior, i la variació respecte a l'any anterior és de -9,14%. Per últim, a **Tarragona**, la disminució de l'atur produïda en desembre és de 223 aturats menys i respecte a l'any anterior, del -10,20%.

22

Les dades a destacar de la província de **Barcelona**, quant a la reducció mensual de l'atur, són; la reducció mensual produïda en el grup de dones (-1,99%), però en termes interanuals, la disminució és més elevada en l'atur masculí (-13,99%). Per edats, la reducció de l'atur és més significativa en el grup de menors de 25 anys (-5,03%), sobretot en les dones menors de 25 anys amb una reducció mensual del -6,49%. Per altra banda, en termes interanuals, la reducció de l'atur és molt similar en els dos grups d'edat (-12,76% en menors de 25; -13,51% a partir dels 25 anys). En referència als sectors, és important la reducció produïda en el mes de desembre en l'agricultura (-3,13%), tot i que, en termes interanuals, els sectors que més destaquen per la reducció són la construcció (-19,32%), i la indústria (-15,40%).

Pel que fa als indicadors més destacables de la província de **Girona**, mensualment trobem que l'atur s'ha reduït més en el grup de dones que en el d'homes (-2,03% enfront del -0,48%), en canvi, en termes interanuals, és més significativa la reducció de l'atur masculí (-13,09%) que el femení (-6,98%). Per edats, destaca la reducció mensual dels menors de 25 anys (-5,25%), sobretot en el grup de dones menors de 25 (-7,78%). En termes interanuals, també destaca el grup de menors de 25 amb una reducció del -13,05% davant del -9,87% del grup de 25 o més edat.

En relació als sectors d'activitat econòmica, en relació al mes anterior, el sector amb més reducció és el sector serveis (-1,97%), però en termes interanuals, destaquen els sectors de la construcció (-19,80%) i de la indústria (-15,85%).

A la província de **Lleida**, les dades de l'atur mostren com en termes mensuals la millora de l'ocupació

es focalitza en les dones, ja que es redueix l'atur femení en -1,52%, i augmenta el masculí en un 1,18%, tanmateix, segons els grups d'edat, l'atur disminueix en un 0,84% en els menors de 25 anys, i significativament en les dones menors de 25 anys, amb una reducció del -2,77%, davant de l'augment dels homes menors de 25 anys, de l'1,14%. En el grup d'aturats amb 25 o més anys, es reproduïx aquesta disminució de les dones (-1,43%) enfront de l'augment de l'atur masculí (1,19%).

No obstant l'anterior, en termes interanuals, és molt més significativa la reducció de l'atur en homes (-14,16%) que en dones (-3,81%), també en els menors de 25 anys (-14,59% homes; -2,23% dones) i en els aturats amb 25 o més edat (-14,12% homes; -3,91%).

Segons els sectors d'activitat, a la província de Lleida, destaquen els sectors de serveis i d'agricultura, on s'han registrat uns descensos mensuals de nombre d'aturats del -2,21% i -1,21% respectivament. Per altra banda, en termes interanuals, els sectors que encapçalen la reducció de l'atur són la construcció (-17,41%) i la indústria (-13,74%).

Per últim, a la província de Tarragona, l'atur registrat en les dones disminueix un -2,27% respecte el mes anterior, i el dels homes augmenta en l'1,78%, per contra, en termes interanuals, la reducció és més notable en els homes (-13,68%) que en dones (-6,71%). Respecte als grups d'edat, la reducció mensual és més significativa en els menors de 25 (-2,05%) que en el grup de 25 i més anys (-0,22%), centrant-se tota la reducció en les dones (-5,59% menors 25; -2,01% 25 i més). En termes interanuals, la reducció és molt similar entre els dos grups, sent del 10,92% en els menors de 25 anys, i del 10,14% en els de 25 i més anys.

Pel que fa als sectors econòmics, l'únic que manifesta una reducció mensual de l'atur és el de serveis (-1,39%), i en termes interanuals, destaquen per la seva reducció, la construcció (-22,08%) i la indústria (-14,51%).

CUADRE I.- CATALUNYA. Atur registrat per sexe, edat i sector d'activitat econòmica (CCAIE-2009).

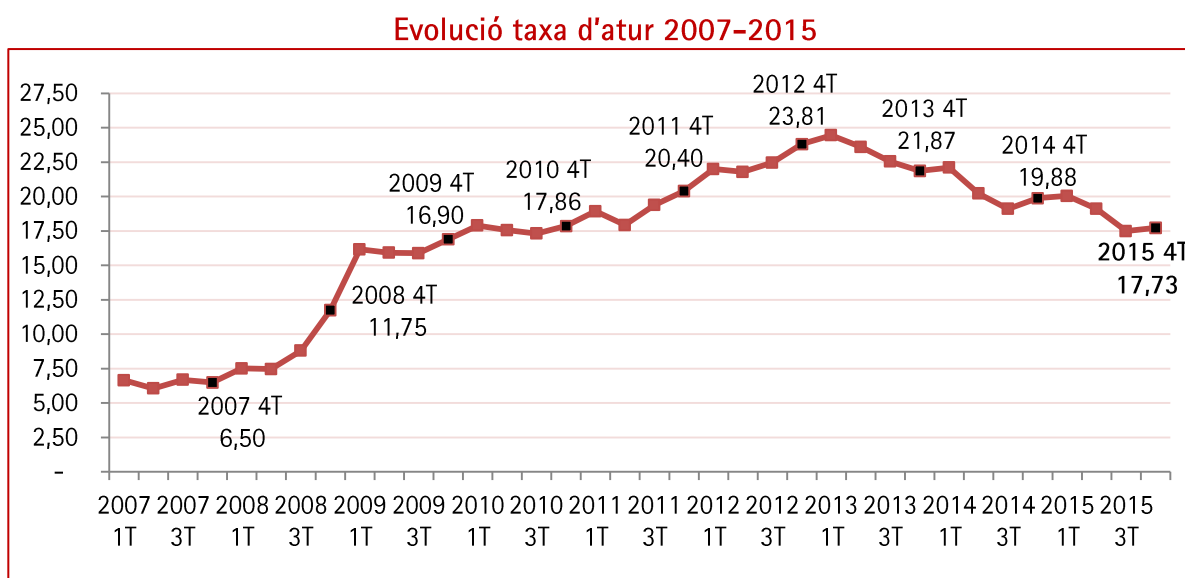
	Atur		Variació			
	Mes anterior	Mes actual	Mensual		Interanual	
			Absoluta	Relativa (%)	Absoluta	Relativa (%)
SEXE						
Homes	243.982	243.556	-426	-0,17	-39.226	-13,87
Dones	277.678	272.112	-5.566	-2,00	-21.054	-7,18
EDAT						
Menors de 25 anys	33.774	32.281	-1.493	-4,42	-4.538	-12,33
De 25 i més anys	487.886	483.387	-4.499	-0,92	-55.742	-10,34
SECTORS						
Agricultura	13.713	13.626	-87	-0,63	-36.505	-13,91
Indústria	66.722	66.481	-241	-0,36	-11.995	-15,28
Construcció	54.845	55.281	436	0,79	-13.527	19,66
Serveis	354.881	349.358	-5.523	-1,56	-31.768	-8,34
Sense ocupació anterior	31.499	30.922	-577	-1,83	-1.726	-5,29
Província						
Barcelona	382.969	377.897	-5.072	-1,32	-45.038	-10,65
Girona	50.228	49.590	-638	-1,27	-5.572	-10,10
Lleida	26.437	26.378	-59	-0,22	-2.652	-9,14
Tarragona	62.026	61.803	223	-0,36	-7.018	-10,20
TOTAL	521.660	515.668	-5.992	-1,15	-60.280	-10,47

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori d'Empresa i Ocupació.

b) Enquesta de Població Activa.

L'Enquesta de Població Activa del 4rt trimestre del 2015 situa la taxa d'atur a Catalunya en un 17,73% (0,24 punts menys que el trimestre anterior, que va ser del 17,49%), situant el nombre total d'aturats en 668.600 persones. Les dades exposades per l'INE, suposen un increment del nombre d'aturats en 9.000 persones respecte del trimestre anterior (un 1,37%), i en relació amb el mateix trimestre de l'any 2014, hi ha hagut un descens de 87.900 aturats (-11,62%). Així mateix, el nombre d'ocupats també disminueix en 9.000 persones (-0,29%) respecte al trimestre anterior i augmenta en 53.800 persones respecte a l'any anterior (1,77%).

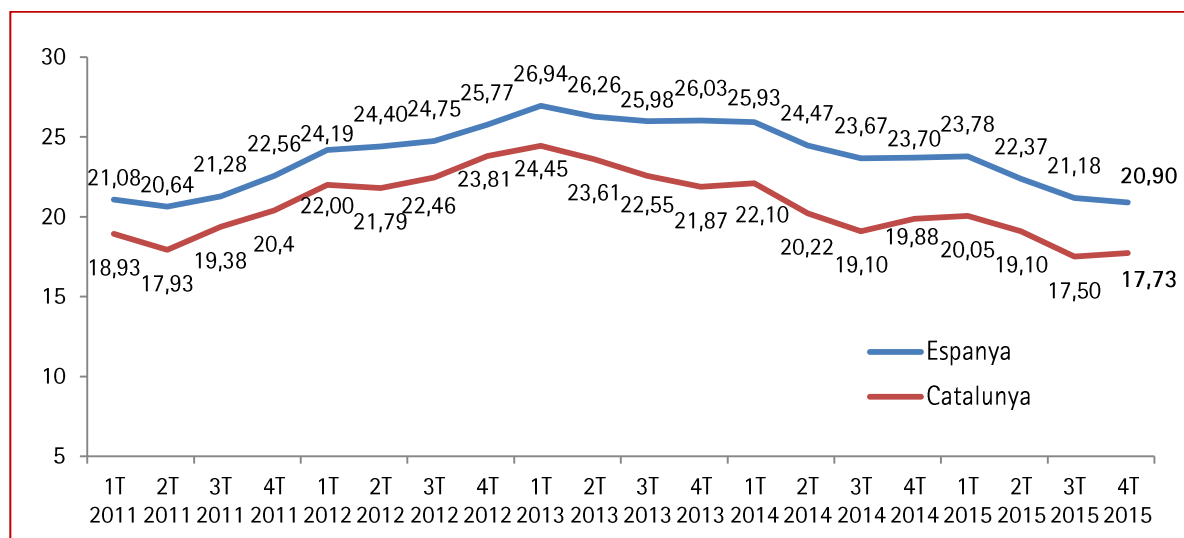
Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'INE.

Ara bé, la població activa a Catalunya es manté sense cap variació respecte el trimestre anterior, situant-se en 3.770.500 persones, i en relació al mateix trimestre de l'any anterior, la població activa ha baixat en 34.100 persones (-0,90%). La taxa d'activitat a Catalunya se situa en el 62,04%.

A nivell estatal, el nombre d'aturats se situa en 4.779.500 persones, amb 678.200 aturats menys al llarg del 2015, havent-hi disminuït la taxa d'atur un 1,47% per situar-se en el 20,90% en aquest trimestre, si bé, el nombre d'aturats disminueix en 71.300 persones aquest trimestre, població activa també ho fa en 25.800 persones respecte al trimestre anterior (-0,11%). La variació de població activa respecte del 4rt trimestre de l'any 2014, és de -153.200 persones, la qual cosa suposa una reducció del -0,67%.

El nombre d'ocupats a Espanya han augmentat en 45.500 persones (0,25%) respecte el trimestre anterior i en 525.100 ocupats respecte l'any anterior, el que suposa un 2,99% d'increment.

L'evolució ha estat molt similar, tant en els períodes d'increment de la desocupació com en els de disminució del mateix, si bé, la taxa d'atur a Catalunya es mostra sempre per sota que la del conjunt d'Espanya, com es visualitza en el següent gràfic:

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'INE.

Per sexe, la reducció de l'atur ha beneficiat més a homes, amb una reducció interanual de 76.900 aturats menys (-18,9%) que a dones, amb una reducció de 11.000 aturades menys (-3,1%).

Per edat, el descens de l'atur ha beneficiat en menor intensitat al grup de joves entre 16 i 29 anys (-4,2%), que a la resta de la població, fet que s'explica per l'augment de la població activa entre els joves.

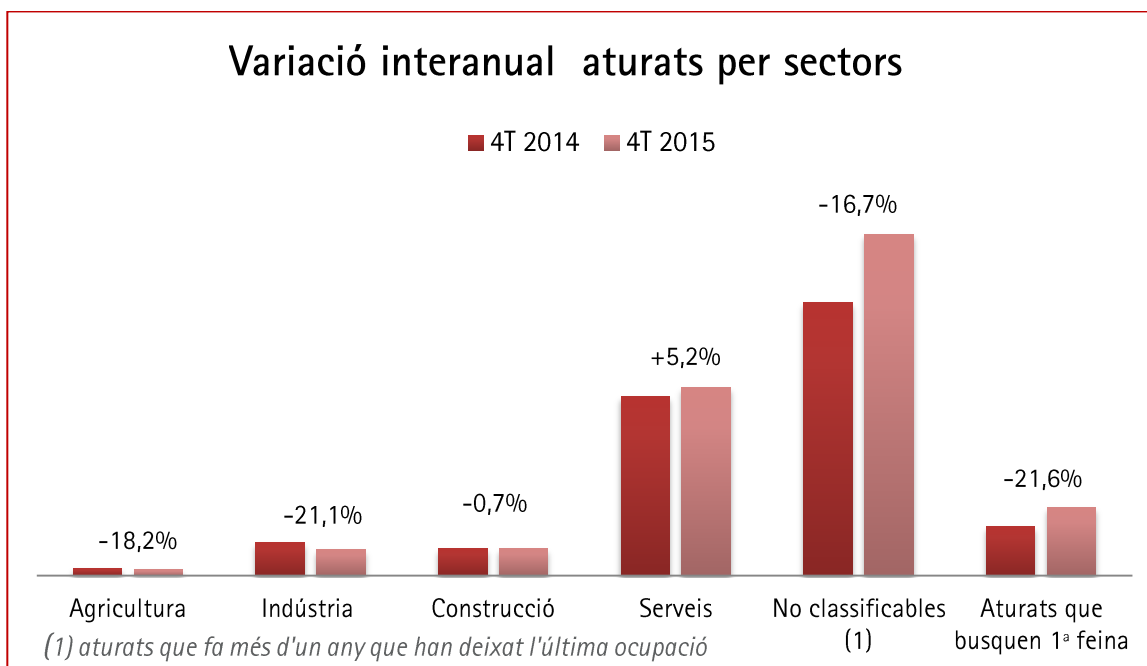
Per sectors d'activitat, l'ocupació ha augmentat en la indústria, l'agricultura i els serveis, mentre que al sector de la construcció s'ha reduït, respecte l'any 2014, tal com es pot observar al següent quadre:

Ocupats a Catalunya per sectors d'activitat (en milers):

	Valor	Var. Intertrimestral		Var. interanual	
		Absoluta	Relativa (%)	Absoluta	Relativa (%)
Agricultura	51,7	-5,6	-12,1%	7,6	17,2%
Indústria	589,7	-0,6	-0,1%	21,3	3,7%
Construcció	177,8	-1,8	-1,0%	-14,2	-7,4%
Serveis	2.282,6	-12,3	-0,5%	39,0	1,7%
TOTAL	8.101,9	-29,2	-0,3%	60,1	1,8%

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'INE.

En relació amb l'atur, respecte el trimestre precedent, hi ha hagut un descens en els sectors de la indústria (-24,3%), l'agricultura (-47,5%) i en el col·lectiu que cerquen la primera feina (-13,2%), en canvi, en els serveis i en la construcció ha incrementat en un 17,7% i 19,4% respectivament. I respecte al 4rt trimestre de 2014, destaca la disminució de l'atur en el sector de la indústria (-21,1%) i en agricultura (-18,2%).

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori d'Empresa i Ocupació.

Segons l'àmbit territorial, a la província de **Barcelona**, els resultats de l'EPA del 4rt trimestre de l'any 2015, situa el nombre d'aturats en 475.200 persones, i la taxa d'atur arriba al 17,15%.

El nombre d'ocupats a Barcelona, se situa en 2.296.600 persones al quart trimestre de 2015, i la taxa d'activitat es posiciona en el 61,94%.

A la província de **Girona**, el nombre d'aturats se situa en els 74.100 aturats, amb una taxa d'atur del 19,73%. El nombre d'ocupats arriba a les 301.600 persones i la taxa d'activitat se situa en el 62,38%.

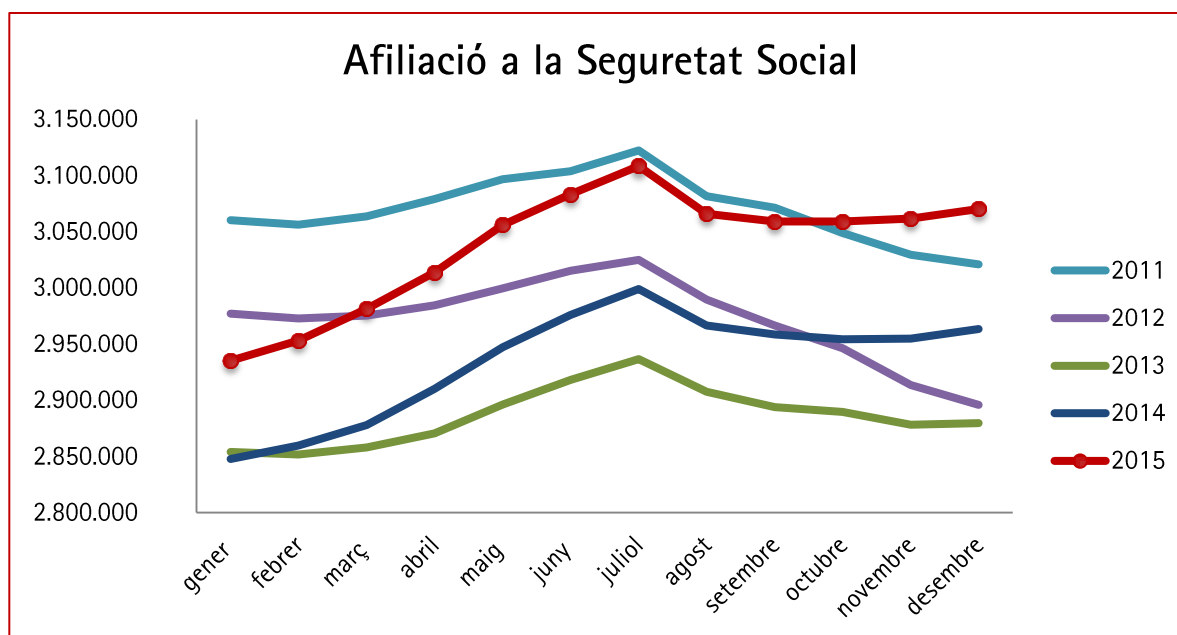
Per altra banda, a **Lleida**, hi ha 31.800 aturats, amb una taxa del 14,26%, amb 191.200 ocupats i la taxa d'activitat se situa en el 63,23%, al quart trimestre de l'any 2015.

Per últim, a **Tarragona**, hi ha un total de 87.400 aturats i una taxa del 21,86%, el nombre d'ocupats arriben als 312.500 ocupats i la taxa d'activitat és del 61,73%.

c) Afiliació.

A Catalunya, el nombre d'afiliats a la Seguretat Social s'ha situat en el mes de desembre de 2015 en 3.070.251 persones, la qual cosa suposa 8.374 afiliats més respecte el mes anterior (0,3%).

Respecte d'un any abans, l'afiliació ha augmentat un 3,6% a Catalunya i un 3,2% al conjunt de l'Estat, mantenint-se el ritme de creixement en ambdós casos. En termes absoluts, suposa 106.858 afiliats més a Catalunya i 533.186 més a Espanya que el desembre de 2014.

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori d'Empresa i Ocupació.

Tornant a les dades intermensuals de Catalunya, destaca l'augment del règim general (8.170 afiliacions més) i de l'especial d'autònoms (892 més). Per contra, el règim especial del mar ha reduït en 688 el nombre d'afiliacions.

Interanualment, l'afiliació augmenta pràcticament en tots els règims tret del règim especial del mar on s'ha reduït (-1,8%). El règim general és el que registra l'increment més intens (4,1%; 99.095 més) i l'especial d'autònoms (1,5%; 7.869 més).

En el conjunt d'Espanya, el nombre d'afiliats a la Seguretat Social s'ha situat en el mes de desembre en 17.308.400 ocupats, la qual cosa suposa un augment de 85.314 afiliats respecte al mes anterior (0,5%) i en termes interanuals l'afiliació va registrar un augment de 533.186 afiliats (3,2%).

Per províncies, ha crescut l'afiliació a Barcelona (0,4%; 8.291 més) i Lleida (1,3%; 2.128) i ha disminuït a Tarragona (-0,4%; 1.222 menys) i Girona (-0,3%; 824 menys). Interanualment, l'afiliació creix a les quatre províncies, sent més intensos els increments de Barcelona i Girona (3,7%).

CUADRE III.- CATALUNYA. Afiliació a la Seguretat Social per províncies.

	Valor	Var. Mensual		Var. Interanual	
		Absoluta	Relativa (%)	Absoluta	Relativa (%)
BARCELONA	2.340.071	8.291	0,4%	83.251	3,7%
GIRONA	281.058	-824	-0,3%	9.951	3,7%
LLEIDA	171.607	2.128	1,3%	4.757	2,9%
TARRAGONA	277.516	-1.222	-0,4%	8.898	3,3%
TOTAL	3.070.251	8.374	0,3%	106.858	3,6%

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori d'Empresa i Ocupació.

4. CONTRACTACIÓ

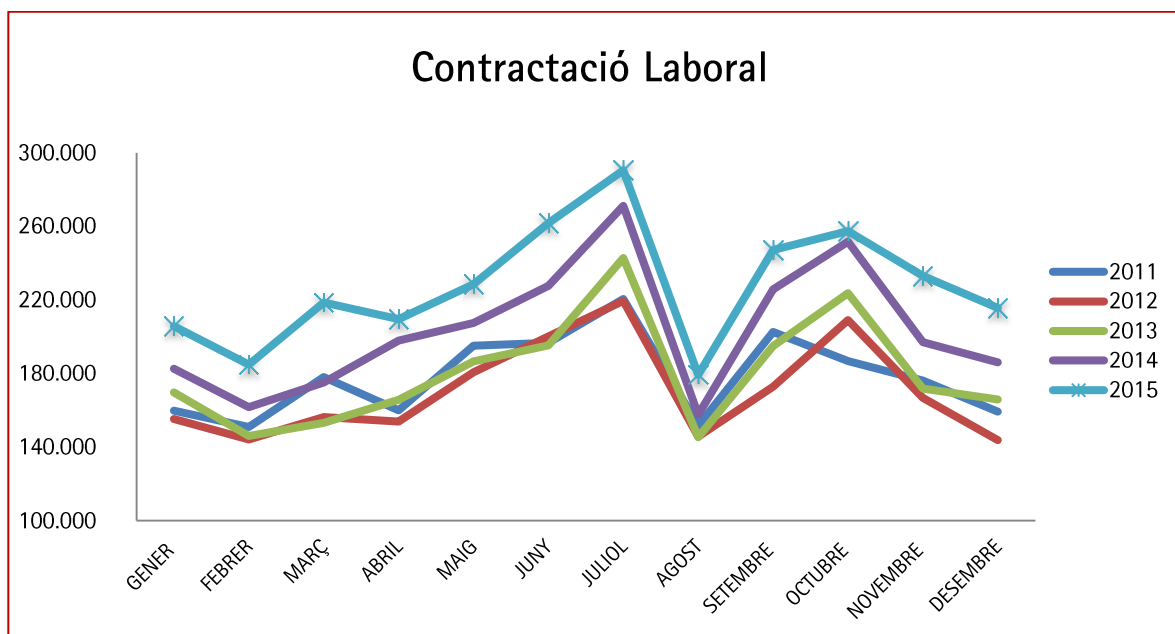
Segons les dades publicades a l'Observatori d'Empresa i Ocupació del mes de desembre de 2015, a Catalunya s'han formalitzat 215.647 contractes de treball, dels quals el 10,9% han estat indefinits (23.421 contractes) enfront del 89,1% que han sigut temporals (192.226 contractes).

Respecte del mes anterior, la contractació s'ha reduït un 7,4% (17.332 contractes menys), sent el descens de la contractació indefinida (-18,2%; 5.223 menys) més intens que el de la temporal (-5,9%; 12.109 menys).

En comparació amb el mes de desembre de 2014, la contractació ha crescut un 15,9% (29.633 contractes més), en concret, s'han signat un 12,1% més d'indefinitos i un 16,4% més de temporals.

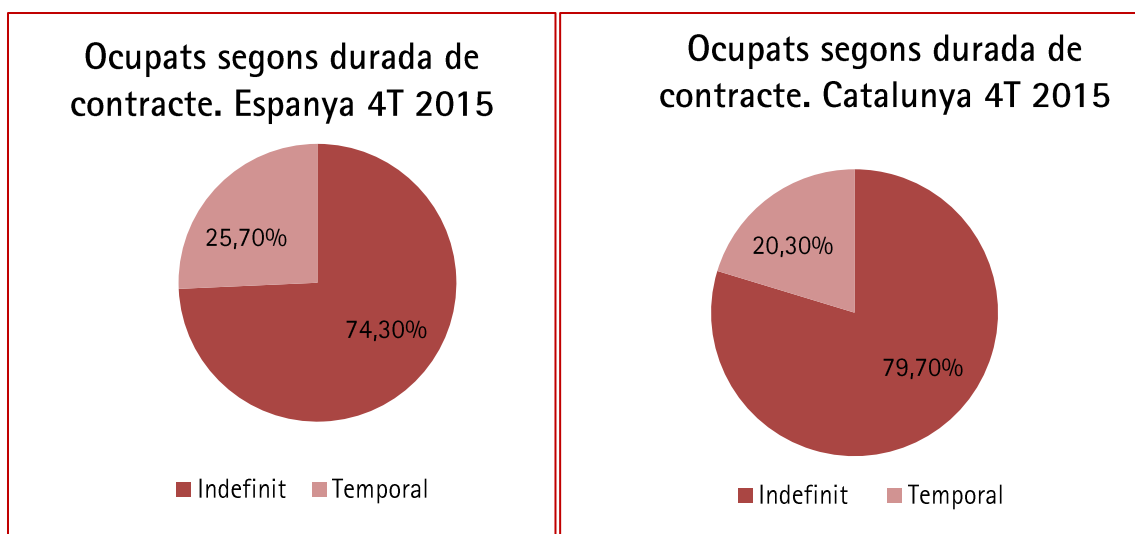
En balanç anual de 2015, s'han formalitzat a Catalunya un total de 2.731.815 contractes de treball, dels quals, 325.533 han estat indefinits (11,9%) i 2.406.282 temporals (88,1%). En comparació amb el 2014, la contractació ha augmentat un 11,9% (290.198 contractes més), destacant l'increment més intens de la contractació indefinida (14,1%; 40.217 contractes més) que el de la temporal (11,6%; 249.981 més).

En el conjunt de l'Estat, la xifra total de contractes ha augmentat un 11,1% en el 2015 (1.849.191 contractes més), un 11,8% la indefinida (158.834 contractes més) i un 11% la temporal (1.690.357 més).

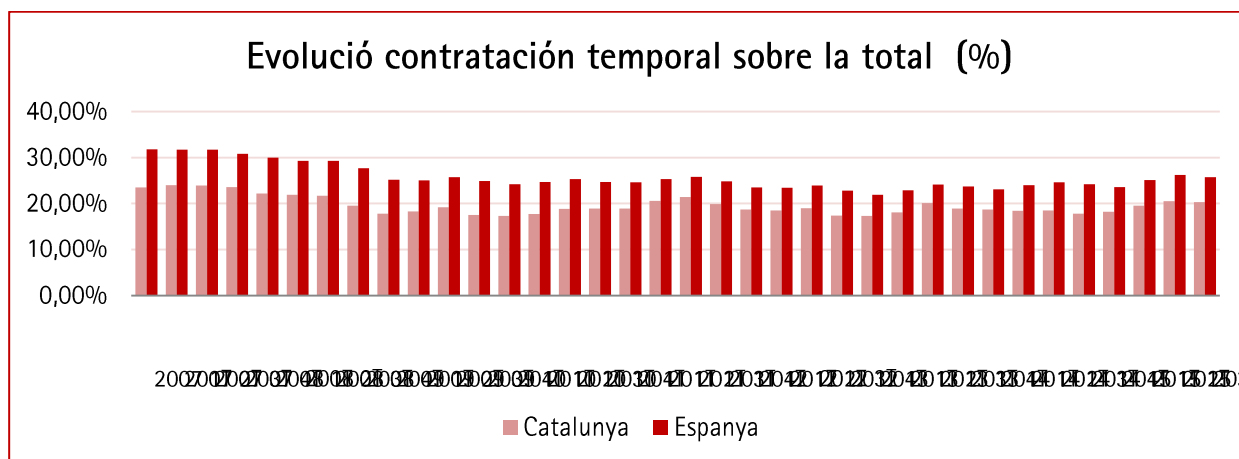
Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'INE.

Per altra banda, si analitzem les dades de la EPA, del total d'ocupats a Catalunya el 79,70% d'ocupats té contracte de durada indefinida i el 20,30% de caràcter temporal. A Espanya, la taxa de temporalitat supera en més de 5 punts la catalana.

Entre el període 2007-2015 la taxa de temporalitat ha passat del 23,50% al 20,30% a Catalunya i al conjunt d'Espanya se situava en el 31,80% en el primer trimestre de 2007 i en l'últim trimestre de 2015 s'ha situat en el 25,70%.

Aquestes dades superen la mitjana Europea, atès que segons les últimes dades de l'Eurostat, al 2014, la taxa de temporalitat se situava en el 14%.

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'INE

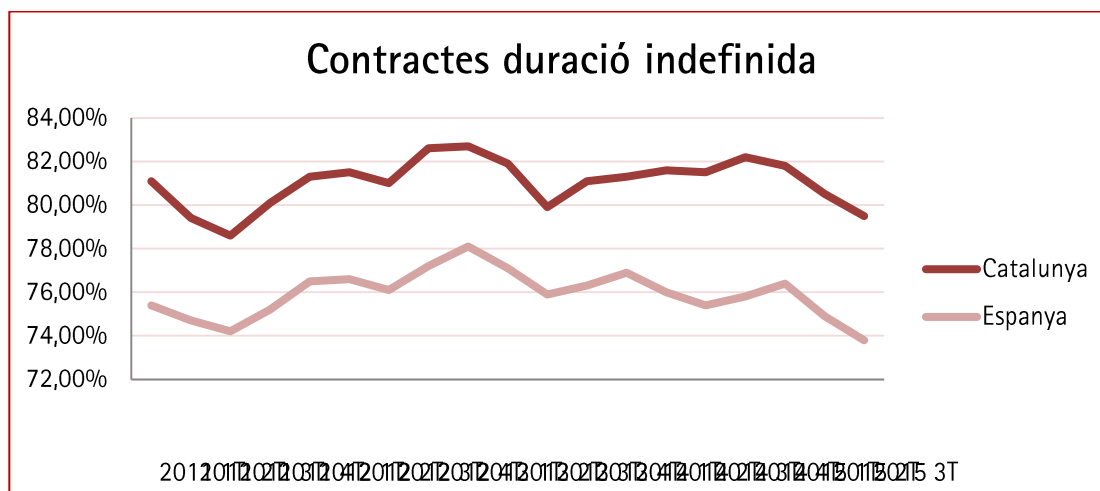
Segons la modalitat del contracte, cal destacar que del total de la contractació indefinida (23.421 contractes), la gran part, concretament 15.145, són contractes de tipus ordinari temps indefinit, seguit dels contractes convertits a indefinits, que són 7.832 contractes.

Per altra banda, del total de la contractació temporal (192.226 contractes), es concentren en els de tipus eventuals per circumstàncies de la producció (93.466 contractes), en els d'obra i servei (64.546 contractes), en els d'interinitat (31.490 contractes), i en els de formació (728 contractes) i pràctiques (923 contractes).

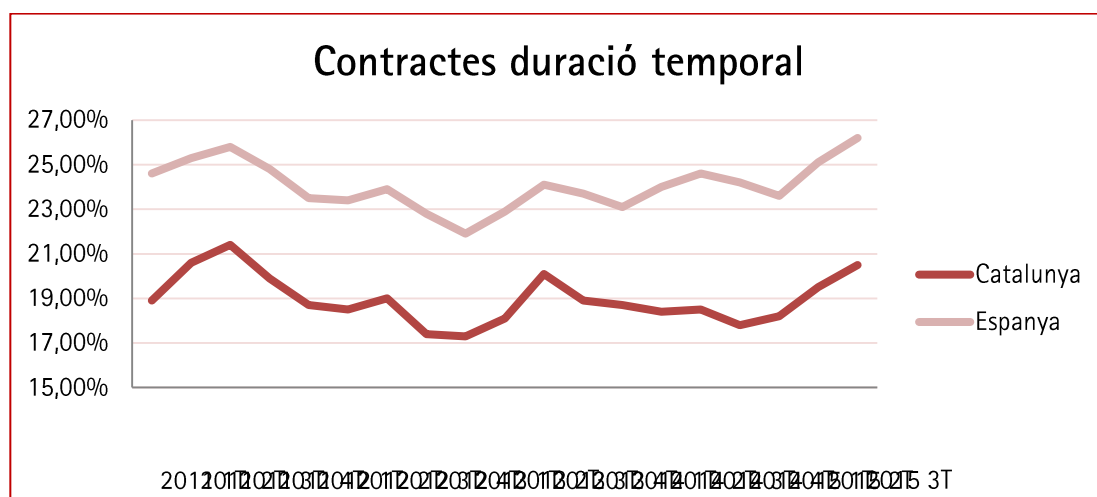
Les modalitats que han registrat major creixement durant el 2015 en valors absoluts, són el contracte ordinari temps indefinit (27.391 més que en 2014) i els convertits en indefinits (12.433 més que en 2014) en quant als contractes de durada indefinida, i en la modalitat temporal, destaquen els eventuals per circumstàncies de la producció (128.283 contractes més) i el d'obra o servei (93.920 contractes més).

En canvi, en xifres relatives destaquen el contracte de pràctiques (+23,9%), el contracte de substitució per jubilació majors de 64 anys (+73,68%) i el contracte indefinit per a minusvàlids (+21,04%).

A continuació es mostra l'evolució de la taxa de temporalitat i de contractació indefinida del conjunt d'Espanya i de Catalunya:

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del INE

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del INE.

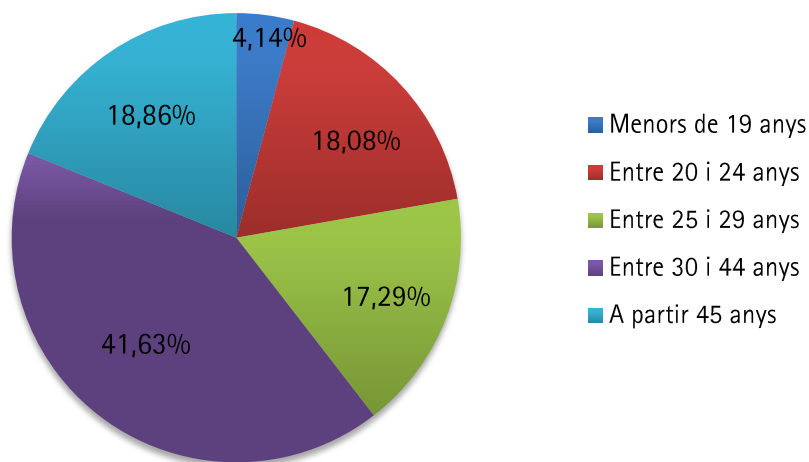
Per grups d'edat, del total de contractes signats al mes de desembre (215.647 contractes), 88.190 ha estat en el grup d'edat de 30 a 44 anys, seguit dels de 20 a 24 anys amb 40.743 contractes, i amb xifres molt semblants, els segueixen el grup de 45 o més anys, amb 40.417 contractes, i el de 25 a 29 anys amb 37.646 contractes i per últim, el grup d'edat de fins a 19 anys, 8.651 contractes.

Durant l'any 2015, del total de contractes signats, el 41,63% de treballadors tenien una edat d'entre 30 i 44 anys a l'inici del contracte, el 18,86% de treballadors contractats tenien 45 o més anys, el 18,08% de contractats tenien entre 20 i 24 anys, el 17,29% eren majors de 24 i menors de 30, i el 4,14% de contractats eren menors de 19 anys.

Cal destacar l'increment de la contractació indefinida entre els majors de 45 anys en 2015, que suposa un increment del 12% respecte l'any 2014, ja que es van signar 254.756 contractes indefinits.

Edat del treballador a l'inici del contracte. Acumulat 2015.

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del INE

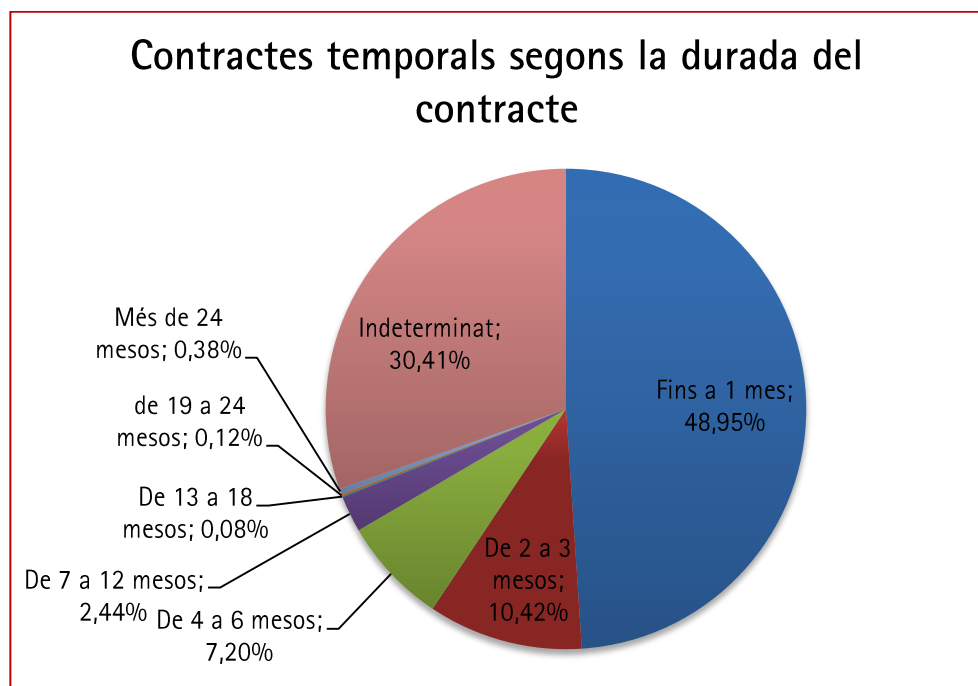
Per sexes, la contractació dels homes s'ha situat en 109.542 contractes (12.544 indefinits i 96.998 temporals) i la contractació femenina s'ha situat en 106.105 contractes (10.877 indefinits i 95.228 temporals), en el mes de desembre.

Pel que fa a la contractació acumulada de 2015 segons gènere, del total de 2.731.815 contractes, el 52,27% van ser signats per homes, i el 47,73% els van signar dones.

Quant als sectors d'activitat, el sector amb més contractació en el mes de desembre ha estat el de serveis, amb 174.076 contractes signats, dels quals 19.605 són indefinits i els 154.471 restants han estat temporals. El segon sector on hi ha hagut més contractació ha estat la indústria amb 28.127 contractes (2.280 indefinits i 25.847 temporals), seguit del sector de la construcció amb 5.552 contractes (1.280 indefinits i 7.272 temporals), i per últim, el sector de l'agricultura, amb 4.892 contractes (256 indefinits i 4.636 temporals).

En relació a les conversions, durant el mes de desembre s'han convertit en indefinits 7.832 contractes temporals, dels quals 5.736 eren contractes eventuals per circumstàncies de la producció. De gener a desembre de 2015, s'han convertit en indefinits 97.489 contractes temporals.

Pel que fa a la durada dels contractes temporals, del total de contractes temporals formalitzats durant el mes de desembre (192.226 contractes), gran part de contractes s'han signat per la durada d'un mes o menys (94.092), i per una durada indeterminada (58.448 contractes), per contra, trobem que els contractes amb durada a partir dels 12 mesos són els que menor incidència tenen (148 contractes 12-18 mesos, 234 contractes 18-24 mesos, 729 contractes per durada de més de 24 mesos).

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori d'Empresa i Ocupació.

Segons l'àmbit territorial, a la província de **Barcelona** s'han signat un total de 167.584 contractes en el mes de desembre de 2015, 11.001 contractes menys que el mes anterior (-6,16%), dels quals el 88,82% eren temporals i el 11,18% de caràcter indefinit. Durant tot l'any 2015 s'han signat un total de 2.034.466 contractes, 205.072 contractes més que durant l'any 2014 (+11,21%).

A la província de **Girona**, s'han signat 17.273 contractes durant el mes de desembre de 2015, amb una variació de 36 contractes menys que el mes anterior, sent el 87,45% temporals i el 12,55% indefinits. A l'any 2015, s'han comptabilitzat un total de 254.590 contractes laborals, el que suposa un increment del 15,31% respecte l'any 2014 (33.811 contractes més).

A **Lleida**, s'han signat 10.039 contractes al desembre, xifra que disminueix en 1.230 contractes respecte al mes de novembre (-10,91%), del total de contractes formalitzats, el 89,85% han estat temporals, i el 10,15% han estat indefinits. En balanç anual s'han formalitzat 162.969 contractes en total, per tant, la contractació laboral s'ha incrementat un 10,78% respecte l'any 2014 (15.863 contractes més).

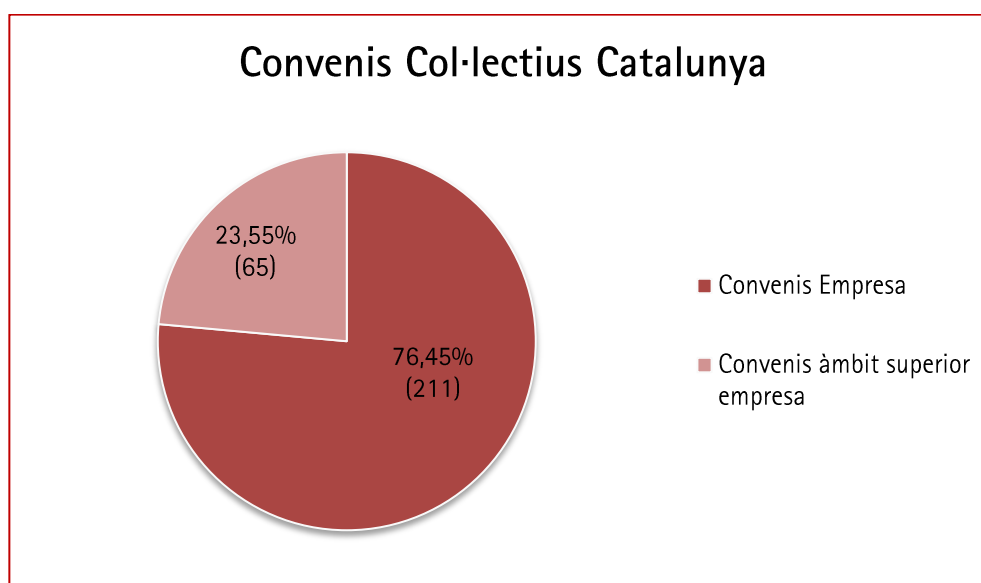
Per últim, durant el mes de desembre, a la província de **Tarragona**, s'han signat 20.751 contractes, fet que suposa que hi hagi una reducció de 5.065 contractes menys respecte del mes anterior (-19,62%), dels quals el 92,77% són de caràcter temporal i el 7,23% de caràcter indefinit. Durant l'any 2015 s'han signat 279.790 contractes, 35.452 contractes més que durant l'any 2014 (14,51%).

5. NEGOCIACIÓ COL·LECTIVA

a) Convenis Col·lectius

A 31 de desembre de 2015 a Catalunya s'han registrat un total de 276 Convenis, afectant a 1.090.236 treballadors i 126.958 empreses.

D'aquests 276 Convenis, 211 són Convenis d'empresa (76,45%) i afecten a 30.796 treballadors, i 65 són Convenis d'àmbit superior a l'empresa (23,55%), afectant a 1.059.440 treballadors.

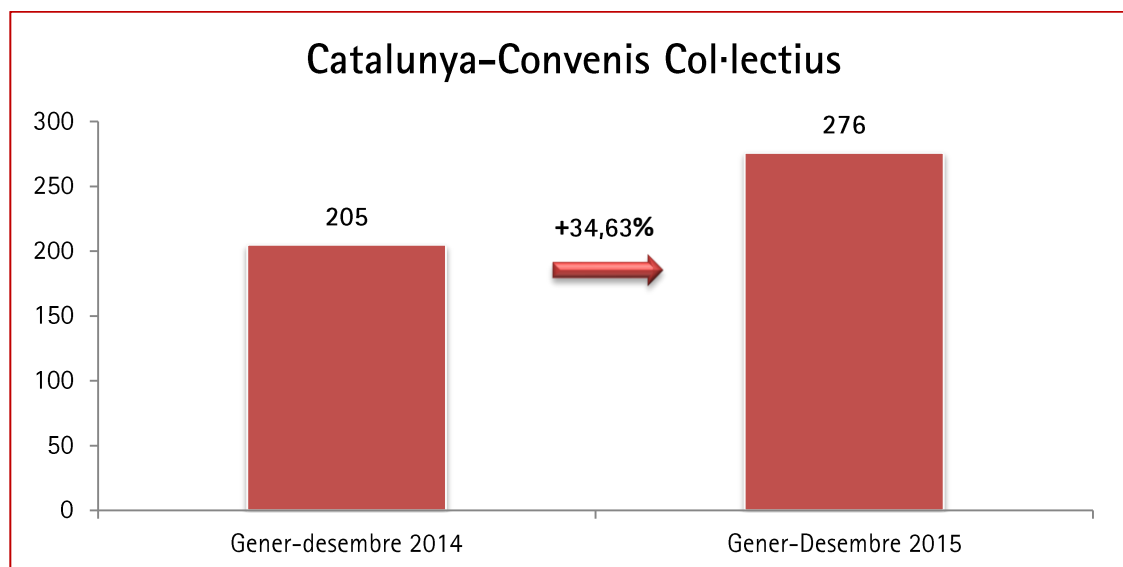
Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Ministerio de Empleo y Seguridad Social

La mitjana de la variació salarial pactada en el global de Convenis ha sigut de 0,87%, sent del 0,67% en els Convenis d'empresa i el 0,88% en els Convenis d'àmbit superior a l'empresa.

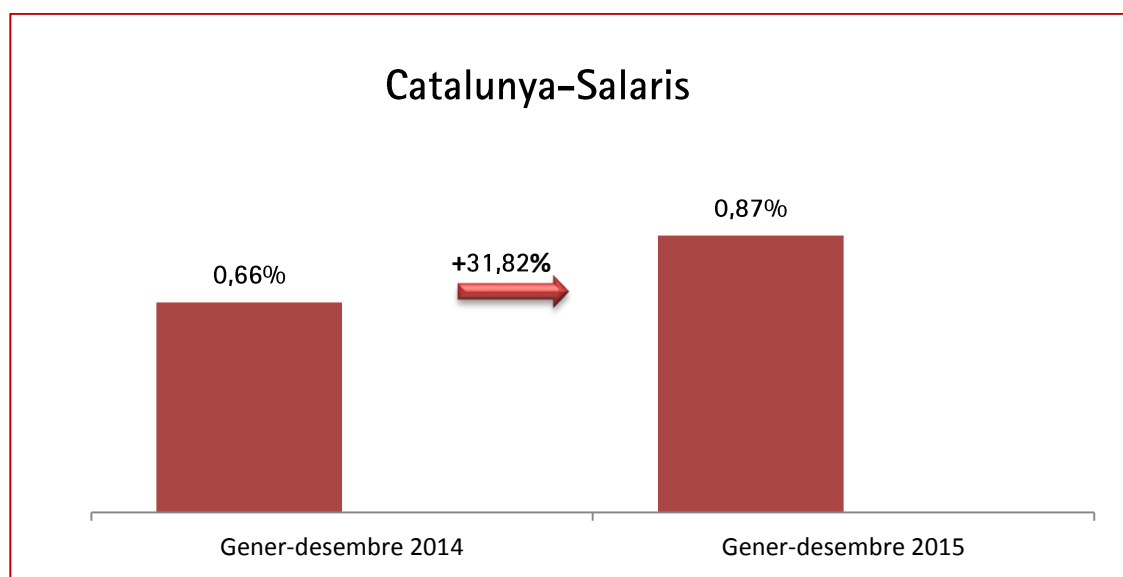
En relació a la jornada anual mitjana pactada ha sigut de 1.769,27 hores, sent en els Convenis d'empresa de 1.758,55 hores i de 1.769,58 hores en els Convenis d'àmbit superior a l'empresa.

En relació al mes anterior s'han registrat 13 Convenis més (4,94%), dels quals 9 han sigut en l'àmbit de l'empresa i 4 d'àmbit superior a l'empresa. En relació al salari tant en el mes de novembre com en el mes de desembre va ser del 0,87%, i pel que fa la jornada en el mes de novembre va ser de 1.768,89 hores i en el mes de desembre de 1.769,27.

Interanualment, si comparem el mateix mes de l'any 2014, observem que fins al mes de desembre de 2015 s'han registrat 71 Convenis més (34,63%), s'ha pactat un 31,82% més a nivell salarial (hem passat del 0,66% pactat en 2014 al 0,87% pactat en 2015), i en relació a la jornada aquesta s'ha incrementat en un 2,07%, de 1.733,47 hores de gener a desembre en el 2014 a 1.769,27 en el mateix període de l'any 2015.

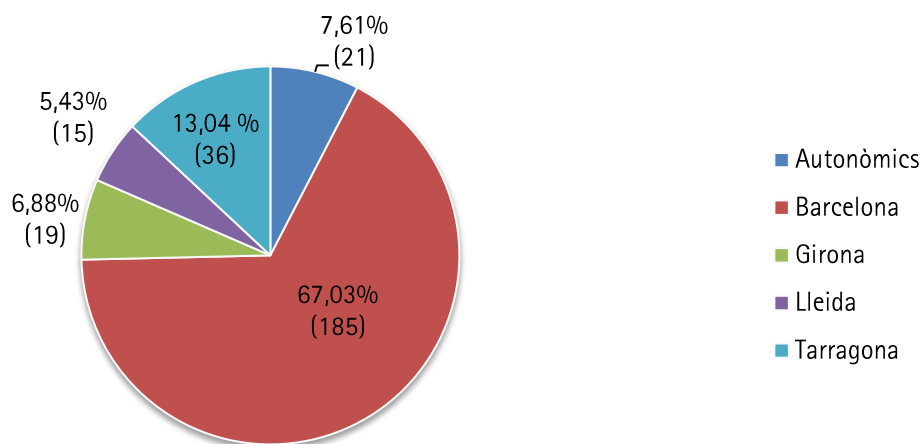
Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Ministerio de Empleo y Seguridad Social

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Ministerio de Empleo y Seguridad Social

Dels 276 Convenis registrats fins el mes de desembre, 21 són autonòmics (80.672 empreses afectades i 654.744 treballadors), 185 són de la província de Barcelona (31.026 empreses i 285.858 treballadors), 19 de la província de Girona (5.237 empreses i 39.404 treballadors), 15 de Lleida (7.218 empreses i 83.047 treballadors) i 36 de la província de Tarragona (2.805 empreses i 27.183 treballadors).

Convenis segons àmbit geogràfic

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Ministerio de Empleo y Seguridad Social

TOTAL CONVENIS

Distribució Territorial Convenis	Convenis	Empreses	Treballadors	Variació Salarial (%)	Jornada mitjana (h/any)
Autònoms	21	80.672	654.744	0,91	1.744,43
Barcelona	185	31.026	285.858	0,74	1.759,04
Girona	19	5.237	39.404	1,08	1.743,83
Lleida	15	7.218	83.047	0,96	1.777,17
Tarragona	36	2.805	27.183	0,87	1.765,35
TOTAL CATALUNYA	276	126.958	1.090.236	0,87	1.769,27

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Ministerio de Empleo y Seguridad Social

CONVENIS D'EMPRESA

Distribució Territorial Convenis	Convenis	Treballadors	Variació Salarial (%)	Jornada mitjana (h/any)
Autònoms	3	2.744	1,01	1.787,55
Barcelona	161	21.439	0,63	1.757,55
Girona	14	982	1,26	1.718,92
Lleida	8	459	0,58	1.687,57
Tarragona	25	5.172	0,52	1.761,12
TOTAL CATALUNYA	211	30.796	0,67	1.758,55

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Ministerio de Empleo y Seguridad Social

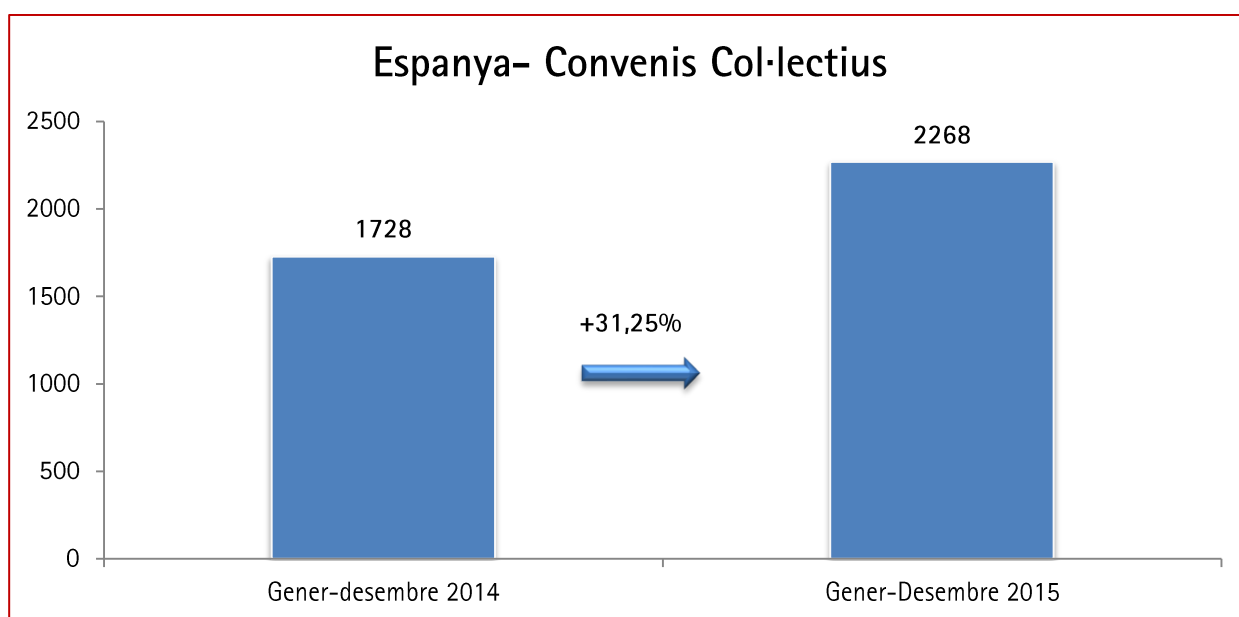
CONVENIS D'ÀMBIT SUPERIOR A L'EMPRESA

Distribució Territorial Convenis	Convenis	Treballadors	Variació Salarial (%)	Jornada mitjana (h/any)
Autonòmics	18	652.000	0,91	1.774,37
Barcelona	24	264.419	0,75	1.759,16
Girona	5	38.422	1,08	1.744,47
Lleida	7	82.588	0,96	1.777,67
Tarragona	11	22.011	0,95	1.766,35
TOTAL CATALUNYA	65	1.059.440	0,88	1.769,58

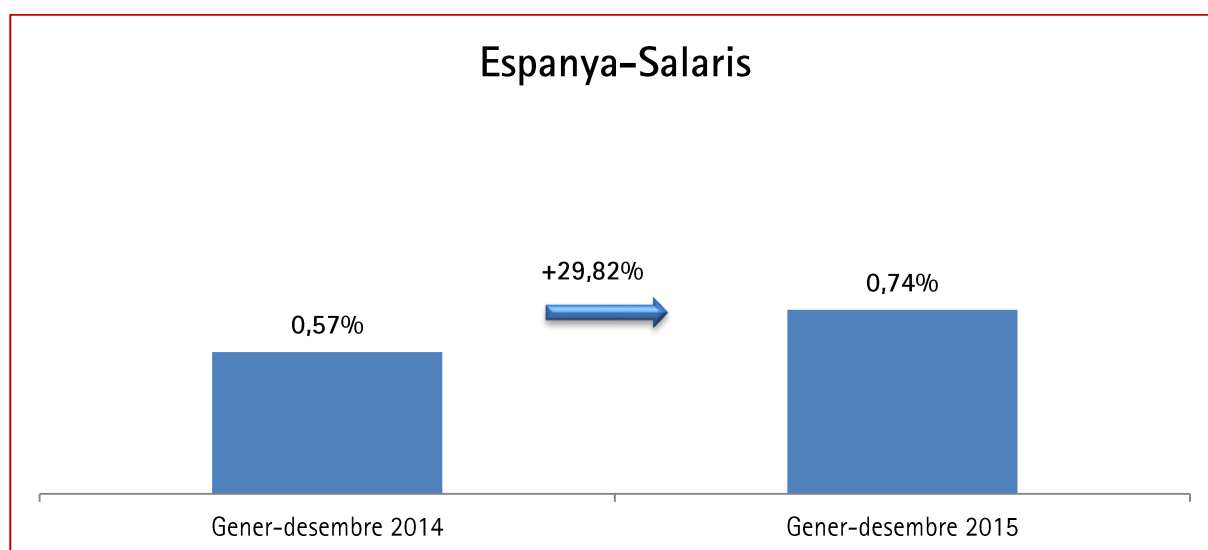
Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Ministerio de Empleo y Seguridad Social

A nivell estatal, en aquest any s'han registrat un total de 2.268 Convenis, afectant a 6.484.829 treballadors i 948.493 empreses.

Si fem la comparació, a nivell interanual, observem que fins al mes de desembre de 2015 s'han registrat a nivell estatal 540 Convenis més (31,25%), s'ha pactat un 29,82% més a nivell salarial (hem passat del 0,57% pactat en 2014 al 0,74% pactat en 2015), i en relació a la jornada aquesta s'ha incrementat en un 0,05%, de 1.757,67 en el 2014 a 1.758,56 en l'any 2015.

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Ministerio de Empleo y Seguridad Social

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Ministerio de Empleo y Seguridad Social

b) Inaplicacions de Convenis Col·lectius⁶

En el mes de desembre de 2015 s'han dipositat 88 inaplicacions de Conveni que afecten a 2.177 treballadors.

De gener a desembre de 2015 s'han dipositat 1.437 inaplicacions de conveni (un 30,68% menys respecte el mateix període de l'any 2014), de les quals 1.254 han estat presentades per empreses diferents⁷, i que han afectat a un total de 43.173 treballadors. Per sector d'activitat, la majoria d'inaplicacions afecten a treballadors del sector serveis, en particular el 74,88% dels treballadors.

De les 1.437 inaplicacions presentades en l'any 2015, 40 han sigut del sector agrari (2,78%) – afectant a 33 empreses i 4.393 treballadors–, 205 del sector de la indústria (14,27%) –afectant a 184 empreses i 9.833 treballadors–, 116 a la construcció (8,07%)– afectant a 106 empreses i 1.481 treballadors– i 1.076 al sector serveis (74,88%)– amb una afectació a 931 empreses i 27.466 treballadors–.

Des de l'entrada en vigor de la Reforma Laboral s'han dipositat davant les diferents autoritats laborals un total de 6.770 inaplicacions de Conveni, amb una afectació a 298.278 treballadors.

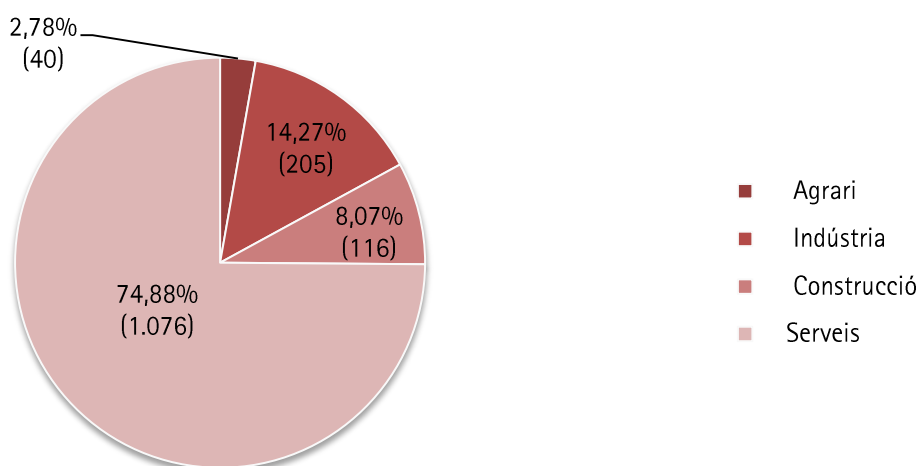
Sector activitat	I.Convenis	% total	Empreses	% total	Treballadors	%total
Agrari	40	2,78	33	2,63	4393	10,18
Indústria	205	14,27	184	14,67	9.833	22,78
Construcció	116	8,07	106	8,45	1481	3,43
Serveis	1.076	74,88	931	74,24	27.466	63,62
TOTAL	1.437	100	1.254	100	43.173	100

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Ministerio de Empleo y Seguridad Social

⁶ En matèria d'inaplicació de convenis no es disposen de dades autonòmiques. En aquest informe es faciliten les dades generals a nivell estatal, les quals fan referència als acords d'inaplicació de convenis entre empreses i treballadors, així com, les que deriven de decisions arbitrals

⁷ Una mateixa empresa pot presentar diverses inaplicacions.

Inaplicació Convenis per sector activitat

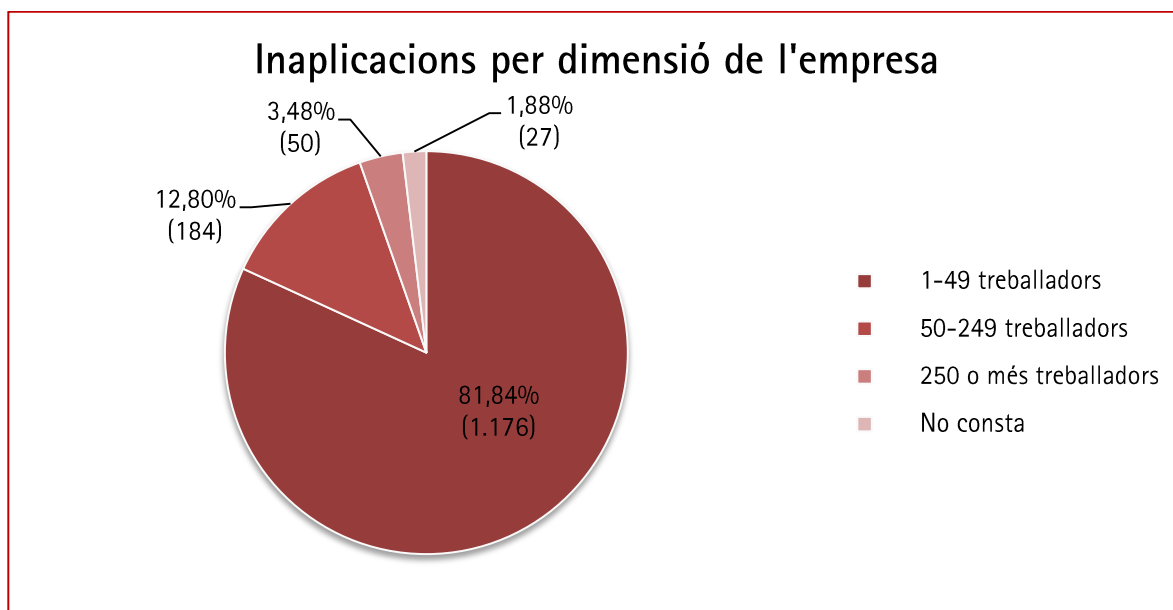
Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Ministerio de Empleo y Seguridad Social

Pel que fa a la dimensió de l'empresa, el 42,03% dels treballadors afectats presten el seus serveis en empreses d'entre 250 o més treballadors. No obstant això, la majoria d'empreses que presenten inaplicacions, el 81,84%, les seves plantilles són d'entre 1 i 49 treballadors.

Dimensió empresa	I.Convenis	% total	Empreses	% total	Treballadors	%total
1 a 49 treballadors	1.176	81,84	1.059	84,45	11.411	26,43
50 a 249 treballadors	184	12,80	142	11,32	13.102	30,35
250 o més treballadors	50	3,48	27	2,15	18.147	42,03
No consta	27	1,88	26	2,07	513	1,19
TOTAL	1.437	100	1.254	100	43.173	100,00

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Ministerio de Empleo y Seguridad Social

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Ministerio de Empleo y Seguridad Social

Pel que fa a les condicions de treball inaplicades, el 62,2% d'inaplicacions són de quantia salarial exclusivament, encara que en el percentatge restant, s'inaplica conjuntament amb d'altres condicions.

Condicions de treball inaplicades	I. Convenis	% total	Treballadors
Quantia salarial	894	62,2	22.736
Quantia salarial i sistema de remuneració	196	13,6	3.362
Sistema de remuneració	67	4,7	1.296
Quantia salarial, sistema de remuneració i millores voluntàries de l' acció protectora de la Seguretat Social	45	3,1	1.813
Quantia salarial i jornada de treball	36	2,5	386
Quantia salarial, sistema de remuneració, jornada de treball i horari i distribució del temps de treball	20	1,4	490
Quantia salarial, jornada de treball i horari i distribució del temps de treball	19	1,3	445
Resta de casos	160	11,1	12.645
TOTAL	1.437	100,	43.173

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Ministerio de Empleo y Seguridad Social

La gran majoria de les inaplicacions, el 90,6%, han sigut amb acord en el període de consultes amb els representants legals dels treballadors.

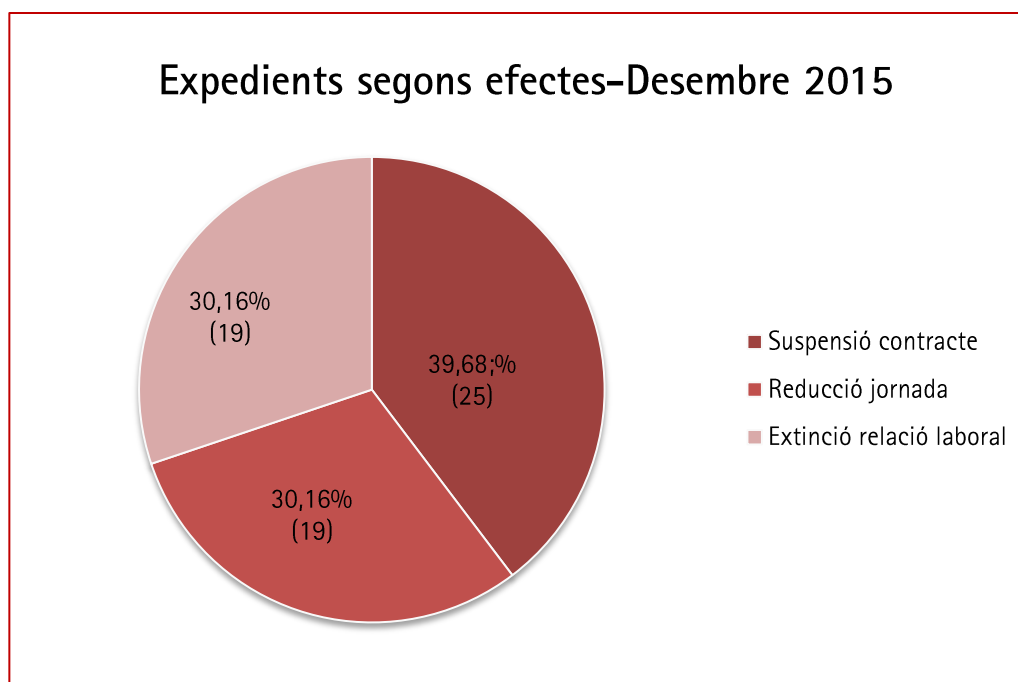
Procediment d'inaplicació	I.Convenis	% total	Treballadors
Acord en període de consultes	1.302	90,6	38.189
Acord de la comissió paritària del conveni	71	4,9	2.228
Acord de mediació en òrgan bipartit	38	2,6	1.649
Laude en òrgan bipartit	5	0,3	128
Decisió en un òrgan tripartit	21	1,5	979
TOTAL	1.437	100,0	43.173

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Ministerio de Empleo y Seguridad Social

6. EXPEDIENTS DE REGULACIÓ D'OCUPACIÓ

a) Catalunya

Segons les dades de l'Observatori d'Empresa i Ocupació, en el mes de desembre de 2015 es van autoritzar⁸ o comunicar un total de 63 expedients⁹, que han afectat a un total de 1.997 treballadors. Del total d'aquests 63 expedients 19 van ser d'extinció (30,16%) -afectant a 323 treballadors-, 25 de suspensió del contracte de treball (39,68%) -afectant a 1.608 treballadors- i 19 de reducció de jornada (30,16%) -afectant a 66 treballadors-.

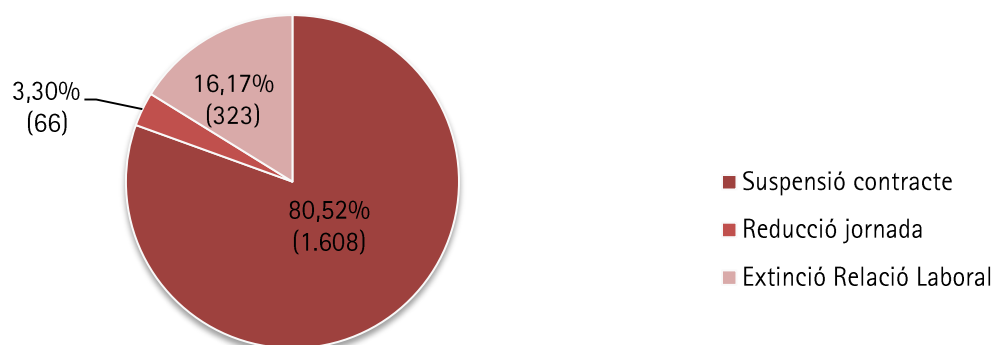

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori d'Empresa i Ocupació.

⁸ Encara es manté l'autorització en els supòsits de força major i els que afecten els socis treballadors de societats cooperatives

⁹ D'aquest total s'han restat els comunicats desistits.

Expedients segons efectes i treballadors afectats- Desembre 2015

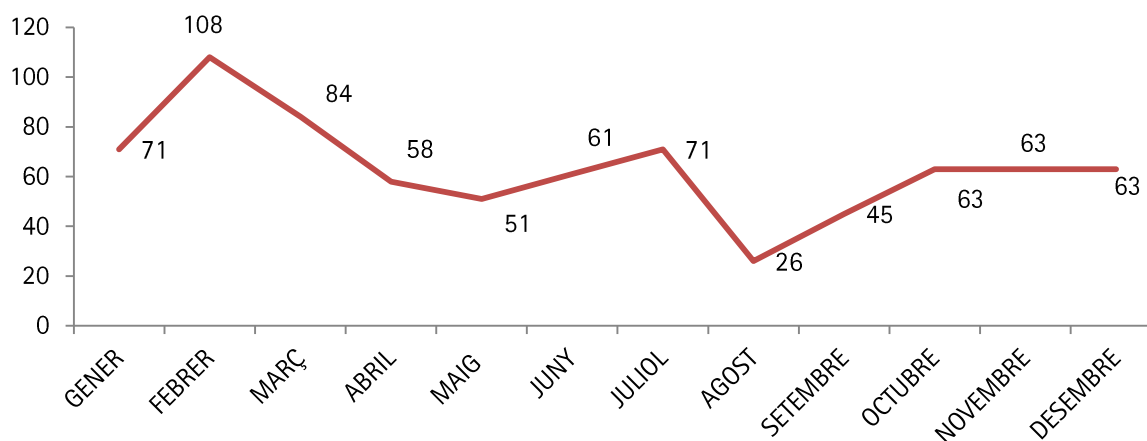
Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori d'Empresa i Ocupació.

En relació amb el mes anterior, s'han comunicat o resolt els mateixos expedients, és a dir, 63. Ara bé, pel que fa a la distribució d'aquests: s'han comunicat o resolt 9 expedients menys de suspensió (-26,47%), però en canvi, s'han comunicat o resolt 2 expedients més de reducció de jornada (11,76%) i 7 expedients més d'expedients d'extinció de la relació laboral (58,33%).

Des de gener fins a desembre de 2015, s'han comunicat o resolt 764 expedients que han afectat a un total de 11.714 treballadors.

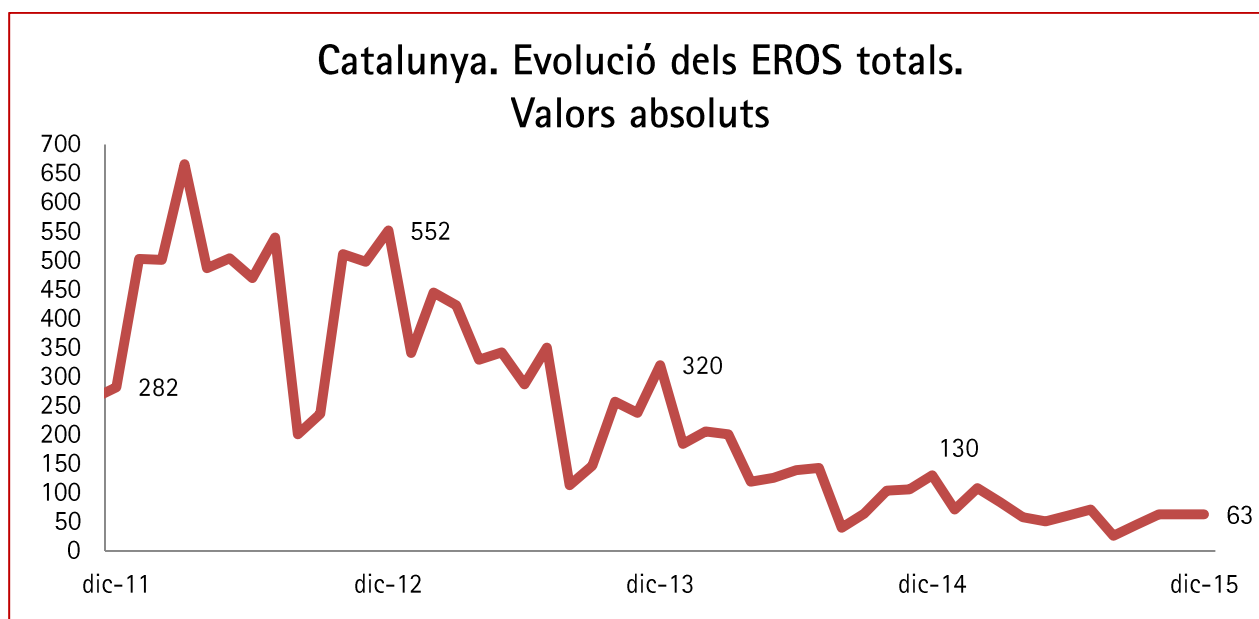
Del total d'aquests 764 expedients 153 van ser d'extinció (20,03%) -afectant a 4.831 treballadors-, 346 de suspensió del contracte de treball (45,29%) -afectant a 5.480 treballadors- i 265 de reducció de jornada (34,69%) -afectant a 1.403 treballadors-.

Acumulat expedients de regulació d'ocupació. Gener- desembre

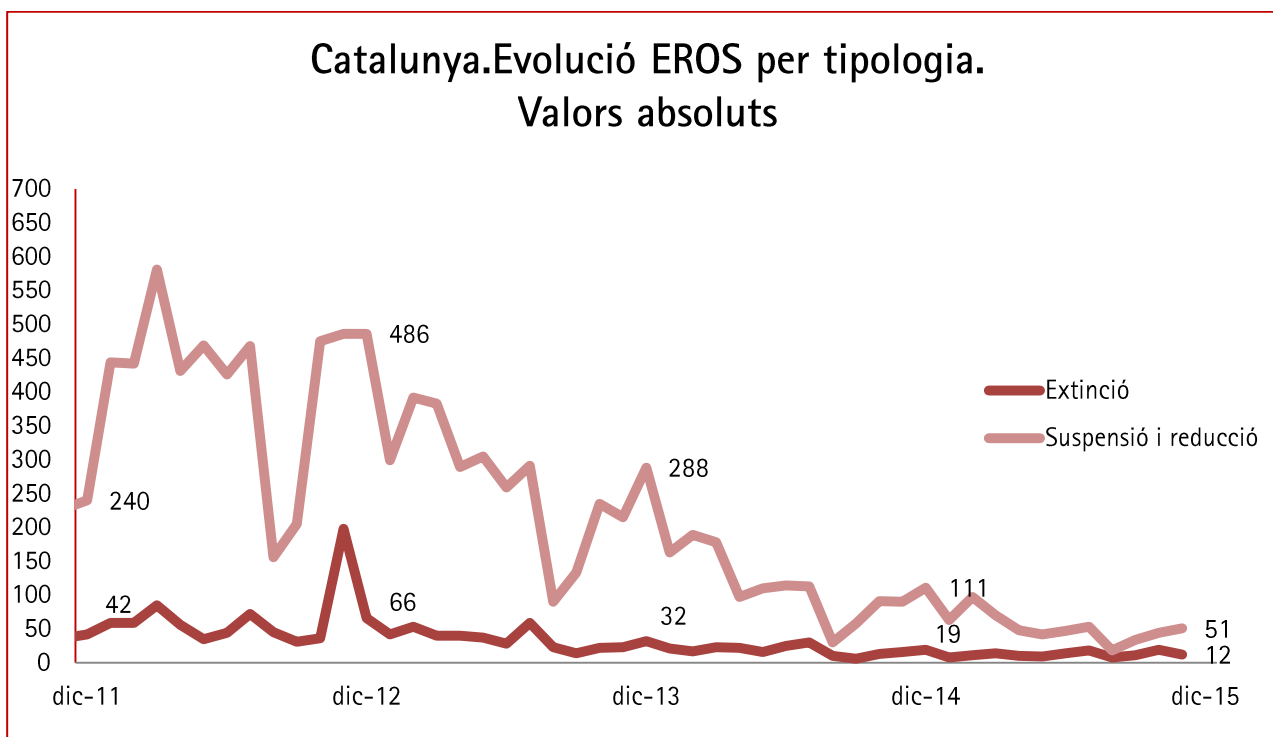
Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori d'Empresa i Ocupació.

Si comparem el mes de desembre de 2014 amb el de 2015, el total d'expedients de regulació d'ocupació ha disminuït en un 51,54%, registrant-se un decreixement pels expedients de suspensió -60,32%, els de reducció un -60,42% i en el cas dels d'extinció s'han presentat els mateixos. En el següent gràfic, es pot observar que des de desembre de 2011 la tendència, amb caràcter general, ha sigut la de disminució del volum d'expedients de regulació d'ocupació, passant de 282 al desembre del 2011 a 63 en aquest mes de desembre de 2015.

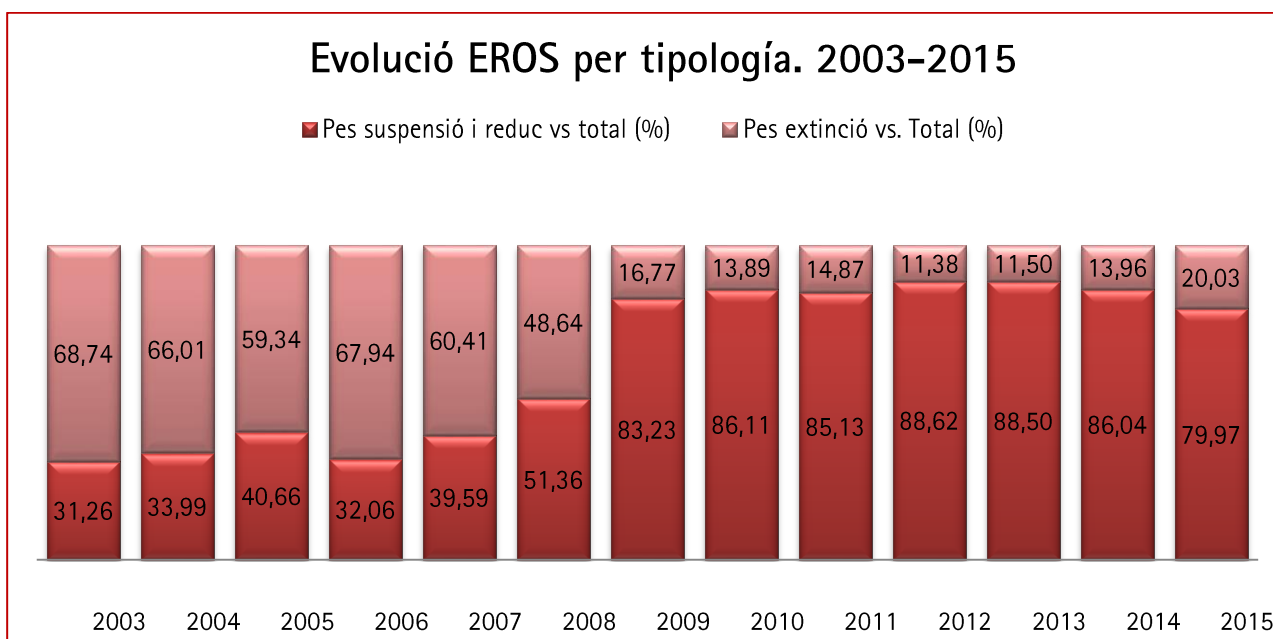
Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori d'Empresa i Ocupació.

Així mateix, en el gràfic següent es pot observar el pes dels expedients d'extinció en relació amb els de suspensió del contracte de treball i reducció de jornada, com a mecanismes de flexibilitat interna per a les empreses.

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori d'Empresa i Ocupació.

Així mateix, tal i com s'observa en el següent gràfic, els expedients que suposen l'adopció de mesures de flexibilitat interna (suspensió de contracte de treball i reducció de la jornada de treballador) han anat guanyant major pes vers els que suposen l'extinció de la relació de treball. Per tant, del total d'expedients que es van presentar¹⁰ en l'any 2003 els expedients d'extinció suposaven el 68,74%, l'any 2007 el 60,41% i actualment el 20,03%.

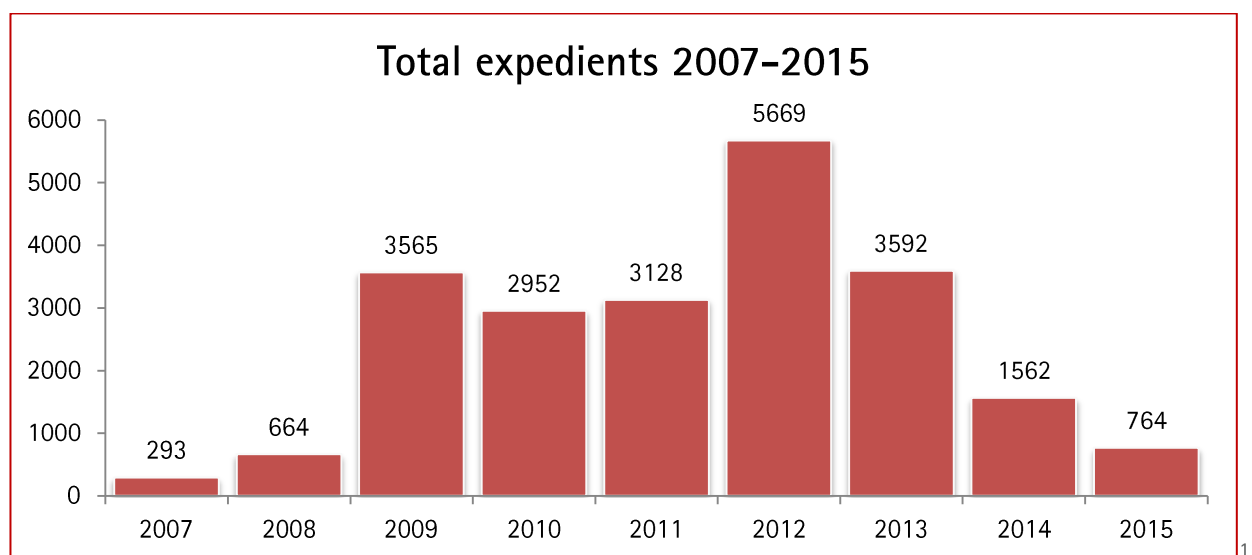

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori d'Empresa i Ocupació.

¹⁰ En relació als expedients presentats abans de l'entrada en vigor de la Reforma Laboral, únicament s'han tingut en compte els autoritzats per l'Administració Laboral.

Si comparem l'any 2014 i 2015 podem observar que seguint la dinàmica expressada en anteriors informes hi hagut una reducció significativa tant del nombre d'expedients com dels treballadors afectats. Així doncs, en 2014 es van formalitzar 1.562 expedients (-51,09%), dels quals 218 van ser d'extinció (-29,82%), 728 de suspensió (-52,47%) i 616 de reducció de jornada (-56,98%). Pel que fa al nombre de treballadors afectats, en el període comparat, els treballadors totals afectats eren 21.095 (-44,47%), dels quals 4.409 van ser per expedients d'extinció (9,57%), 12.835 de suspensió del contracte de treball (-57,30%) i 3.851 per reducció de jornada (-63,57%). Observem com en 2015 tot i presentar-se menys expedients d'extinció els treballadors afectats pels mateixos s'ha incrementat.

En el gràfic següent observem que des de l'any 2008 els expedients de regulació d'ocupació es van anar incrementant exponencialment, fins arribar al seu punt màxim l'any 2012 amb un total de 5.669 expedients, per progressivament anant disminuint a partir de l'any 2013, fins arribar l'any 2015 amb 764 expedients.

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori d'Empresa i Ocupació.

Dels 63 expedients, 56 han sigut amb acord (el 88,89%) -afectant a 1.930 treballadors-, i la resta, és a dir, 7 sense acord (11,11%) -afectant a 67 treballadors-.

Pel que fa al nombre de treballadors, si comparem el mes de desembre de 2014 i 2015, podem observar que el total dels treballadors afectats per expedients de regulació d'ocupació ha disminuït en un 29,58%, disminuint en els expedients de suspensió en un 20,67%, en els de reducció de la jornada de treball en un 78,64%, i en els d'extinció de la relació laboral en un 35,40%.

¹¹ En relació als expedients presentats abans de l'entrada en vigor de la Reforma Laboral, únicament s'han tingut en compte els autoritzats per l'Administració Laboral.

Expedients i treballadors afectats en desembre 2014 i 2015

	Núm. Expedients		%Variació Interanual	Núm. treballadors		% Variació Interanual
	2014	2015		2014	2015	
ERO EXTINCIÓ	19	19	0%	500	323	-35,40%
ERO SUSPENSÍO	63	25	-60,32%	2.207	1.608	-20,67%
ERO REDUCCIÓ	48	19	-60,42%	309	66	-78,64%
ERO TOTAL	130	63	-51,54%	2.836	1.997	-29,58%

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori d'Empresa i Ocupació.

Acumulat expedients i treballadors afectats any 2014 i 2015

	Núm. Expedients		%Variació Interanual	Núm. treballadors		% Variació Interanual
	2014	2015		2014	2015	
ERO EXTINCIÓ	218	153	-29,82%	4.409	4.831	9,57%
ERO SUSPENSÍO	728	346	-52,47%	12.835	5.480	-57,30%
ERO REDUCCIÓ	616	265	-56,98%	3.851	1.403	-63,57%
ERO TOTAL	1.562	764	-51,09%	21.095	11.714	-44,47%

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori d'Empresa i Ocupació.

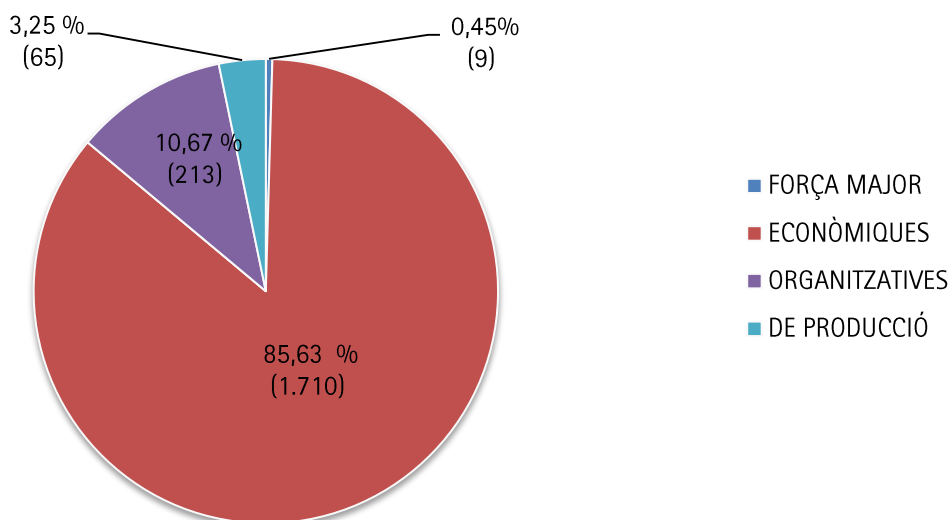
Per sexe, el 81,32% del total de treballadors afectats per Expedients de Regulació d'Ocupació en el mes de desembre 2015 han sigut homes, i la resta, és a dir, el 18,68% dones. En relació al mes anterior, els expedients que afecten a homes han augmentat en un 164,50%, i en canvi en les dones ha disminuït en un 25,25%. En relació al mateix mes de l'any 2014, ambos sexes els expedients han disminuït (-22,04% en els homes i un -50,46% en les dones), i prenent en consideració la totalitat de l'any 2014 i la de l'any 2015, els expedients de regulació d'ocupació també van disminuir tant en homes com en dones (-44,37% i -44,66% respectivament).

En atenció a la causa al·legada i treballadors afectats, en el mes de desembre són majoritaris els expedients on s'han al·legat motius de caire econòmic - 1710 treballadors afectats-, seguits per causes organitzatives - 213 treballadors-, de producció -65 treballadors-, i per últim de força major - 9 treballadors-.

	TOTAL	SUSPENSÍO	REDUCCIÓ	EXTINCIÓ
FORÇA MAJOR	9	9	0	0
ECONÒMIQUES	1.710	1.323	64	323
TÈCNiques I/O TECNOLÒGIQUES	0	0	0	0
ORGANITZATIVES	213	5213	0	0
DE PRODUCCIÓ	65	63	2	0
TOTAL	1.997	1.608	66	323

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori d'Empresa i Ocupació.

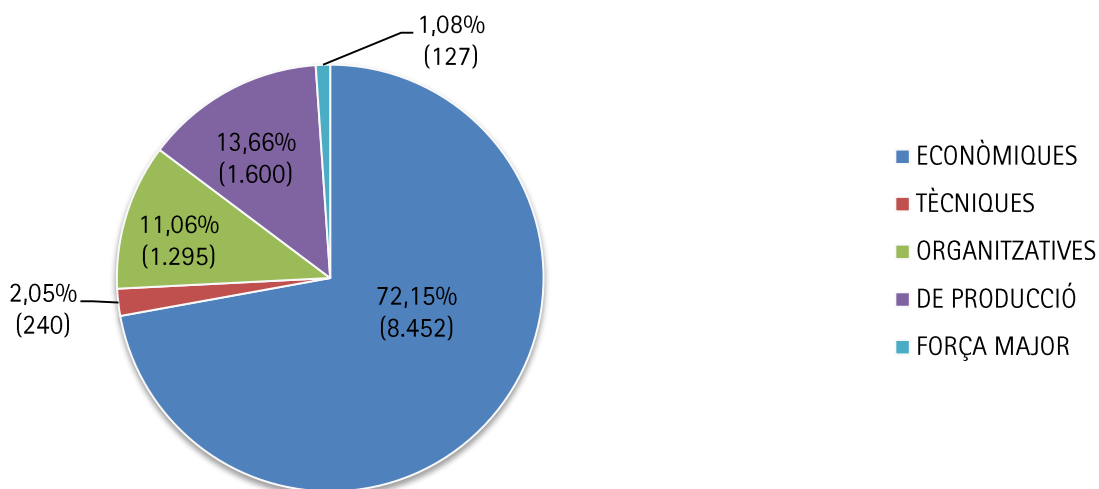
% de treballadors afectats segons la causa al·legada. Desembre 2015.

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori d'Empresa i Ocupació.

Una tendència similar es repeteix si tenim en compte les dades acumulades de gener a desembre. En els expedients presentats en el període indicat (un total de 11.714 treballadors afectats), són majoritaris els expedients on s'han al·legat motius de caire econòmic (72,15%) – 8.452 treballadors afectats –, seguits per causes de producció (13,66%)– 1.600 treballadors–, les organitzatives (11,06%) – 1.295 treballadors–, per causes tècniques i/o tecnològiques (2,05%)– 240 treballadors–, i per últim les de força major (1,08%)– 127 treballadors afectats–.

% de treballadors afectats segons la causa al·legada. Acumulat 2015

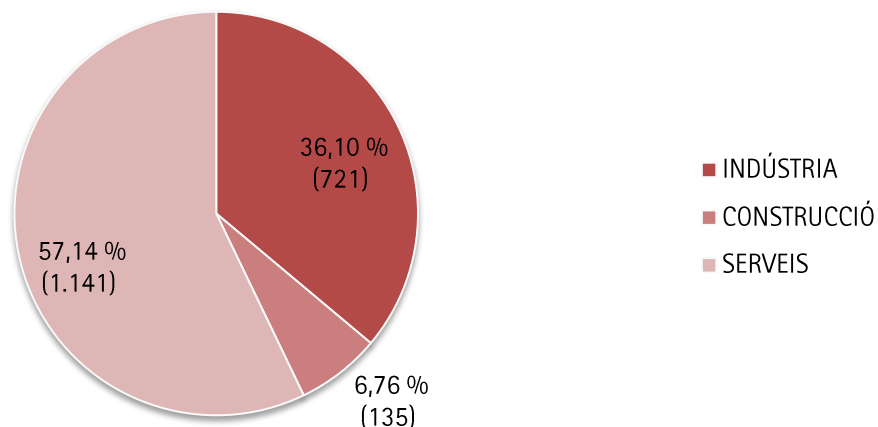

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori d'Empresa i Ocupació

En atenció al sector d'activitat i treballadors afectats en el mes de desembre, el sector serveis és el sector on més treballadors s'han vist afectats per un expedient de regulació d'ocupació -1.141 treballadors-, seguit de la indústria -721 treballadors, la construcció -135 treballadors-. Aquest mes no s'ha presentat cap expedient en el sector agrícola.

% de treballadors afectats segons el sector d'activitat. Desembre 2015

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori d'Empresa i Ocupació

	TOTAL	SUSPENSÍO	REDUCCIÓ	EXTINCIÓ
AGRICULTURA	3	3	0	0
INDÚSTRIA	103	54	25	24
CONSTRUCCIÓ	30	20	10	0
SERVEIS	69	15	10	44
TOTAL	205	92	45	68

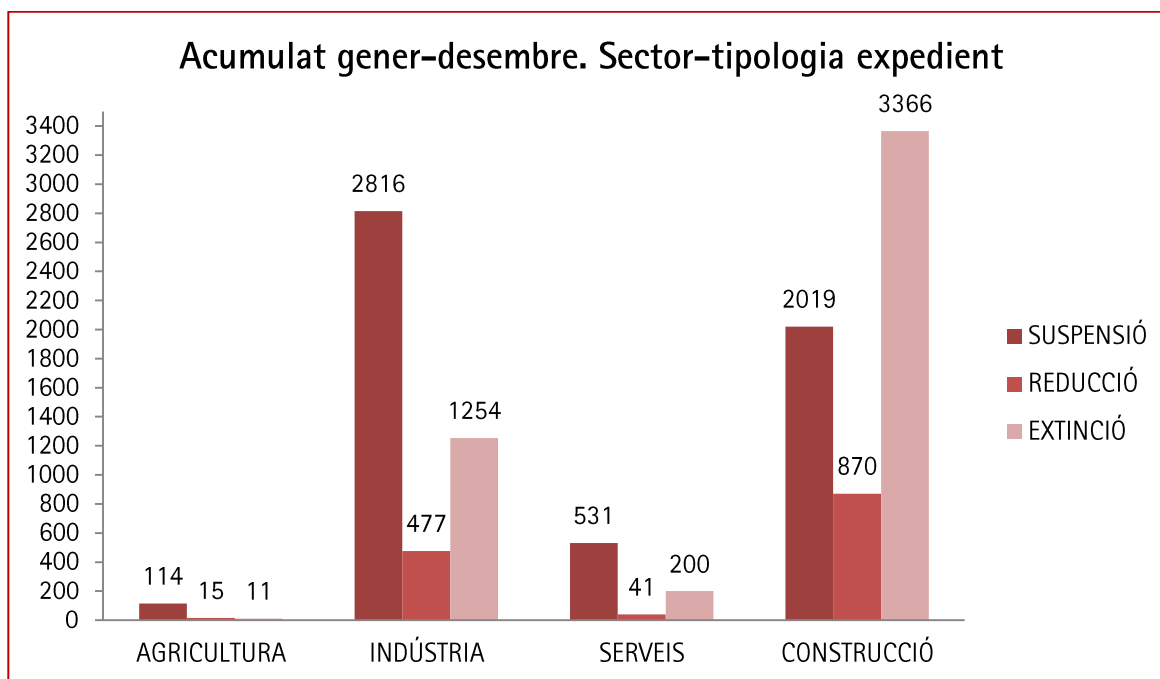
Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori d'Empresa i Ocupació

Si tenim en compte les dades de tot l'any 2015, dels 11.714 treballadors afectats per expedients de regulació d'ocupació, el sector amb més treballadors afectats és el de serveis (53,40% sobre el total) amb 6.255 treballadors, seguit de la indústria (38,82%) amb 4.547, la construcció (6,59%) amb 772 treballadors, i per últim el sector de l'agricultura (1,20%) amb 114 treballadors.

En el quadre i gràfic següents es pot observar la distribució del nombre de treballadors afectats en atenció al sector i tipus d'expedient:

	TOTAL	SUSPENSÍO	REDUCCIÓ	EXTINCIÓ
AGRICULTURA	140	114	15	11
INDÚSTRIA	2797	1553	339	905
CONSTRUCCIÓ	411	251	30	130
SERVEIS	2454	873	654	927
TOTAL	5802	2791	1038	1973

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori d'Empresa i Ocupació

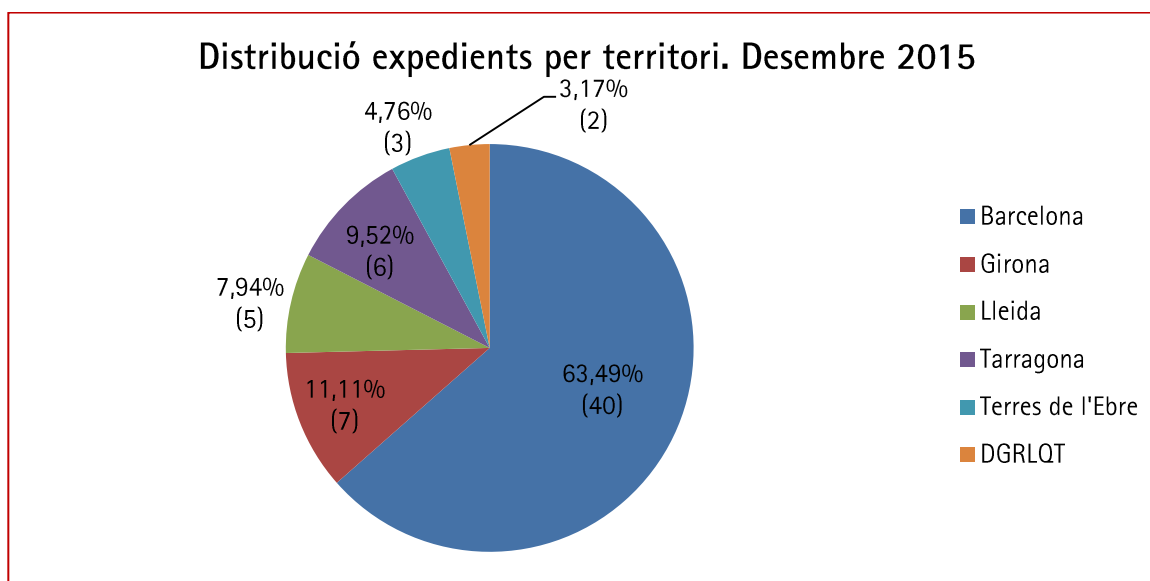

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori d'Empresa i Ocupació

b) Territori

Del total dels 63 expedients que es van presentar a Catalunya al mes de desembre, 40 van ser a Barcelona (63,49% sobre el total) afectant a 1.890 treballadors, 7 a Girona (11,11%) afectant a 31 treballadors, 5 a Lleida (7,94%) afectant a 16 treballadors, 6 a Tarragona (9,52%) afectant a 60 treballadors, 3 a Terres de l'Ebre (4,76%)¹² i 2 a la Direcció General de Relacions Laborals i Qualitat en el Treball (3,17%)¹³.

50

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori d'Empresa i Ocupació

¹² Les estadístiques de l'Observatori d'Empresa i Ocupació sumen els treballadors afectats de Terres de l'Ebre a la demarcació de Tarragona. No es disposen de dades diferenciades entre ambdós territoris.

¹³ Els procediments competència de la DGRLQT es distribueixen per la demarcació territorial d'afectació.

A Barcelona, del total de 40 expedients, 16 van ser d'extinció (40%) -afectant a 306 treballadors-, 15 de suspensió del contracte de treball (37,59%) -afectant a 1.546 treballadors- i 9 de reducció de jornada (22,50%) -afectant a 38 treballadors-.

A Girona, del total de 7 expedients, 1 va ser d'extinció (14,29%), -afectant a 11 treballadors- 3 va ser de suspensió del contracte de treball (42,86%) -afectant a 16 treballadors- i 3 de reducció de jornada (42,86%) -afectant a 4 treballadors-.

A Lleida, del total de 5 expedients, cap va ser d'extinció, 2 de suspensió del contracte de treball (40%) -afectant a 4 treballadors- i 3 de reducció de jornada (60%) -afectant a 12 treballadors-.

A Tarragona del total de 6 expedients, cap va ser d'extinció, 3 de suspensió del contracte de treball (50%) -afectant a 42 treballadors- i 3 de reducció de jornada (50%) -afectant a 12 treballadors-.

A Terres de l'Ebre del total de 3 expedients presentats, cap va ser d'extinció, 2 han sigut de suspensió (66,66%) i 1 de reducció de jornada (33,33%).

I per últim, els 2 expedients presentats a la Direcció General de Relacions Laborals i Qualitat en el Treball, han sigut d'extinció i han afectat a 6 treballadors¹⁴.

Expedients segons efecte. Territoris

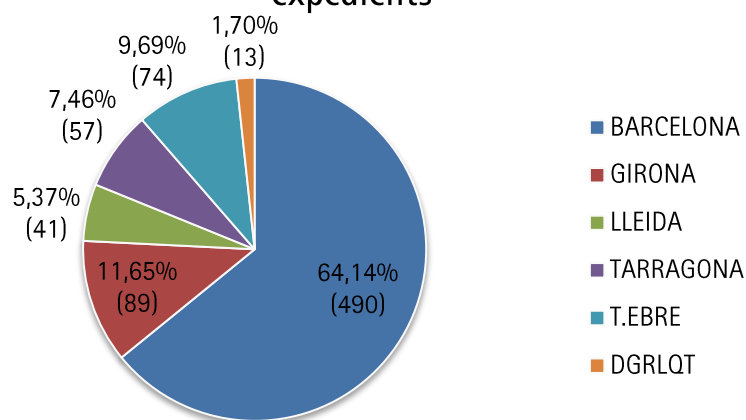
	TOTAL	SUSPENSÍO	REDUCCIÓ	EXTINCIÓ
BARCELONA	1.890	1.546	38	306
GIRONA	31	16	4	11
LLEIDA	16	4	12	0
TARRAGONA	60	42	12	6
TOTAL	1.997	1.608	66	323

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori d'Empresa i Ocupació

Si tenim en compte les dades de gener a desembre, dels 764 expedients presentats, 490 es van presentar als serveis territorials de Barcelona (64,14%), 89 als de Girona (11,65%), 41 a Lleida (5,37%), 57 a Tarragona (7,46%), 74 a Terres de l'Ebre (9,69%) i 13 a la Direcció General de Relacions Laborals i Qualitat en el Treball (1,70%).

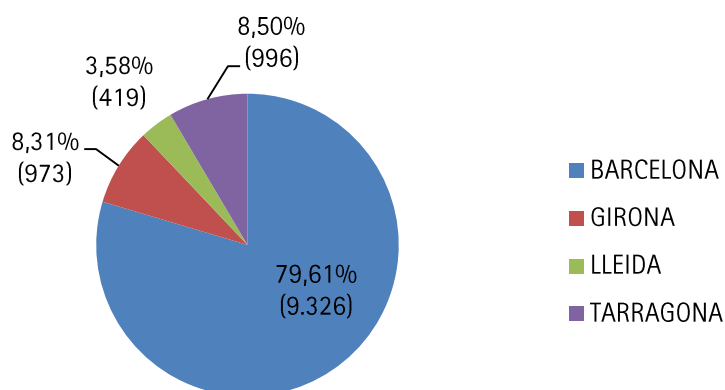
¹⁴ Segons les dades de l'Observatori d'Empresa i Ocupació a la demarcació de Tarragona no s'ha presentat cap expedient d'extinció, ara bé, tal i com s'ha exposat en l'anterior nota a peu de pàgina, en els procediments competència de la DGRLQT es distribueixen per la demarcació territorial d'afectació.

Acumulat gener-desembre 2015. Distribució territorial- expedients

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori d'Empresa i Ocupació

Acumulat gener-desembre 2015. Distribució territorial- treballadors

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori d'Empresa i Ocupació

A Barcelona, del total de 490 expedients, 120 van ser d'extinció (15,71% sobre el total d'expedients presentats a Catalunya) -afectant a 4.168 treballadors-, 205 de suspensió del contracte de treball (26,83% sobre el total d'expedients presentats a Catalunya)- afectant a 4.171 treballadors- i 165 de reducció de jornada (21,60% sobre el total d'expedients presentats a Catalunya)- afectant a 987 treballadors-.

A Girona, del total de 89 expedients, 9 van ser d'extinció (1,18% sobre el total d'expedients presentats a Catalunya) -afectant a 168 treballadors-, 44 van ser de suspensió del contracte de treball (5,76% sobre el total d'expedients presentats a Catalunya)- afectant a 616 treballadors- i 36 de reducció de jornada (4,71% sobre el total d'expedients presentats a Catalunya)- afectant a 189 treballadors-.

A Lleida del total de 41 expedients, 2 ha sigut d'extinció (0,26% sobre el total d'expedients presentats a Catalunya) –afectant a 76 treballadors–, 29 van ser de suspensió del contracte de treball (3,80% sobre el total d'expedients presentats a Catalunya)– afectant a 297 treballadors– i 10 de reducció de jornada (1,31% sobre el total d'expedients presentats a Catalunya)– afectant a 46 treballadors–.

A Tarragona del total de 57 expedients, 9 han sigut d'extinció (1,18% sobre el total d'expedients presentats a Catalunya) –afectant a 419 treballadors– ,22 de suspensió del contracte de treball (2,88% sobre el total d'expedients presentats a Catalunya)– afectant a 396 treballadors– i 26 de reducció de jornada (3,40% sobre el total d'expedients presentats a Catalunya)– afectant a 181 treballadors–.

A Terres de l'Ebre del total de 74 expedients presentats, 11 expedients han sigut d'extinció (1,44% sobre el total d'expedients presentats a Catalunya), 39 de suspensió (5,10% sobre el total d'expedients presentats a Catalunya) i 24 de reducció de jornada (3,14% sobre el total d'expedients presentats a Catalunya).

Per últim dels 13 expedients presentats a la Direcció General de Relacions Laborals i Qualitat en el Treball, 2 han sigut d'extinció del contracte de treball (0,26% sobre el total d'expedients presentats a Catalunya), 7 ho han sigut de suspensió del contracte de treball (0,92% sobre el total d'expedients presentats a Catalunya) i 4 de reducció de jornada (0,52% sobre el total d'expedients presentats a Catalunya).

En el quadre següent es pot observar els expedients en atenció a la seva distribució territorial, treballadors afectats i tipus d'expedient:

	TOTAL		SUSPENSÍO		REDUCCIÓ		EXTINCIÓ	
	Expedients	Treballadors	Expedients	Treballadors	Expedients	Treballadors	Expedients	Treballadors
BARCELONA	490	9.326	205	4.171	165	87	120	4.168
GIRONA	89	973	44	616	36	189	9	168
LLEIDA	41	419	29	297	10	46	2	76
TARRAGONA	57	996	22	396	26	181	9	419
TERRES DE L'EBRE¹⁵	74	-	39	-	24	-	11	-
DGRLQT¹⁶	11	-	7	-	4	-	2	-
TOTAL	764	11.714	346	5.480	265	1.403	153	4.831

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori d'Empresa i Ocupació

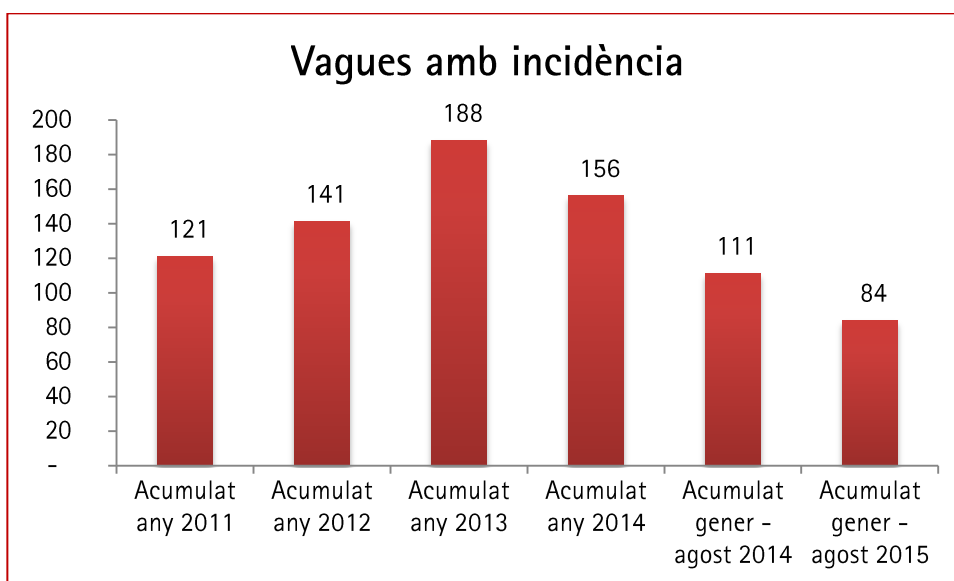
¹⁵ Els treballadors afectats de Terres de l'Ebre estan sumats a la demarcació de Tarragona. No es disposen de dades diferenciades entre ambdós territoris.

¹⁶ No es disposen de les dades de treballadors afectats.

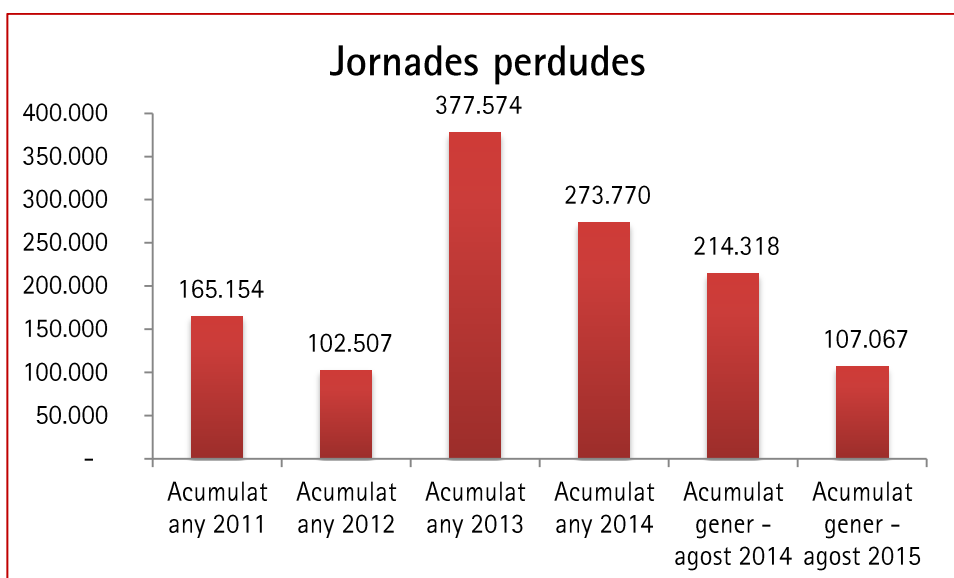
7. CONFLICTIVITAT LABORAL

Segons les darreres dades publicades a l'Observatori d'Empresa i Ocupació, a Catalunya s'han produït 84 vagues entre gener i agost del 2015, amb un total de 52.958 treballadors participants i 107.067 jornades laborals perdudes.

Respecte del mateix període de 2014, es redueix el nombre de vagues registrades (27 vagues menys) i pel que fa a la seva incidència¹⁷, s'incrementa el nombre de treballadors participants (11.215 treballadors més) tot i que el nombre de jornades perdudes minora la meitat (107.251 jornades perdudes menys).

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori d'Empresa i Ocupació.

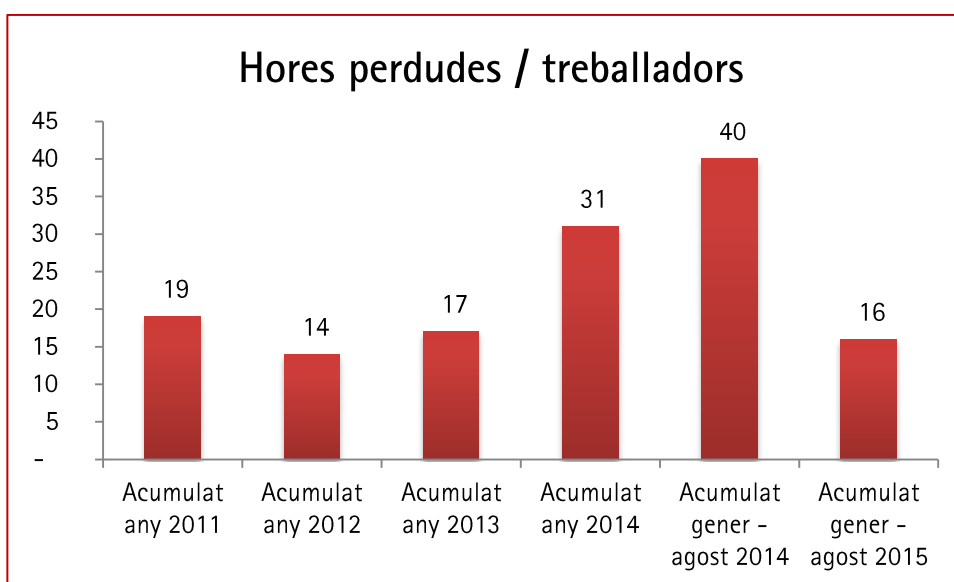

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori d'Empresa i Ocupació.

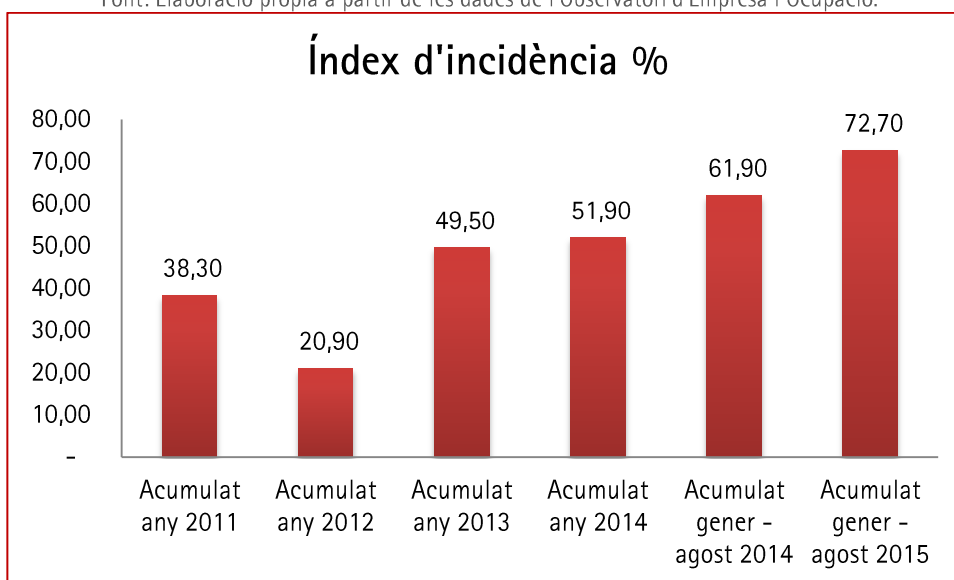
¹⁷ Índex d'incidència = Treballadors participants / Plantilla convocada * 100.

Durant el període gener-agost 2015, la major part de les vagues s'han produït en la indústria (41) i en serveis (40). En el sector serveis hi van haver més treballadors participants (32.936), en canvi, es van perdre més jornades laborals en la indústria (65.340).

A continuació els gràfics mostren l'evolució de la incidència de les vagues, tant del número d'hores perdudes per cada treballador com de l'índex d'incidència de les vagues:

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori d'Empresa i Ocupació.

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori d'Empresa i Ocupació.

Quant a la motivació de la vaga, els principals motius de les vagues són la regulació d'ocupació (16 de les 84), altres causes laborals-tancament patronal (14), organització/sistemes de treball (13) i l'incompliment d'acords o normes legals (12). Pel nombre de treballadors participants i jornades laborals perdudes, destaquen, les vagues motivades per temes d'organització/sistemes de treball (14.113 treballadors participants i 30.176 jornades perdudes).

Per últim, segons l'àmbit territorial, durant el període de gener a agost de 2015, a la província de Barcelona van afectar 77 vagues, a Girona 7 vagues, a Lleida 6 vagues i a Tarragona 10 vagues.

Respecte el mateix període de 2014, s'ha reduït el nombre de vagues en les quatre províncies, concretament, a Barcelona un -22%, a Girona un -17%, a Lleida -80% i a Tarragona un -63% de variació.

8. RESOLUCIÓ EXTRAJUDICIAL DE CONFLICTES

a) Tribunal Laboral de Catalunya

Catalunya

Segons les dades del Tribunal Laboral de Catalunya, en el mes de desembre es van presentar un total de 72 expedients (1 arbitratge i 71 conciliacions/mediacions), que han afectat a un total de 171 empreses i 21.684 treballadors.

De les 71 conciliacions i mediacions, el 85,92% han sigut tramitacions efectives (55,74% amb avenença i 44,26% sense avenença), i la resta, és a dir el 14,08% han sigut tramitacions no efectives (80% intentat sense efecte i un 20% amb arxiu).

En relació amb el mes anterior, s'han presentat 4 expedients més (5,88%), en concret, 1 arbitratge més (50%), i 3 conciliacions/mediacions més (4,41%).

En relació al mateix més de l'any anterior s'han presentat 15 expedients menys (-17,24%), en concret 1 arbitratge menys (-50%) i 14 conciliacions/mediacions menys (-19,72%)

CATALUNYA DESEMBRE 2015	NÚMERO		EMPRESSES AFECTADES	TREBALLADORS AFECTATS
EXPEDIENTS PRESENTATS	72		171	21.684
ARBITRATGES	1	1,39%	1	4
CONCILIACIONS/MEDIACIONS	71	98,61%	170	21.680
TRAMITACIONS EFECTIVES	61	85,92%	151	16.388
Amb avenença	34	55,74%	124	3.638
Avenença Parcial	0	0%	0	0
Sense avenença	27	44,26%	27	12.750
TRAMITACIONS NO EFECTIVES	10	14,08%	19	5.292
Intentat sense efecte	8	80%	17	192
Desistits	0	0%	0	0
Arxiu	2	20%	2	5.100

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Tribunal Laboral de Catalunya

Durant aquest any 2015 s'han presentat un total de 855 expedients, dels quals 11 han sigut arbitratges, 691 conciliacions i 153 mediacions.

CATALUNYA 2015	NÚMERO		EMPRESSES AFECTADES	TREBALLADORS AFECTATS
EXPEDIENTS PRESENTATS	855		1.024	195.743
ARBITRATGES	11	1,29%	11	1.771
CONCILIACIONS/MEDIACIONS	844	98,71%	1.013	193.972
TRAMITACIONS EFECTIVES	716	84,83%	866	170.006
Amb avinença	362	50,56%	480	41.726
Avinença Parcial	3	0,42%	3	187
Sense avinença	351	49,02%	383	128.095
TRAMITACIONS NO EFECTIVES	128	15,17%	147	23.966
Intentat sense efecte	88	68,75%	101	11.009
Desistits	17	13,28%	22	4.744
Arxiu	23	17,97%	24	8.213

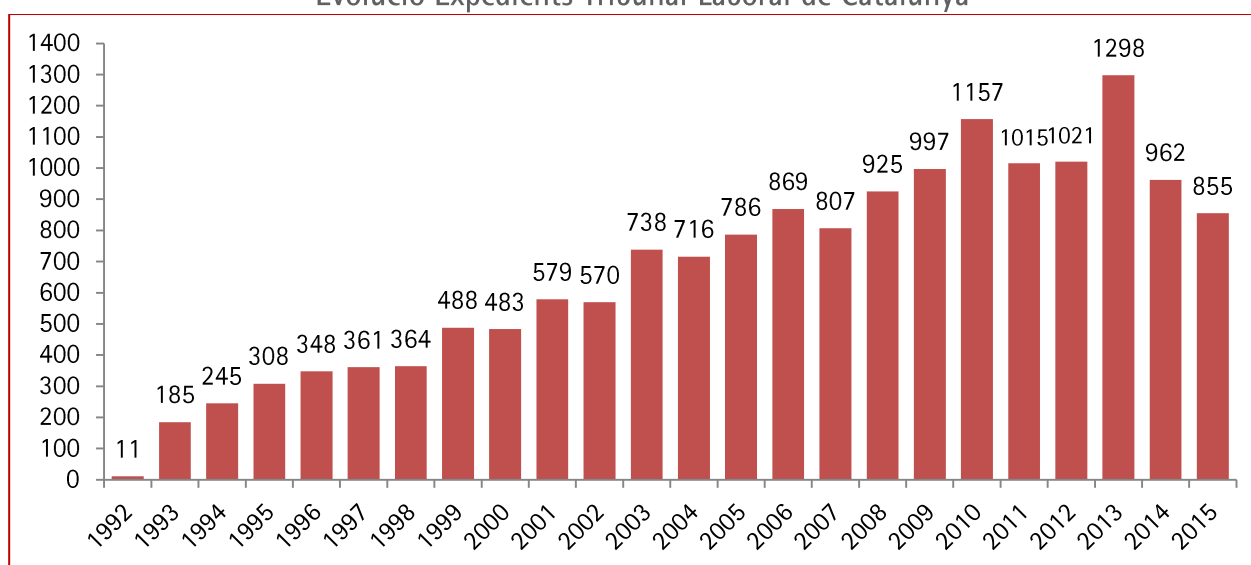
Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Tribunal Laboral de Catalunya

Interanualment, i en comparació amb l'any 2014 el total d'expedients ha disminuït en un 11,12%, registrant-se un decreixement en tots els tipus de procediment, llevat en les mediacions. En aquest sentit, els arbitratges s'han reduït en un 21,43%, les conciliacions en un 18,13%, i les mediacions han augmentat en un 47,12%.

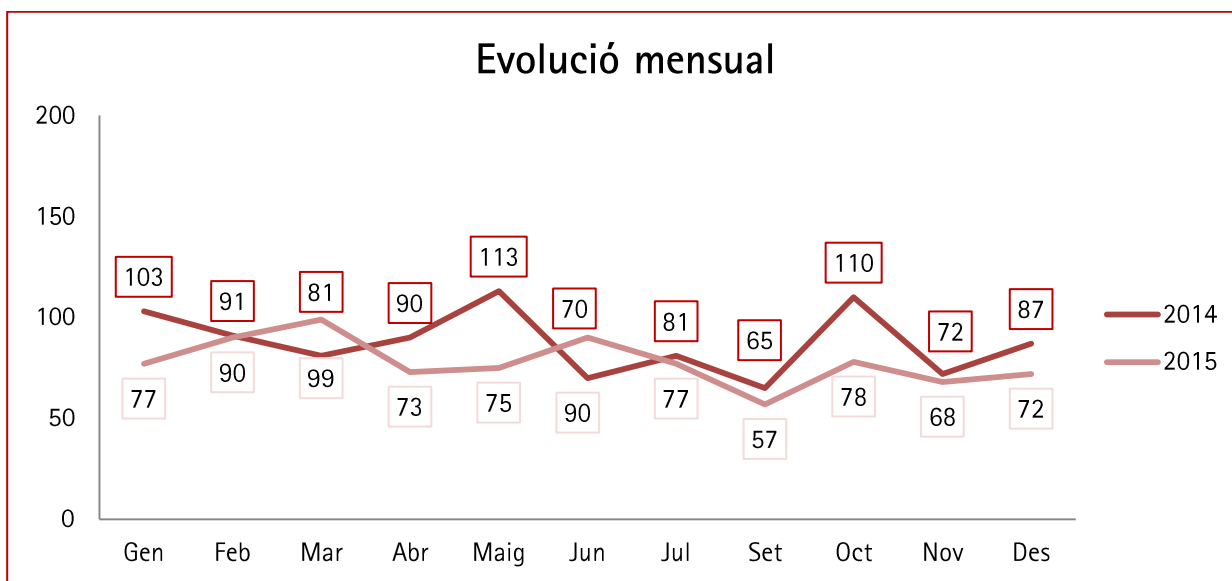
CATALUNYA 01/01 a 31/12 2014-2015	TOTAL	ARBITRATGES	CONCILIACIONS	MEDIACIONS
2015	855	11	691	153
2014	962	14	844	104
DIFERÈNCIA	-107	-3	-153	49
%	-11,12%	-21,43%	-18,13%	47,12%

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Tribunal Laboral de Catalunya

Evolució Expedients Tribunal Laboral de Catalunya

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Tribunal Laboral de Catalunya

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Tribunal Laboral de Catalunya

En atenció a la causa al·legada en els expedients presentats en el mes de desembre, destacar que el 26,47% ha sigut per qüestions salarials, seguides amb un 21,57% per conflictes vinculats a jornada/calendari/vacances, per l'incompliment de Conveni Col·lectiu/pacte d'empresa el 7,84% i conflictes derivats de la negociació col·lectiva/pacte d'empresa amb un 6,86%.

TIPUS PROCEDIMENT DESEMBRE 2015 ¹⁸		
Salari	27	26,47%
Jornada/calendari/vacances	22	21,57%
Incompliment Conv. Col/pacte empresa	8	7,84%
Negociació col·lectiva-pacte empresa	7	6,86%
Acomiadaments objectius	6	5,88%
Dret sindical	6	5,88%
Categoria professional	5	4,9%
Incompliments acords/laudes TLC	4	3,92%
Contractació	4	3,92%
Modificació substancial de les condicions de treball	4	3,92%
Organització del treball	2	1,96%
Altres	7	6,86%

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Tribunal Laboral de Catalunya

En els expedients presentats en aquest any 2015 en atenció a la causa al·legada, destacar que el 24,45% ha sigut per qüestions salarials, seguides per conflictes per jornada/calendari/vacances amb

¹⁸ La suma de la totalitat dels expedients per raó de la causa és superior al nombre d'expedients total del mes degut a que un mateix expedient pot haver sigut comptabilitzat més d'un cop si el mateix té com a objecte més d'una matèria.

un 16,28%, l'incompliment de Conveni Col·lectiu/pacte d'empresa 12,23% i conflictes derivats de la negociació col·lectiva/pacte d'empresa amb un 6,32%.

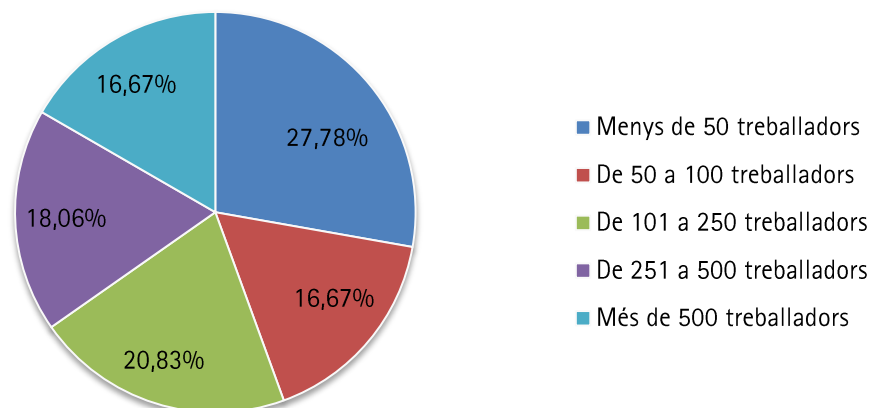
TIPUS PROCEDIMENT. TOTAL 2015 ¹⁹		
Salari	302	24,45%
Jornada/calendari/vacances	201	16,28%
Incompliment Conv. Col/pacte empresa	151	12,23%
Negociació col·lectiva-pacte empresa	78	6,32%
Acomiadaments objectius	66	5,34%
Modificació substancial de les condicions de treball	64	5,18%
Vaga	49	3,97%
Drets sindicals	46	3,72%
Categoria professional	45	3,64%
Salut laboral	33	2,67%
Organització del treball	31	2,51%
Contractació	28	2,27%
Incompliments acords/laudes TLC	25	2,02%
Interpretació/aplicació Conv. Col/pacte d'empresa Altres	20	1,62%
Incapacitat temporal	16	1,30%
Subrogació	14	1,13%
Altres causes laborals	14	1,13%
Altres	52	4,21%

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Tribunal Laboral de Catalunya

Pel que fa a la dimensió de l'empresa, en aquest mes de desembre el 27,78% dels expedients presentats es correspon a empreses de menys de 50 treballadors, el 16,67% a empreses de 50 a 100 treballadors, el 20,83% a empreses de 101 a 250 treballadors, el 18,06% empreses de 251 a 500 treballadors i, per últim, el 16,67% empreses de més de 500 treballadors.

¹⁹ La suma de la totalitat dels expedients per raó de la causa és superior al nombre d'expedients total del mes degut a que un mateix expedient pot haver sigut comptabilitzat més d'un cop si el mateix té com a objecte més d'una matèria.

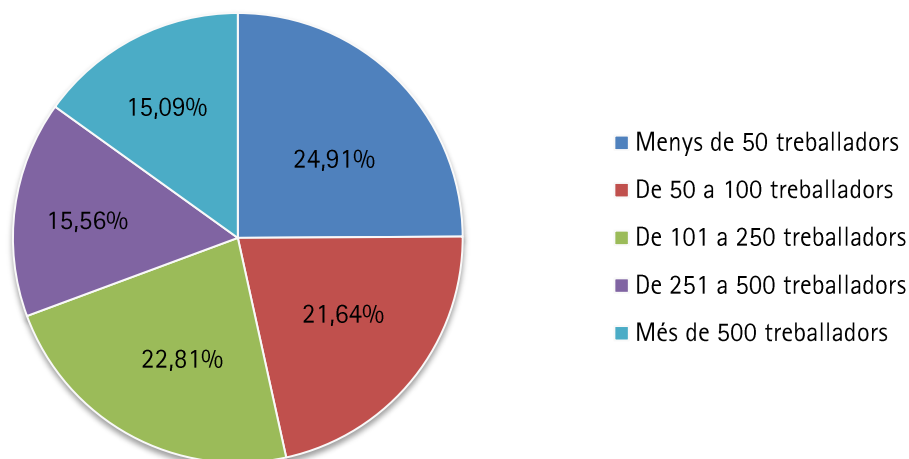
Procediments per dimensió de l'empresa-Desembre 2015

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Tribunal Laboral de Catalunya

En els expedients presentats en tot aquest any 2015 en atenció a la dimensió de l'empresa, el 24,91% es correspon a empreses de menys de 50 treballadors, el 21,64% a empreses de 50 a 100 treballadors, el 22,81% a empreses de 101 a 250 treballadors, el 15,56% empreses de 251 a 500 treballadors i, per últim, el 15,09% empreses de més de 500 treballadors.

Procediments per dimensió de l'empresa-2015

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Tribunal Laboral de Catalunya

Per raó del sector productiu, en el mes de desembre de 2015, el 59,72% dels expedients -43- s'han donat en el sector terciari, el 40,28% en el secundari -29- i cap en el primari. Per branques d'activitat podem destacar que el major nombre de procediments han sigut en l'àmbit del metall i sanitat (en ambdós casos amb 12 expedients presentats que suposa un 16,67%), seguit de transport (11,11% amb 8 expedients) i neteja (8,33% amb 6 expedients).

A nivell anual, per sector productiu, el 58,71% dels expedients-502- s'han donat en el sector terciari, el 41,17% en el secundari -352- i el 0,20% en el primari -1-. Per branques d'activitat podem destacar que el major nombre de procediments han sigut en l'àmbit del metall (20,12% amb 172 expedients), seguit de sanitat (16,26% amb 139 expedients), transport (11,81% amb 101 expedients) i hostaleria (6,32% amb 54 expedients).

A nivell de vagues, al mes de desembre s'ha presentat 1 vaga, amb un total del 678 hores desconvocades²⁰ i amb un valor d'hores mensual desconvocades de 10.610,70 euros²¹.

En aquest any 2015 s'han desconvocat un total de 30 vagues (7 de caràcter indefinit), amb un total de 97.836 hores desconvocades²² i amb un valor d'hores mensual desconvocades de 1.531.133,40 euros²³.

Evulsió vagues desconvocades. Variaci3 mensual 2014-2015

	Vagues desconvocades		Hores desconvocades		Convocat3ries indefinides desconvocades		Valor mensual hores desconvocades (en euros)	
	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015
Gener	2	1	18.096	4.800	1	0	283.202,40	75.120
Febrer	3	4	2.880	4.728	2	0	45.072	73.993,20
Març	4	4	4.560	17.872	1	0	71.364	279.696,80
Abril	3	2	12.942	500	0	1	202.542,30	7.825
Maig	1	0	3.744	0	0	0	58.593,60	0
Juny	4	0	784	0	2	0	12.269,60	0
Juliol	3	6	24.480	5.992	0	0	383.112	93.774,80
Agost	0	0	0	0	0	0	0	0
Setembre	0	0	0	0	0	1	0	0
Octubre	2	6	0	5.830	2	2	0	91.239,50
Novembre	3	5	2.624	57.436	0	0	41.065,60	898.873,40
Desembre	0	1	0	678	0	0	0	10.610,70
Total	25	30	70.110	97.836	8	7	1.097.221,50	1.531.133,40

Font: Elaboraci3 pr3pia a partir de les dades del Tribunal Laboral de Catalunya

Prov3ncies

Del total dels 72 expedients presentats en el mes de desembre, 60 han sigut a Barcelona (83,33%), 7 a Girona (9,72%), cap a Lleida i 5 a Tarragona (6,94%).

A Barcelona, els 60 expedients han afectat a 159 empreses (92,98%) i a 20.749 treballadors (95,69%). S'han efectuat 59 conciliacions/mediacions (98,33%), de les quals 83,05% han sigut tramitacions efectives (57,14% amb avenenç a i 42,86% sense avenenç a), i la resta, és a dir el 16,95%

²⁰ No inclou les corresponents a vagues indefinides desconvocades.

²¹ Hores desconvocades per 15,65 €/hora. "Coste salarial medio total por hora efectiva, por Comunidad Aut3noma. Anuario 2011. Font."Ministerio de Trabajo e Inmigraci3n" segons dades del Tribunal Laboral de Catalunya.

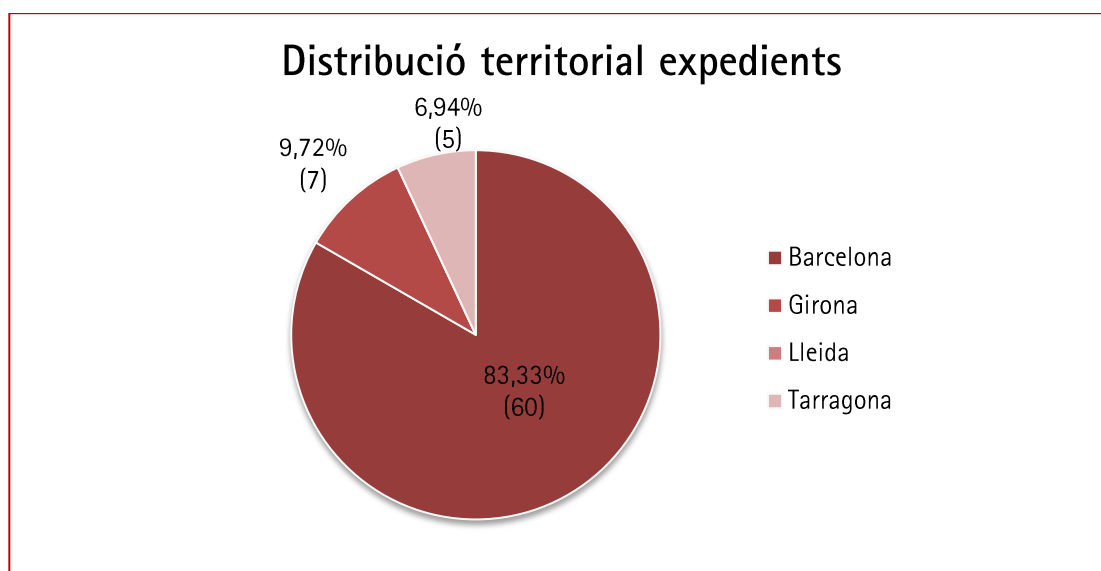
²² No inclou les corresponents a vagues indefinides desconvocades.

²³ Hores desconvocades per 15,65 €/hora. "Coste salarial medio total por hora efectiva, por Comunidad Aut3noma. Anuario 2011. Font."Ministerio de Trabajo e Inmigraci3n" segons dades del Tribunal Laboral de Catalunya.

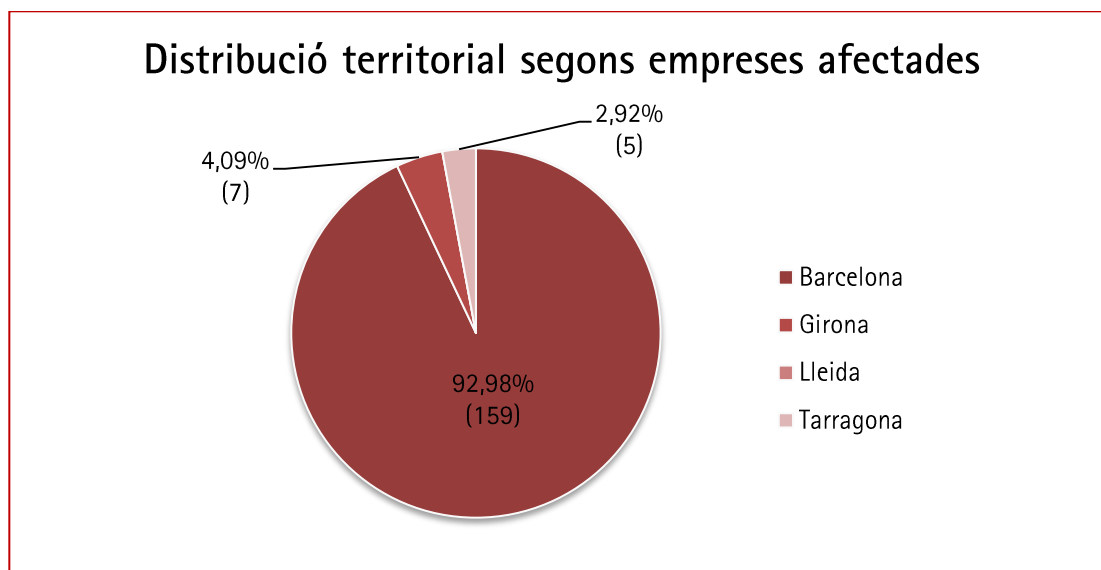
han sigut tramitacions no efectives (80% intentat sense efecte i 20% expedients desistits). A la Delegació de Barcelona s'ha presentat un arbitratge (1,67%).

A Girona, els 7 expedients (cap arbitratge) han afectat a 7 empreses (4,09%) i a 601 treballadors (2,77%). Totes les conciliacions i/o mediacions han sigut tramitacions efectives (57,14% amb avenença i 42,83% sense avenença).

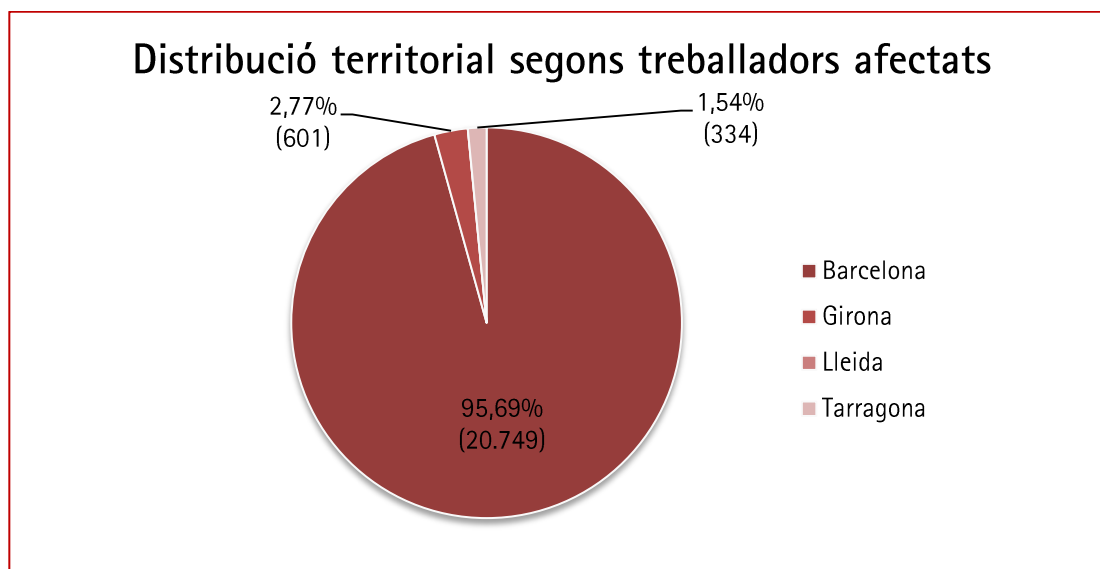
A Tarragona, els 5 expedients (cap arbitratge) han afectat a 5 empreses (2,92%) i a 334 treballadors (1,54%). Totes les conciliacions i/o mediacions han sigut tramitacions efectives (40% amb avenença i 60% sense avenença).

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Tribunal Laboral de Catalunya

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Tribunal Laboral de Catalunya

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Tribunal Laboral de Catalunya

En aquest any 2015 a Barcelona s'han presentat un total de 720 expedients, dels quals 11 han sigut arbitratges, 589 conciliacions i 120 mediacions.

Interanualment, el total d'expedients ha disminuït en un 10,56%, registrant-se un decreixement en tots els tipus de procediment, llevat en les mediacions. En aquest sentit, els arbitratges s'han reduït en un -8,33%, les conciliacions en un 16,57%, i les mediacions han augmentat en un 37,93%.

En aquest any 2015 a Girona s'han presentat un total de 60 expedients, dels quals 55 han sigut conciliacions i 5 mediacions.

Interanualment, el total d'expedients s'ha mantingut igual respecte a l'any 2014, si bé per tipus de procediment, s'ha registrat un decreixement dels arbitratges (en 2014 es va presentar un arbitratge, i en 2015 no s'ha presentat cap). Les conciliacions s'han incrementat en un 3,77%, i les mediacions han disminuït en un 16,67%.

En aquest any 2015 a Lleida s'han presentat un total de 11 expedients, dels quals 8 han sigut conciliacions i 3 mediacions.

Interanualment, el total d'expedients ha disminuït en un 75%, concentrant-se tot el descens en les conciliacions (-81,40%), ja que aquest any, al igual que el passat no s'ha presentat cap arbitratge, i de mediacions s'han presentat tres (200%).

En aquest any 2015 a Tarragona s'han presentat un total de 64 expedients, dels quals 39 han sigut conciliacions i 25 mediacions.

Interanualment, el total d'expedients s'ha incrementat en un 20,75%, registrant-se un decreixement en els arbitratges (en 2014 es va presentar un arbitratge, i en 2015 no s'ha presentat cap), en les conciliacions amb un -7,14%. Les mediacions, en canvi han augmentat en un 150%.

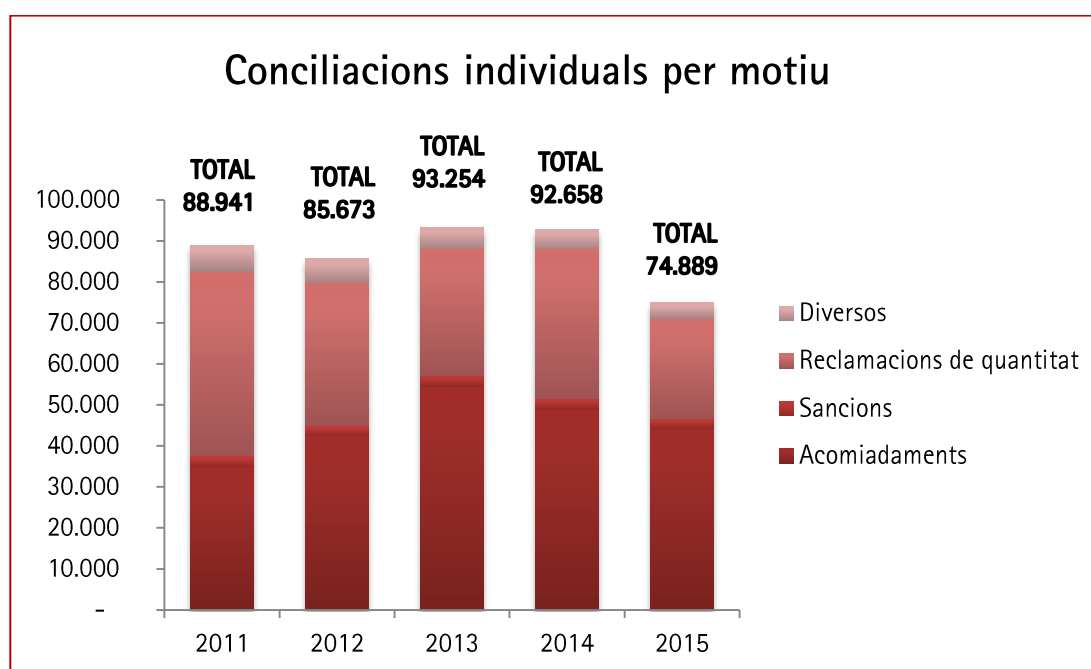
b) Servei de Mediació, Arbitratge i Conciliació (SMAC)

1. Conciliacions individuals

El nombre de conciliacions en el Servei de Mediació, Arbitratge i Conciliació, en el mes de desembre de 2015, s'estima en 6.108 conciliacions, de les quals, 2.943 tenen com a motiu un acomiadament, 2.657 per reclamacions de quantitat, 160 com a raó una sanció i 348 per motius diversos.

En relació amb el mes anterior, hi ha hagut una variació del -6,1% (399 conciliacions menys), en el nombre de conciliacions, i en termes interanuals, hi ha hagut una variació del 12,6% amb 684 conciliacions individuals més.

Durant tot l'any de 2015, s'han produït 74.889 conciliacions individuals a Catalunya, un -19,2% respecte a l'any 2014, que hi van haver 92.658 conciliacions individuals.

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori d'Empresa i Ocupació.

Segons la forma d'acabament, del total de 74.889 conciliacions, 27.537 han estat amb avenença, per contra, 26.890 han estat sense avenença. A més, 16.390 conciliacions han acabat intentades sense efecte, 2.097 s'han considerat no presentades i 1.975 desistides i altres.

A continuació, es mostra un quadre comparatiu entre 2015 i 2014, del nombre total de conciliacions i la forma d'acabament:

	Amb avinença	Sense avinença	Intentades sense efectes	Considerades no presentades	Desistides i altres	Total
Acumulat 2015	27.537	26.890	16.390	2.097	1.975	74.889
Acumulat 2014	27.449	33.989	23.901	3.805	3.514	92.658
Variació Interanual	0,3%	-20,9%	-31,4%	-44,9%	-43,8%	-19,2%

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori d'Empresa i Ocupació.

Pel que fa a les quantitats acordades, en durant tot l'any 2015, es van acordar un total de 612.728.340,21 euros, dels quals la part més gran correspon a conciliacions derivades d'acomiadaments (601.802.769,58 euros). Respecte a l'any anterior, s'ha incrementat un 1,1% les quanties acordades en conciliacions individuals, tot i haver-se reduït el nombre de conciliacions totals.

Per demarcació territorial, a l'any 2015, a la província de **Barcelona** van haver-hi 61.519 conciliacions individuals, el que suposa una reducció del 20,5% respecte l'any 2014 del nombre de conciliacions.

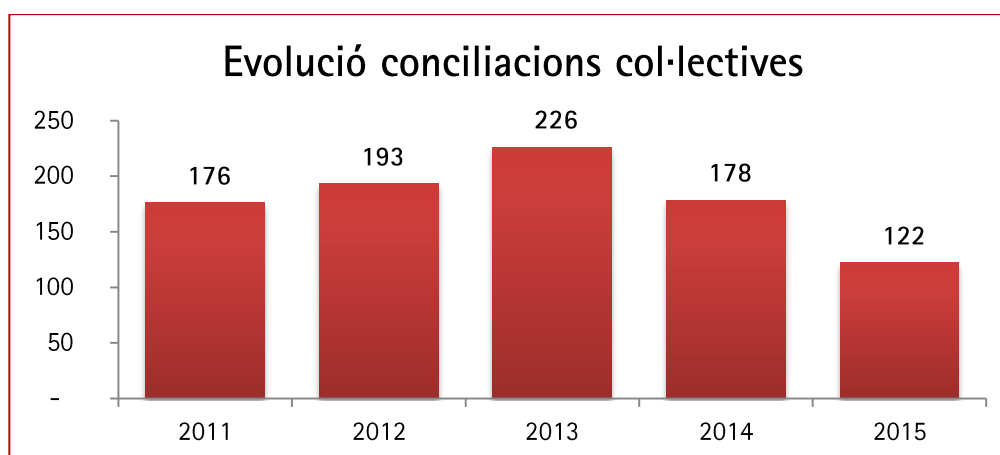
A la província de **Girona**, van haver-hi 4.581 conciliacions individuals, en comparació a l'any anterior, s'ha produït una reducció del 12,3%.

A **Lleida**, van haver-hi 3.110 conciliacions individuals al 2015, reduint-se així el nombre de conciliacions un 18,7%.

Per últim, a la província de **Tarragona**, en 2015, van produir-se 5.679 conciliacions individuals, el que suposa un 8,83% menys que l'any 2015.

2. Conciliacions col·lectives

L'Estadística de Conciliacions Laborals de l'Observatori d'Empresa i Ocupació, estima que durant el 2015, van haver-hi 122 conflictes col·lectius en el Servei de Mediació, Arbitratge i Conciliació, fet que suposa una variació del -31,5% respecte a l'any anterior (56 conflictes menys).

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori d'Empresa i Ocupació.

Els 122 conflictes col·lectius del 2015, van afectar en total a 124 empreses i a 114.979 treballadors. Amb una variació mensual del -34,7% i del 68,1% respectivament.

Període	Conflictes col·lectius	Empreses afectades	Treballadors afectats
2011	176	196	68.867
2012	193	207	134.831
2013	226	16.038	404.127
2014	178	190	68.379
2015	122	124	114.979
Variació 2015-2014	-31,5%	-34,7%	68,1%

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori d'Empresa i Ocupació.

Segons les últimes dades publicades del mes de desembre, l'últim mes de l'any van haver 8 conflictes col·lectius, que van afectar a 9 empreses i a 8.111 treballadors. El resultat de les conciliacions col·lectives, va ser de 7 sense avinença i 1 intentada sense efecte. En relació al sector econòmic, els conflictes col·lectius han afectat majoritàriament al sector serveis, amb 6 conflictes col·lectius, i als sectors de la construcció i la indústria amb 1 conflicte col·lectiu cadascun d'ells.

Per demarcació territorial, a la província de Barcelona en el mes de desembre va haver-hi 5 conciliacions col·lectives (4 en el sector de serveis i 1 en la indústria), a la província de Girona es va produir 1 conflicte col·lectiu, i concretament al sector dels serveis, i a la província de Tarragona 2 conflicte col·lectiu (1 a la construcció i l'altre als serveis).

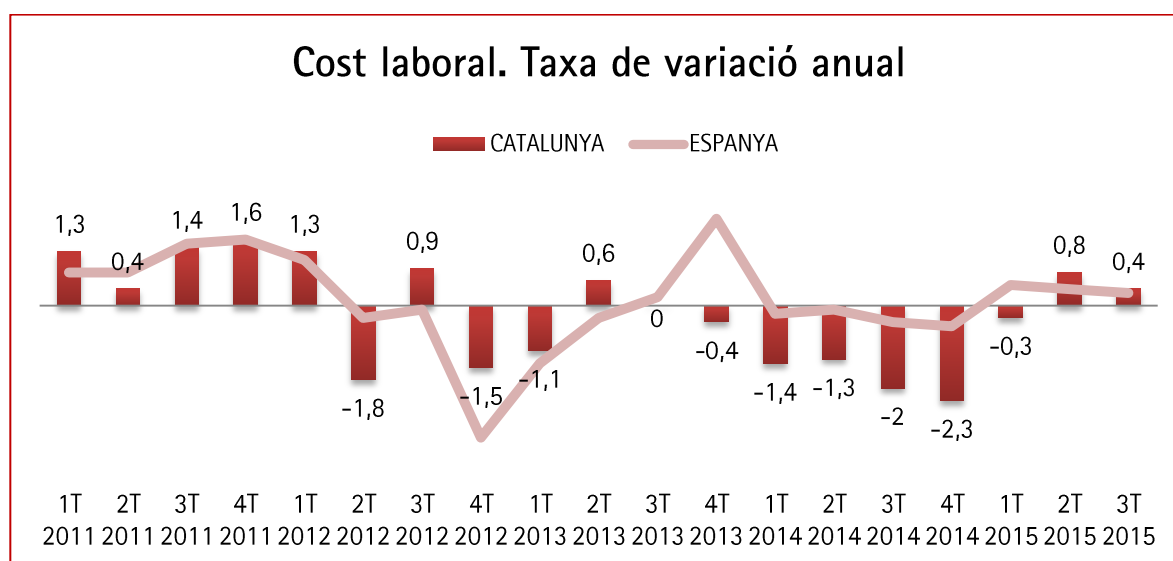
Durant l'any 2015, a Barcelona s'han produït 94 conciliacions col·lectives, 4 a Girona, 24 a Tarragona i a Lleida no hi ha hagut cap conflicte col·lectiu.

9. COSTOS LABORALS I NEGOCIACIÓ COL·LECTIVA

1. Costos Laborals

a) Cost laboral per treballador i components

Segons les dades de l'Enquesta Trimestral de Cost Laboral (ETCL) de l'INE, durant el tercer trimestre de 2015, ha augmentat a Catalunya el cost laboral per treballador i mes un 0,4% mentre que al conjunt d'Espanya augmenta un 0,3%, respecte al mateix període de l'any anterior.

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'INE i IDESCAT.

Del cost total per treballador i mes, 1.893,5 euros corresponen a salari mentre que 666,0 euros corresponen a altres costos laborals (Cotitzacions a la Seguretat Social, indemnitzacions, prestacions socials, etc). A Espanya el cost total es divideix entre 1.809,9 de salari i 646,6 euros d'altres costos laborals, dels quals 591,18 euros corresponen a cotitzacions obligatòries a la Seguretat Social, cost que s'ha incrementat un 1% respecte al mateix trimestre de l'any 2014.

Els costos salarials, que comprenen els conceptes de salari base, complements salarials, pagaments per hores extraordinàries, pagaments extraordinaris i endarreriments, mesurats en termes bruts, augmenten un 0,8% a Catalunya i un 0,5% a tot l'Estat.

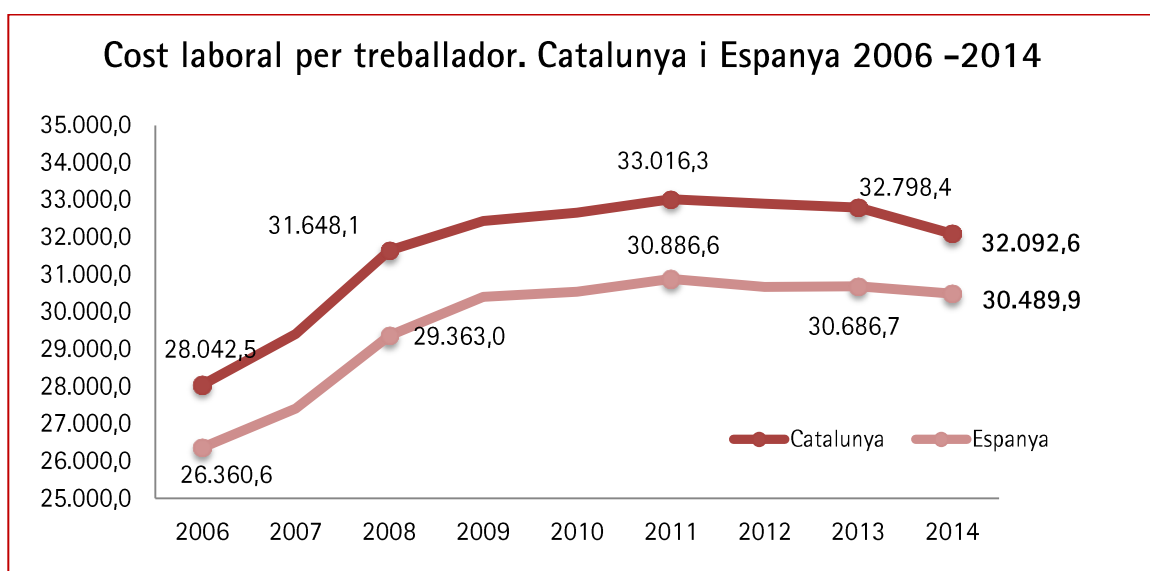
Els costos no salarials, han disminuït un -1% a Catalunya i un -0,5% al conjunt de l'Estat, tot i que com s'ha dit anteriorment, el principal component d'aquests costos, les cotitzacions a la Seguretat Social, creixen un 1% a Espanya. Destaca també, el descens de les percepcions no salarials en un 7,3% a causa del descens de les indemnitzacions per acomiadament, dels pagaments per atur parcial i de les prestacions socials complementaries (abonades per l'empresari).

El cost laboral per hora efectiva es manté en els 21,8 euros a Catalunya mentre que el de l'Estat baixa un 0,4% i se situa en 20,2 euros, aquest descens és degut a l'augment del nombre d'hores efectives treballades.

Cost laboral per treballador i mes. 3er trimestre 2015	Catalunya	Variació interanual	Espanya	Variació interanual
Cost laboral total	2.559,6	0,4	2.456,5	0,3
Cost salarial	1.893,5	0,8	1.809,9	0,5
Altres costos laborals	666,0	-1,0	646,6	-0,5
Cotitzacions obligatòries	24		591,18	1,0
Percepcions no salarials			68,93	-7,3
Subvencions i bonificacions			13,54	30,8

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'INE i IDESCAT.

Per altra banda, d'acord amb l'Enquesta Anual de Cost Laboral²⁵, el cost per treballador i any que les empreses a Catalunya van assumir en 2014 va ser de 32.092,6 euros²⁶, de mitjana, un 5,3% superior al cost del conjunt de l'Estat espanyol, que va ser de 30.489,9 euros.

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'INE i IDESCAT.

Tal com es pot observar en el gràfic, la dinàmica d'aquest paràmetre entre 2006 i 2014 ha estat de creixement constant (+14,4%), amb tres etapes clarament diferenciades: entre 2006 i 2009 el cost per treballador va créixer un 15,7%, entre 2010 i 2011 un 1,09%, i entre 2012 i 2014 va disminuir un 2,46%.

Cal fer referència a l'estructura dels components del cost laboral per a les empreses:

- Del total de cost laboral, el 74,31% correspon a salaris²⁷. Durant el període 2007-2014 aquest component del cost ha crescut un 9,6%, tot i que respecte del 2013, ha disminuït un -1,8% en 2014.

²⁴ No es disposen de dades per Catalunya.

²⁵ Aquesta enquesta completa les dades obtingudes trimestralment a partir de l'Enquesta Trimestral de Cost Laboral (ETCL).

²⁶ Aquesta xifra correspon al cost total net, per tant equival al cost total brut menys les subvencions i deduccions.

- El 22,95% del cost total equival als costos per cotitzacions obligatòries a la Seguretat Social²⁸. Aquest cost s'ha incrementat un 9,3% durant el període 2007-2014. L'any 2014, el cost de cotitzacions obligatòries augmenta un 0,4% respecte de l'any anterior.
- Les cotitzacions voluntàries²⁹ representen un 0,52% del cost total l'any 2014, després de reduir-se un -9,6% respecte del 2013, i un -4,2% des del 2007.
- Les prestacions socials directes³⁰ representen el 0,67% de tot el cost laboral de 2014, amb una clara disminució des del 2007 (-24,9%) i respecte a l'any anterior del -17,4%.
- Pel que fa a la resta de components del cost³¹ total conformen 2,33% de tot el cost de 2014, la variació entre 2007-2014 ha estat del -13% i respecte del 2013 la reducció és del -24%.

Evolució de l'estructura del Cost laboral (% del cost laboral net) 2007-2014

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Salaris	73,98	73,83	73,41	74,00	74,13	74,25	74,06	74,31
Cotitzacions obligatòries a la SS	22,92	22,43	22,17	22,13	22,17	22,26	22,37	22,95
Cotitzacions voluntàries	0,54	0,63	0,70	0,70	0,68	0,64	0,57	0,52
Prestacions socials directes	0,90	0,97	1,07	1,11	0,92	0,93	0,82	0,67
Resta de components del cost	2,68	3,36	4,06	3,49	3,59	3,20	3,07	2,33

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Idescat.

²⁷ el cost salarial comprèn totes les remuneracions, tant en metàl·lic com en espècie, realitzades als treballadors per la prestació professional dels seus serveis laborals per compte d'altri, ja retribueixin el treball efectiu, qualsevol que sigui la forma de remuneració, o els períodes de descans computables com de treball; inclou per tant el salari base, complements salarials, pagaments d'hores extraordinàries, pagaments extraordinaris i endarrerits. Es recull en termes bruts, és a dir, abans de practicar retencions o pagaments a la Seguretat Social per compte del treballador.

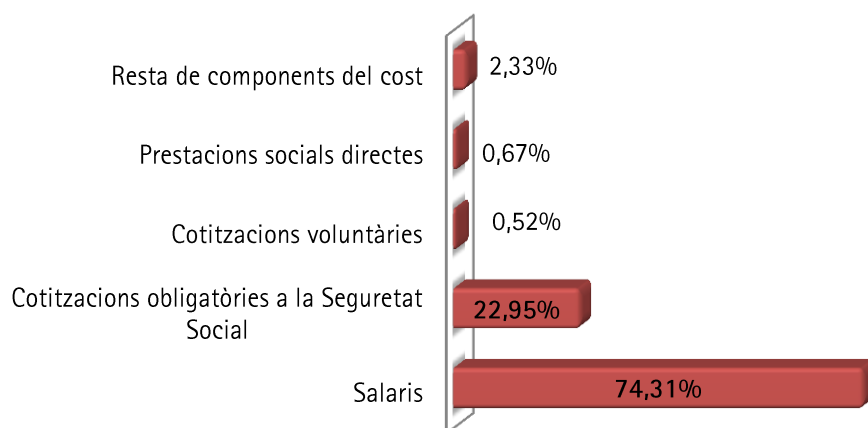
²⁸ les cotitzacions obligatòries a la Seguretat Social són les contribucions que amb caràcter obligatori han de ser satisfetes a la Seguretat Social per part de l'ocupador. S'integren aquí les cotitzacions per contingències comunes, hores extres, contractes de formació i pràctiques, serveis comuns, accidents de treball i malaltia professional, desocupació, fons de garantia salarial (FOGASA), i formació professional.

²⁹ les cotitzacions voluntàries són les contribucions establertes per negociació col·lectiva i que es realitzen amb la finalitat de millorar les prestacions cobertes pel sistema de Seguretat Social o per cobrir aquelles no contemplades per aquest. destaquen els plans de pensions, les assegurances de malaltia, maternitat i accident, i altres plans d'assegurances.

³⁰ les prestacions socials directes, són pagaments que l'ocupador fa directament al treballador o a la seva família, per assistir-li en determinades circumstàncies. tals pagaments deriven d'incapacitat temporal, desocupació, jubilació, mort i supervivència, invalidesa o minusvalidesa, assistència familiar i assistència mèdica.

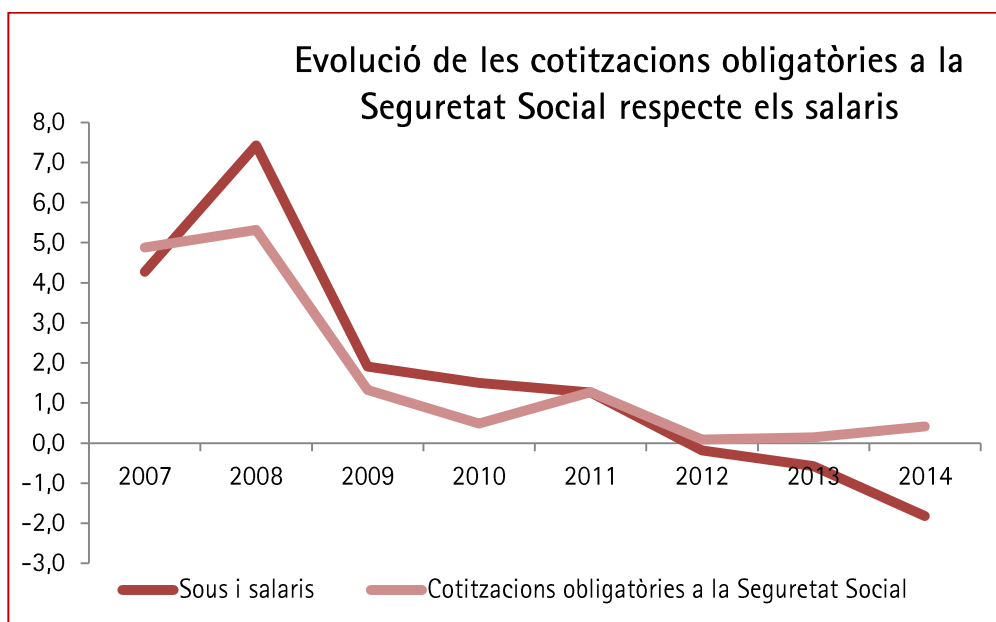
³¹ la resta de components de cost inclouen les indemnitzacions per acomiadament, les despeses de formació professional, les despeses de transport les despeses de caràcter social i altres despeses compensatòries.

Components del Cost total net. 2014

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Idescat.

Pel que fa a les cotitzacions obligatòries a la Seguretat Social, aquesta partida del cost empresarial presenta una tendència clarament creixent en termes nominals entre 2008 i 2014. Resulta rellevant que, malgrat que es tracta d'un impost sobre els salaris, i que en principi hauria de seguir una evolució paral·lela a aquest concepte, a partir de 2011 els canvis legislatius³² van encarir aquest cost, com s'aprecia al següent gràfic:

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Idescat.

³² El Reial decret llei 16/2013, de 20 de desembre, de mesures per afavorir la contractació estable i millorar l'ocupabilitat dels treballadors, la Llei 22/2013, de 23 de desembre, de Pressupostos Generals de l'Estat per a l'any 2014 (Títol VIII. Cotitzacions socials), el Reial decret llei 20/2012, de 13 de juliol, de mesures per garantir l'estabilitat pressupostària i el foment de la competitivitat, i la Disposició Final Cinquena de la Llei 22/2013, de 23 de desembre, de Pressupostos Generals de l'Estat per a l'any 2014.

b) Cost laboral per sectors econòmics

A Catalunya, al tercer trimestre de 2015, la indústria és la que té els costos laborals més alts amb un cost laboral total de 3.163,1€/mes i treballador, dels quals 2.342,5 corresponen a costos salarials, i se situa clarament per sobre de la construcció (cost total: 2.622,9€; cost salarial 1.826,63€) i dels serveis (2.423,6€ cost total i 1.798,9€ cost salarial).

El sector que presenta increment del cost laboral total és el de serveis, amb un increment del 0,9%, la resta de sectors experimenten descensos en els costos, en el tercer trimestre de 2015, en concret, la indústria es redueixen un 0,4% i la construcció un -4,5% respecte al mateix trimestre de l'any anterior.

A nivell estatal, el sector dels serveis presenta l'increment més gran del cost laboral total i del cost salarial en el tercer trimestre de 2015. La indústria presenta el major descens de costos laborals totals i de la resta de costos, a causa de la disminució de totes les prestacions no salarials.

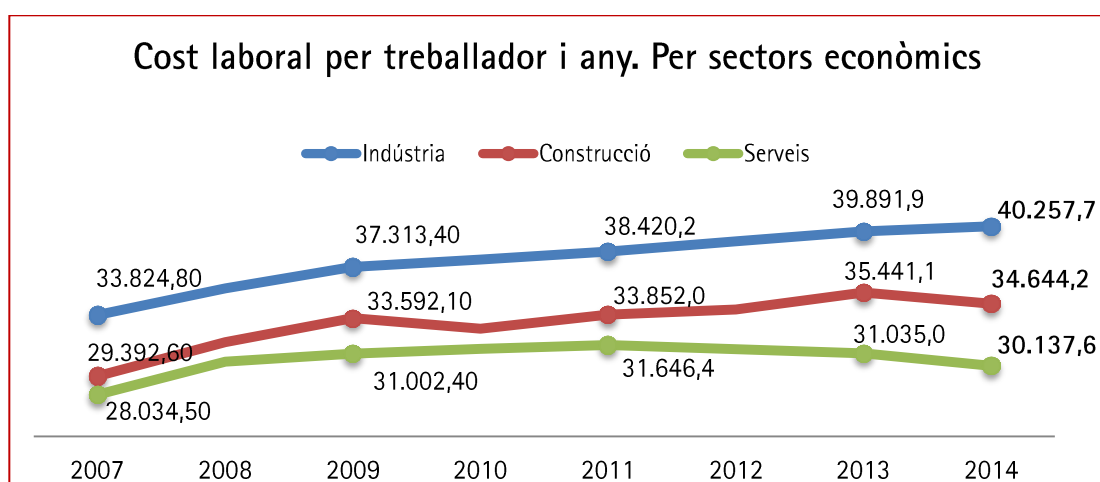
	Catalunya 3T 2015				Espanya 3T 2015			
	Cost laboral total (€)	Variació	Cost salarial total (€)	Variació	Cost laboral total (€)	Variació	Cost salarial total (€)	Variació
Indústria	3.163,1	-0,4	2.342,5	0,1	2.935,58	-0,4	2.166,59	0,2
Construcció	2.622,9	-4,5	1.826,3	-4,4	2.551,96	-0,3	1.775,57	-0,1
Serveis	2.423,6	0,9	1.798,9	1,4	2.360,74	0,5	1.745,60	0,7

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'INE i Idescat.

71

Quant a les dades de l'Enquesta Anual de Costos Laborals, que mostren l'evolució anual dels costos, trobem que a Catalunya el sector econòmic amb els costos laborals més alts és la indústria (40.257,7 €/any i treb.) i després està la construcció (34.644,2 euros) i els serveis (30.137,6 euros).

És important destacar que des del 2013 la construcció i els serveis han vist reduït el seu cost laboral, mentre que la indústria manté una tendència a l'alça. A continuació es pot observar l'evolució dels costos laborals a Catalunya per sectors econòmics durant el període 2007-2014:

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'INE i Idescat.

El cost laboral per hora efectiva, la indústria és el sector amb el cost per hora més elevat amb 24,7€/hora, seguit per serveis amb 21,8€/hora, i per últim la construcció amb 20,8€/hora de cost total laboral.

En relació als components dels costos laborals a nivell sectorial, cal destacar que és en els serveis on el component salarial és més important, seguit de la indústria, mentre que a la construcció aquest component té un pes sensiblement inferior. Això s'explica principalment per una major importància a la construcció de les cotitzacions socials, atès que té uns tipus de cotització més elevats per a les contingències professionals.

Estructura del cost laboral per treballador i any segons el sector d'activitat. 2014 (% del cost total net):

	Indústria	Construcció	Serveis
Salaris	74,0%	70,9%	74,6%
Cotitzacions socials	22,1%	24,7%	22,4%
Altres costos	3,9%	4,4%	2,9%

Font: Elaboració pròpia a partir de l'INE.

Al conjunt de l'Estat, és la indústria, amb un cost total net per treballador de 36.865,49 euros durant 2014, el sector econòmic amb majors costos laborals i amb augment interanual dels mateixos més elevat (0,9%), destacant l'augment del cost salarial (1,5%) enfront del descens dels costos no salarials (-0,7%).

72

El sector de la construcció va experimentar un decreixement del cost net del 0,4% pel que fa a l'any anterior, a causa del descens del cost no salarial del 3,0% i malgrat la pujada dels costos salarials del 0,7%.

El sector serveis va presentar un descens del cost net del -0,9%, com a conseqüència de la disminució en el cost salarial (-0,6%) i no salarial (-1,8%).

El cost laboral per hora efectiva dels sectors a nivell estatal, se situa en el tercer trimestre de 2015 en 22,9 euros l'hora en la indústria, 19,8 euros l'hora en el sector serveis i 18,6 euros l'hora en la construcció.

A la següent taula es mostra la comparativa entre Catalunya i Espanya en relació als costos laborals per hora efectiva (3T 2015):

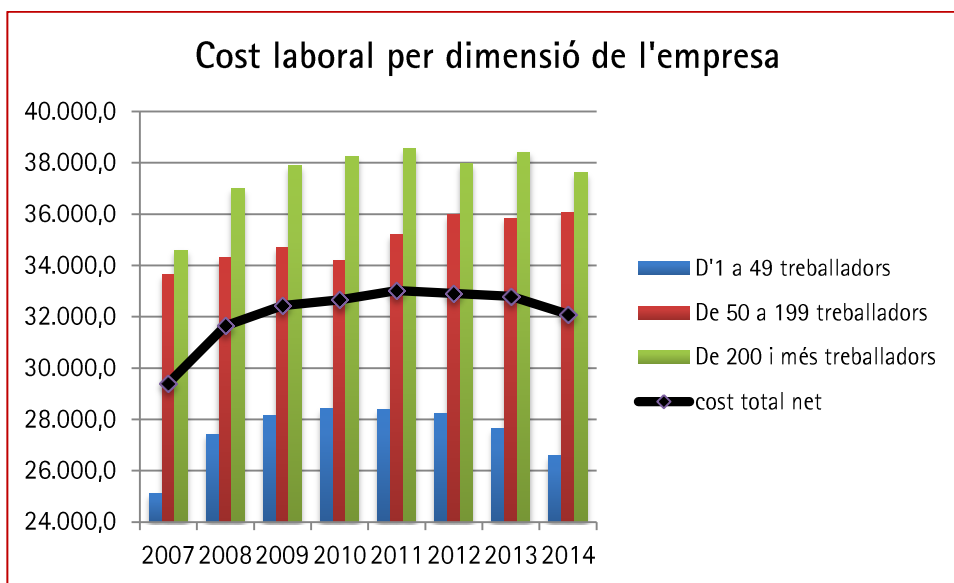
	TOTAL	Indústria	Construcció	Serveis
Catalunya	21,8	24,7	20,8	21,1
Espanya	20,2	22,9	18,6	19,8

Font: Elaboració pròpia a partir de l'INE.

c) Cost laboral per dimensió de l'empresa.

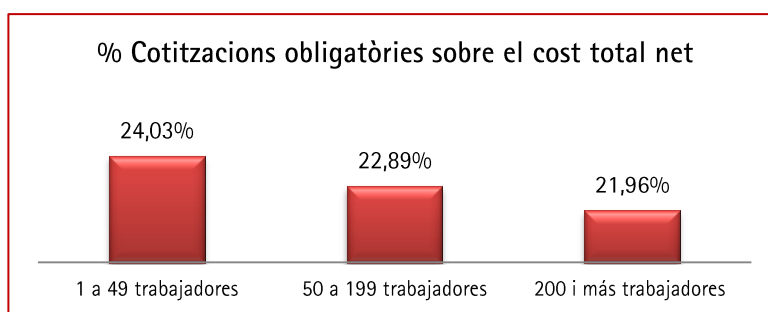
A continuació s'analitzen els costos laborals segons la dimensió de l'empresa a Catalunya i al conjunt de l'Estat segons les dades de l'Idescat. D'acord amb les dades, existeix una relació directa entre dimensió d'empresa i costos laborals: 37.632,8€ l'any a les empreses grans, 36.082,1€ a les mitjanes i 26.583,3€ a les petites. Per tant a les empreses de major dimensió paguen salaris per treballador més alts que a les mitjanes i petites.

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'INE.

A nivell estatal podem observar que els costos laborals també són superiors a les empreses de més de 200 treballadors (37.543,5€ a l'any) que en les mitjanes (32.791,9€) i petites empreses (24.944,3€).

Si analitzem el cost de les cotitzacions obligatòries a la Seguretat Social sobre el cost total net anual, trobem que tot i que les empreses grans (+ 200 treballadors) tenen un cost total més elevat són les que en proporció menys cost tenen sobre cotitzacions (21,96%), per contra, a les empreses de menys de 50 treballadors del total del cost net per treballador un 24,03% correspon a cotitzacions a la Seguretat Social, i en les empreses de 50 a 199 treballadors les cotitzacions representen un 22,89% de tot el cost laboral net.

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'INE.

En canvi, els beneficis socials i les despeses en formació professional són significativament més elevades en les grans empreses.

Dimensió empresa	Beneficis socials	Formació professional
1 a 49 treballadors	190,37	54,04
50 a 199 treballadors	426,78	103,83
200 i més treballadors	638,83	164,99

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'INE.

d) Cost laboral segons la forma de regulació de la relació laboral.

A Catalunya, la major part dels centres de treball (96,28%) i dels seus treballadors (91,61%) van estar regulats per convenis col·lectius durant l'any 2014, sent l'àmbit amb major proporció l'inferior a l'estatal (convenis sectorials autonòmics, interprovincials, provincials, etc.).

Del total de treballadors amb conveni col·lectiu un 6,18% van veure modificades les seves condicions laborals respecte a l'establert en conveni col·lectiu, del qual un 3,51% de les modificacions afectaven només al règim salarial.

Quant a l'estructura percentual del cost laboral segons les modificacions en el conveni col·lectiu, els costos salarials són més elevats en els treballadors sense modificacions o no subjectes a conveni col·lectiu, tal com mostra la següent taula:

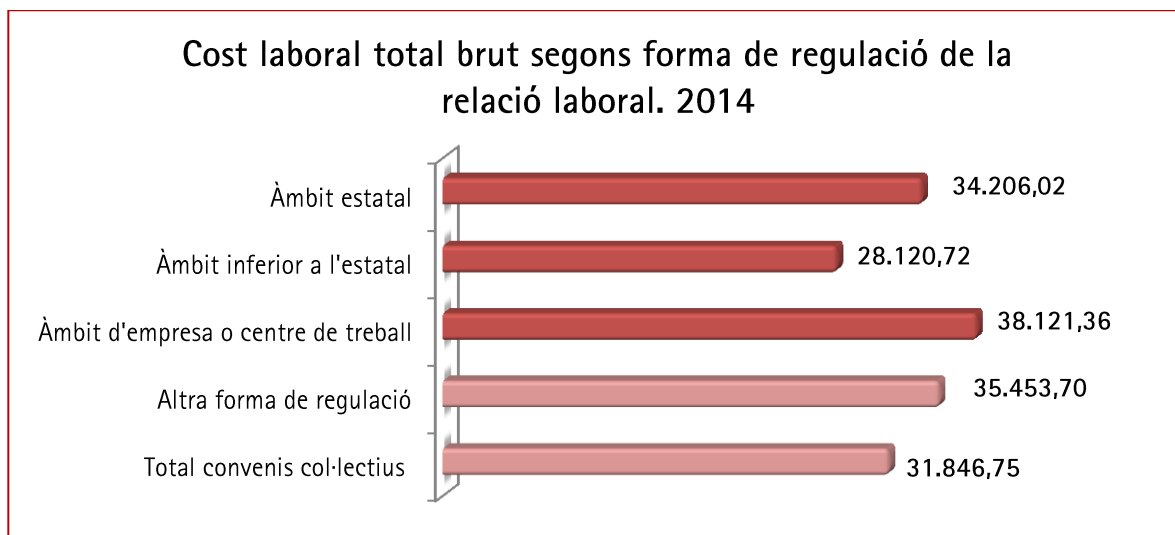
	Sense modificacions o no subjectes a conveni col·lectiu	Només règim salarial	Total Modificacions
Cost salarial	73,99%	72,74%	73,46%
Cotitzacions Socials	23,36%	22,58%	22,76%
Altres costos (indemnitzacions, formació, transport, prestacions socials, etc.)	2,65%	4,68%	3,78%
COST LABORAL TOTAL BRUT	100%	100%	100%

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'INE.

Al conjunt de l'Estat, la situació és molt similar, atès que la major part dels centres de treball (94,5%), i de treballadors (87,8%) també estaven regulats per convenis col·lectius en 2014, i l'àmbit inferior a l'estatal també és el més aplicat.

Les modificacions de les condicions laborals del conveni van afectar el 6% dels treballadors dels quals un 2,5% dels treballadors van veure modificades les condicions que afectaven el règim salarial únicament.

Segons la forma de regulació de la relació laboral es pot observar una diferència quant als costos laborals, atès que segons les dades de l'Idescat de l'any 2014, a Catalunya, els costos laborals per treballador són més elevats quan la regulació de la relació laboral és d'àmbit d'empresa o centre de treball i els costos laborals per treballador són més baixos quan la relació laboral es regula en l'àmbit inferior a l'estatal, és a dir, per convenis d'àmbit autonòmic, provincial, etc., amb una diferència del 35,56% de cost entre els dos àmbits de negociació, tal com es pot veure en el següent gràfic:

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'INE.

Tanmateix, cal destacar que els costos laborals per treballador i any en aquelles relacions laborals que no es regulen per conveni col·lectiu suma un total brut de 35.453,70 euros l'any 2014, un 10,17% superior a la mitjana del cost laboral amb conveni col·lectiu aplicable.

Respecte a l'estructura del cost laboral segons la forma de regulació de la relació laboral, en general tots els costos són més elevats si les condicions laborals estan regulades per conveni col·lectiu d'empresa o de centre de treball, amb l'excepció de les indemnitzacions per acomiadament (més elevades en convenis d'àmbit estatal) i les despeses de caràcter social (més elevades en condicions pactades fora de conveni col·lectiu).

Components del cost laboral segons forma de regulació de les relacions laborals:

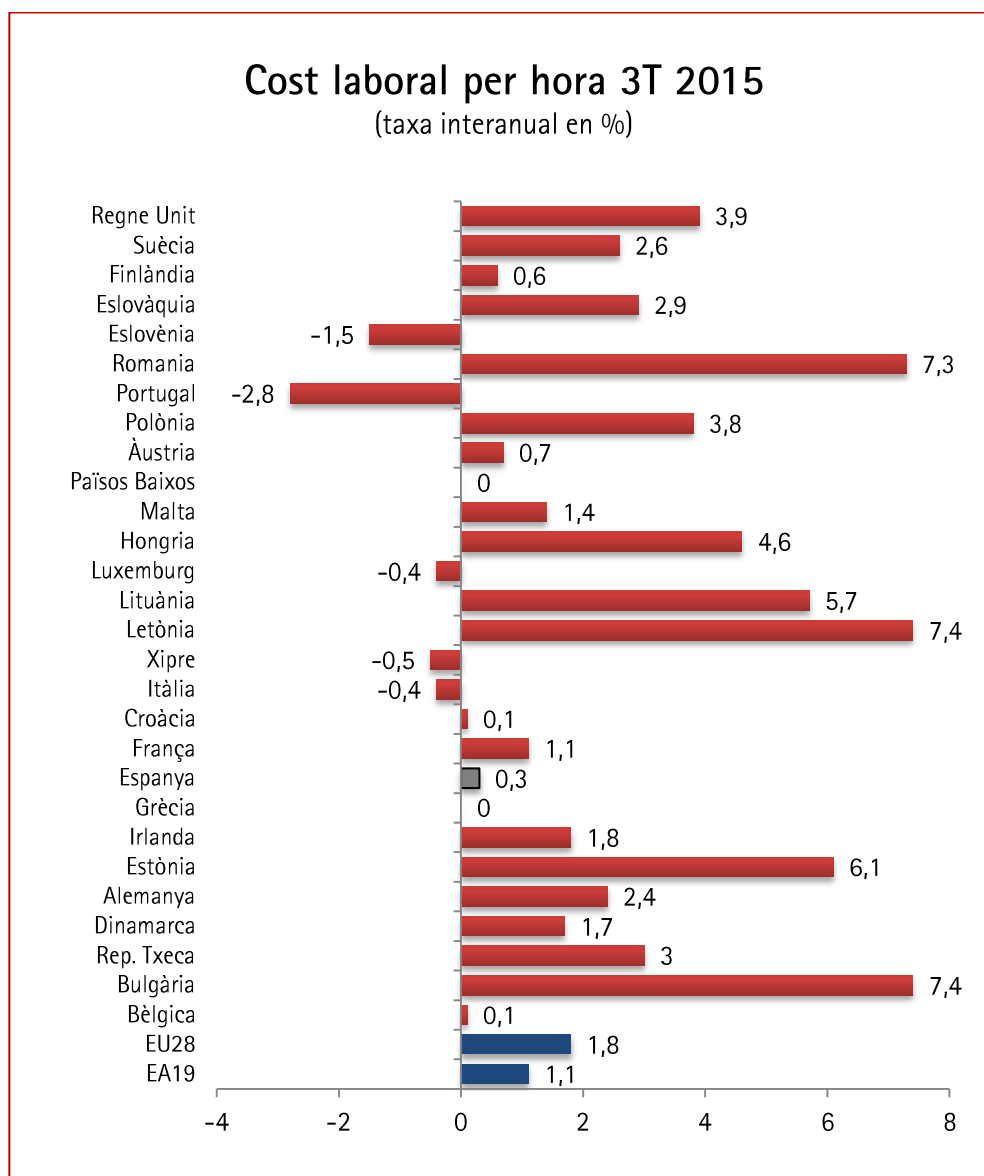
	TOTAL	Conveni col·lectiu			Empresa o centre de treball	Altres formes de regulació
		Total	Estatal	Inferior Estatal		
COST BRUT	32.250,90	31.846,75	34.206,02	28.120,72	38.121,36	35.453,70
Salariis	23.849,20	23.490,47	25.259,48	20.728,80	28.059,86	26.650,17
Cotitzacions obligatòries	7.366,40	7.263,99	7.568,10	6.641,52	8.403,15	8.162,97
Cotitzacions voluntàries	152,50	162,9	172,65	63,52	478,36	39,44
Prestacions socials directes	198,10	203,89	225,73	145,17	271,03	353,14
Despeses de caràcter social	43,40	33,86	52,62	12,58	75,42	147,96
Indemnitzacions per acomiadament	411,40	435,33	679,02	269,13	553,83	45,39
Despeses de formació professional	90,50	94,64	117,98	56,02	186,75	45,51
Despeses en transport	11,40	12,32	7,12	4,39	46,79	1,31
Altres despeses	128,00	149,35	123,32	199,59	46,17	7,81
Subvencions i deduccions	158,30	174,36	125,64	177,15	232,85	30,37
COST NET	32.092,60	31.672,39	34.080,38	27.943,57	37.888,51	35.423,33

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'IDESCAT.

En l'àmbit estatal, els costos laborals més elevats també es troben en els centres amb conveni d'empresa o de centre de treball, i els més baixos es troben en aquells centres que apliquen un conveni col·lectiu d'àmbit autonòmic, provincial, local, etc.

e) Costos laborals en relació amb Europa.

Els costos laborals per hora van augmentar un 1,1% a la zona euro (EA19) i un 1,8% a la UE 28 en el tercer trimestre de 2015, en comparació amb el mateix trimestre de l'any anterior. En el segon trimestre de 2015, els costos laborals per hora van augmentar un 1,6% a la zona euro i un 1,9% en el EU28. Aquestes xifres són publicades per Eurostat, l'oficina estadística de la Unió Europea.

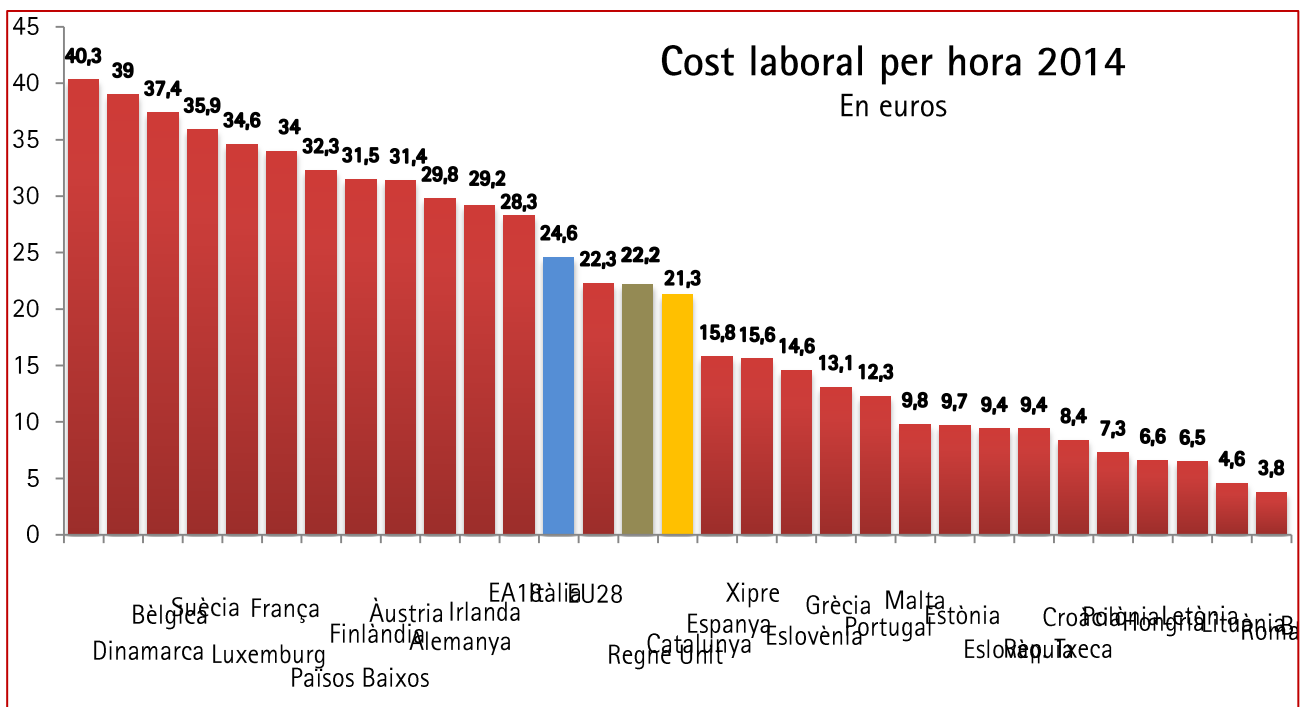
Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Eurostat.

Els dos components principals dels costos laborals són els salaris i les despeses no salarials. A la zona de l'euro, els salaris i salaris per hora treballada va créixer un 1,4% i el component no salarial del 0,1%, en el tercer trimestre de 2015 en comparació amb el mateix trimestre de l'any anterior. En el segon trimestre de 2015, els canvis anuals van ser +2,0% per als salaris, i + 0,3% en concepte de despeses no salarials.

A la EU28, els salaris per hora van augmentar un 2,0% i el component no salarial de l'1,1% per al tercer trimestre de 2015. En el segon trimestre de 2015, els increments anuals va ser del + 2,2% i + 1,1% respectivament.

Sectorialment, en el tercer trimestre de 2015 els costos laborals per hora a la zona euro van augmentar un 1,3% en la indústria, un 0,8% a la construcció, en un 1,2% en els serveis i en un 0,8% en comparació amb el mateix trimestre de l'any anterior. A la EU28, els costos laborals per hora van augmentar un 1,6% a la indústria, un 2,3% en la construcció, un 2,0% en els serveis i en un 1,5% al (principalment) l'economia no comercial al tercer trimestre.

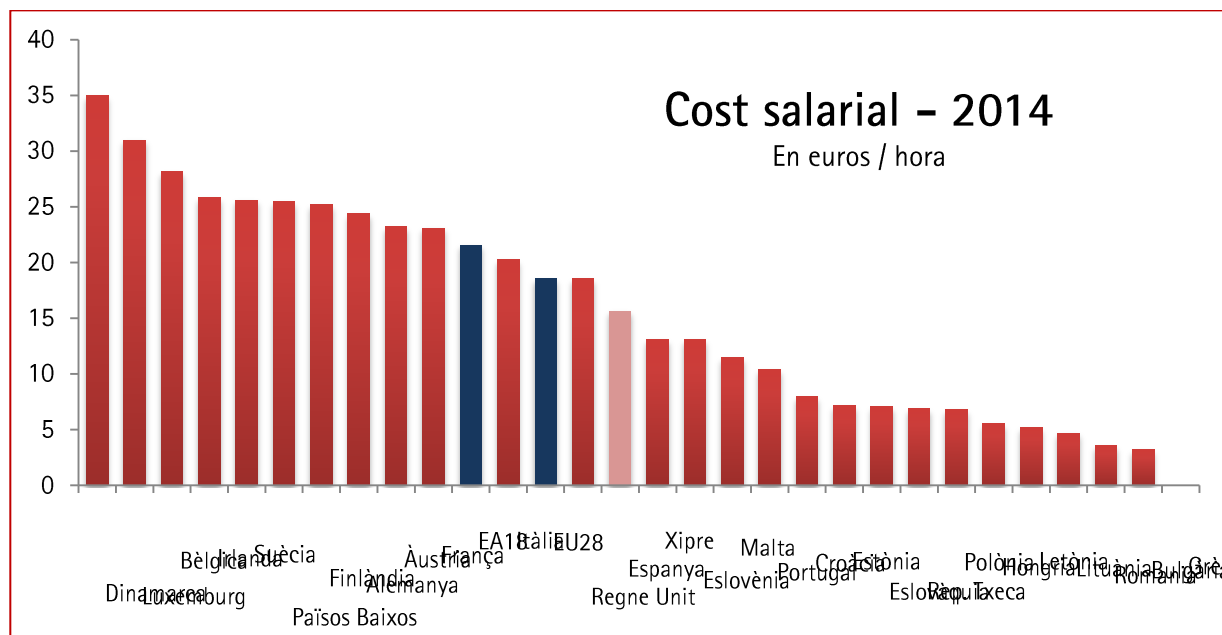
Per altra banda, en relació a les dades anuals, a l'any 2014, els costos laborals per hora a la zona euro se situa en 29,2 euros (24,6€ en EU28), a Espanya la xifra és de 21,3 euros. Respecte a aquest indicador, Espanya se situa a la zona mitja de tots els països analitzats.

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Eurostat i l'INE. 2014

Catalunya, també se situa a la banda salarial mitja a nivell europeu (22,2€ per hora després d'homogeneïtzar les dades amb les proporcionades per l'Eurostat), el que suposa 2,3€ menys (-9%) que la UE28 i 7 euros menys (-24%) que la UE18.

En relació als salaris (la gran part dels costos laborals), també podem observar amplies variacions entre els membres de la Unió. En el 2014, Dinamarca encapçala el rànquing amb un cost en salaris bruts de 35 euros la hora, Espanya torna a situar-se en el mig del rànquing amb 15,7 euros la hora, i a la cua es troba Bulgària amb un cost brut per hora de 3,2 euros en concepte de salaris.

*Grècia: no disposa de dades
Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Eurostat.

A Espanya, el cost en salaris representa un 72,9% del total del cost laboral a l'any 2014, la resta del cost correspon a altres costos no salarials, segons les dades que publica l'Eurostat, per tant, el 27,1% restant correspon a costos no salarials.

Per altra banda, segons les dades que ofereix l'Oficina Federal d'Estadístiques d'Alemanya, els costos no salarials³³ en el sector privat equivalen a 31 euros sobre cada 100 euros de salari brut, de mitjana en la Unió Europea.

Com es pot observar en la següent taula, el rànquing l'encapçalen França, Suïssa i Bèlgica. Espanya es troba en els 10 països de la UE que suporta uns costos laborals no salarials més elevats. En el cas d'Espanya, de cada 100 euros de salari brut es paguen 36 de costos no salarials. Per sota de la mitjana podem trobar a Alemanya (28 euros), Portugal (27 euros), Finlàndia (27 euros), i Regne Unit (19 euros), entre d'altres. Malta és l'últim país de la classificació amb 9 euros de cost no salarial.

³³ Els costos no salarials corresponen majoritàriament a cotitzacions empresarials a la Seguretat Social, les aportacions a sistemes de previsió i assegurances, el salari en cas de malaltia, etc.

País	Cost no salarial per cada 100 euros de salari brut	País	Cost no salarial per cada 100 euros de salari brut
França	47	Alemanya	28
Suècia	46	Finlàndia	27
Bèlgica	44	Portugal	27
Lituània	41	Letònia	25
Itàlia	39	Polònia	23
Rep. Txeca	37	Xipre	20
Estònia	36	Bulgària	19
Àustria	36	Regne Unit	19
Eslovàquia	36	Irlanda	18
ESPANYA	36	Croàcia	18
Països Baixos	33	Eslovènia	18
UE	31	Luxemburg	16
Hongria	30	Dinamarca	15
Romania	30	Malta	9
Grècia	30		

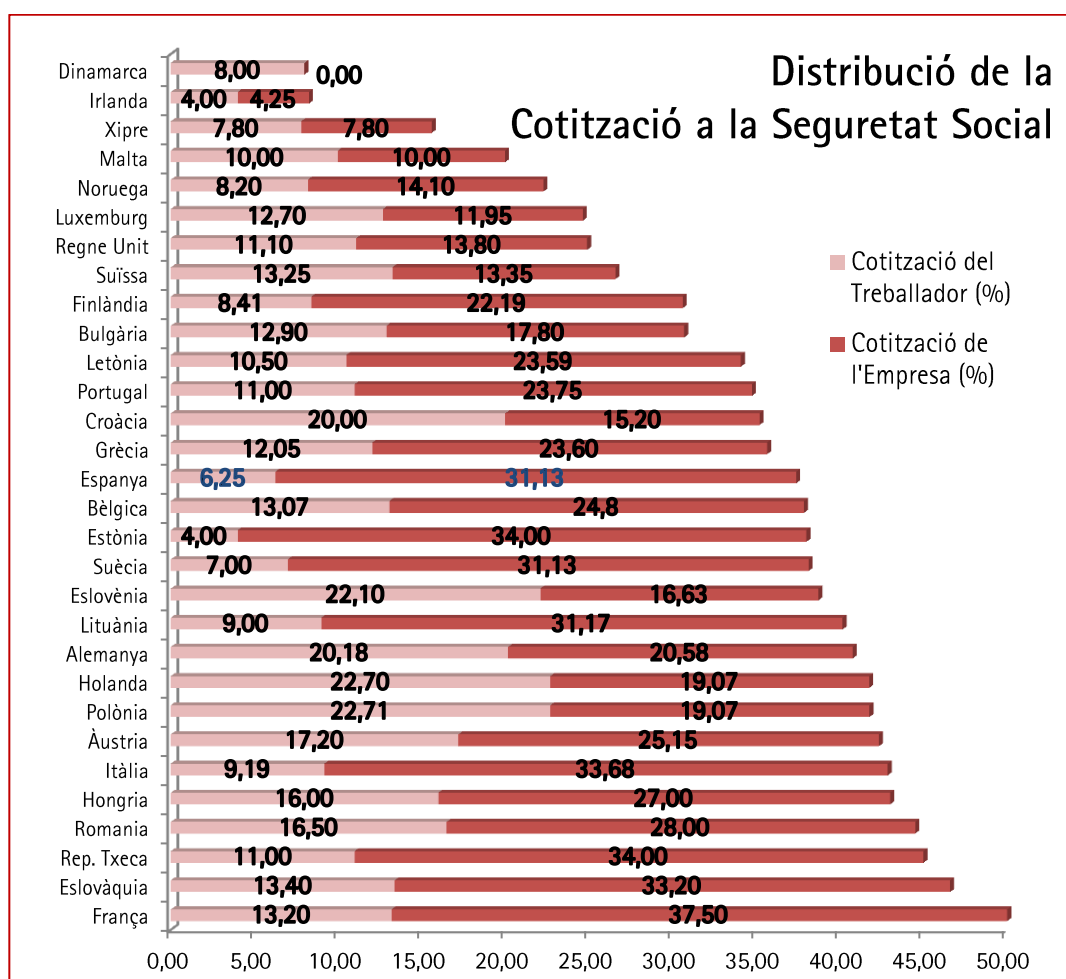
Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de *Statistisches Bundesamt, "EU-Vergleich der Lohnnebenkosten"*.

Les cotitzacions socials són una de les partides més amb més pes sobre el total d'ingressos fiscals en gran part dels països de l'OCDE. En conjunt, un 26,1% de la recaptació fiscal en 2013 va ser per les aportacions de les cotitzacions a la Seguretat Social. A Espanya la mitjana va ser del 34,5% sobre el total d'ingressos fiscals. Espanya no és l'únic país de l'OCDE on la Seguretat Social té un gran pes en la recaptació de l'Estat, també ocorre a França, Alemanya, Àustria, República Txeca, Eslovàquia i Eslovènia.

No obstant això, hi ha un nombre elevat de països com Bèlgica, Canadà, Dinamarca, Finlàndia, Islàndia, Irlanda, Itàlia, Luxemburg, Noruega, Suècia, Suïssa, Regne Unit o Portugal on l'Impost sobre la Renda o l'IVA té major pes que les cotitzacions a la Seguretat Social.

També trobem diferències entre la distribució entre empresa i treballador de les cotitzacions a la Seguretat Social entre els països d'Europa, tal com mostra el següent gràfic.

Font: Elaboració pròpia a partir de l'informe "Social Security Programs Throughout the World: Europe, 2014".

Si tenim en consideració el conjunt de les cotitzacions a la Seguretat Social, Espanya és el setzè país de la UE amb les cotitzacions més elevades.

No obstant l'anterior, Espanya és el segon país dels analitzats amb més percentatge de cotització assumit per l'empresa sobre el total de cotització a la Seguretat Social, només el supera Estònia, i queda molt lluny de països com Regne Unit, Portugal o França. A continuació es mostra la classificació dels països segons el percentatge d'aportació per part de l'empresa:

% Aportat per l'empresa del total cotitzat

1. Estònia	89,47	11. Portugal	68,35	21. Alemanya	50,49
2. ESPANYA	83,28	12. Grècia	66,20	22. Suïssa	50,19
3. Suècia	81,78	13. Bèlgica	65,49	23. Xipre	50,00
4. Itàlia	78,56	14. Noruega	63,23	24. Malta	50,00
5. Lituània	77,60	15. Romania	62,92	25. Luxemburg	48,48
6. Rep. Txeca	75,56	16. Hongria	62,79	26. Holanda	45,65
7. França	73,96	17. Àustria	59,39	27. Polònia	45,65
8. Finlàndia	72,52	18. Bulgària	57,98	28. Croàcia	43,18
9. Eslovàquia	71,24	19. Regne Unit	55,42	29. Eslovènia	42,94
10. Letònia	69,20	20. Irlanda	51,52	30. Dinamarca	0,00

Font: Elaboració pròpia a partir de l'informe "Social Security Programs Throughout the World: Europe, 2014".

Quant a les cotitzacions per jubilació, Espanya és el sisè país de la Unió Europea amb les cotitzacions per jubilació més altes, únicament per darrere d'Hongria, Portugal, Letònia, Itàlia i Romania.

Amb 28,3 punts d'aportació a les pensions contributives, els espanyols paguen 3,6 euros més que a França, 5,6 més que a Suècia, 7,4 més que en el Regne Unit i 9,4 més que a Alemanya.

És més, els països de la UE-15 paguen de mitjana 22,45 punts percentuals per a la jubilació, discapacitat i viduïtat té un sobrecost per als espanyols de 6 punts percentuals sobre la mitjana de la UE-15.

Jubilació, Discapacitat i Viduïtat (%)

Hongria	35,50	França	24,75	Regne Unit	20,95
Portugal	34,75	Eslovènia	24,35	Croàcia	20,00
Letònia	34,09	Holanda	24,20	Grècia	20,00
Itàlia	33,00	Suïssa	23,80	Malta	20,00
Romania	31,30	Finlàndia	23,30	Alemanya	18,90
ESPANYA	28,30	Àustria	22,80	Bulgària	17,80
Rep. Txeca	28,00	Suècia	22,73	Bèlgica	16,35
Polònia	27,52	UE-15	22,45	Luxemburg	16,00
Eslovàquia	27,00	Noruega	22,30	Xipre	15,60
Lituània	26,30	Estònia	22,00	Irlanda	8,25

Font: Elaboració pròpia a partir de l'informe "Social Security Programs Throughout the World: europe, 2014".

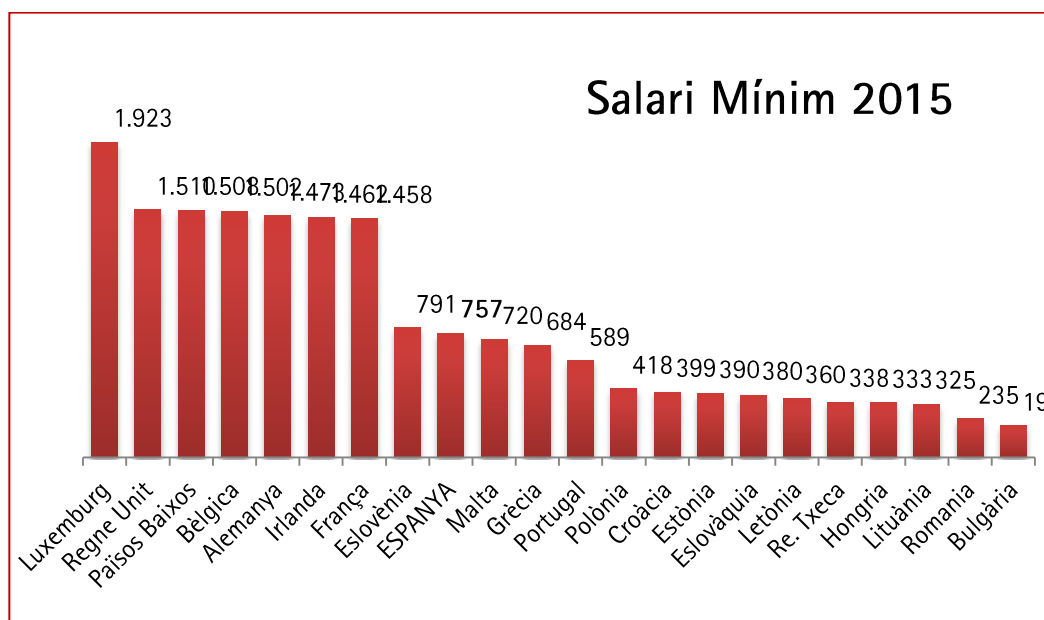
La desocupació és un altre concepte important pel qual es paguen cotitzacions a la seguretat Social, amb 7,10 punts percentuals de cotització, Espanya és el tercer país d'Europa amb les aportacions per desocupació més elevades, per darrere d'Holanda i Dinamarca. Atès que la mitjana de la UE-15 és de 4,78%, es pot dir que el sobrecost de la desocupació a Espanya és de 2,3 punt percentuals.

Cotització per Desocupació (%)

Holanda	9,87	Polònia	2,45
Dinamarca	8,00	Bèlgica	2,33
ESPANYA	7,10	Suïssa	2,20
França	6,70	Eslovàquia	2,00
Àustria	6,00	Croàcia	1,70
Grècia	5,00	Hongria	1,50
UE-15	4,78	Romania	1,50
Itàlia	3,51	Rep. Txeca	1,20
Estònia	3,00	Lituània	1,10
Alemanya	3,00	Bulgària	1,00
Suècia	2,91	Eslovènia	0,20
Finlàndia	2,90	Luxemburg	0,00

Font: Elaboració pròpia a partir de l'informe "Social Security Programs Throughout the World: europe, 2014".

En relació als salaris mínims, a 1 de gener de 2015, 22 dels 28 estats membres de la UE no tenien fixat un salari mínim interprofessional (com Dinamarca, Itàlia, Àustria, Xipre, entre d'altres). Entre els països amb salari mínim en 2015, destaca l'amplia diferència entre el més baix, que és Bulgària amb 194 euros i el més elevat, que és Luxemburg amb 1.923 euros, per altra banda, cal tenir en compte, l'ajust de les diferències en els nivells de preus redueixen la variació entre països.

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Eurostat.

Entre els estats membres de la UE que tenen establert un salari mínim, la proporció d'empleats que perceben entre el 100% i el 105% del salari mínim nacional és la següent: Eslovènia (19,2 %), Lituània (13,7%), Letònia (11,8%), Luxemburg (10,2%), Polònia (9,9%), França, Irlanda i Croàcia (tots amb 9,2%). Espanya (0,2%) va registrar la proporció més baixa d'empleats amb una remuneració inferior al 105% del salari mínim nacional, mentre que la proporció d'assalariats dels altres onze Estats membres de la UE que percebien menys de la citada quantitat va oscil·lar entre el 2,0 % i el 4,7 %.

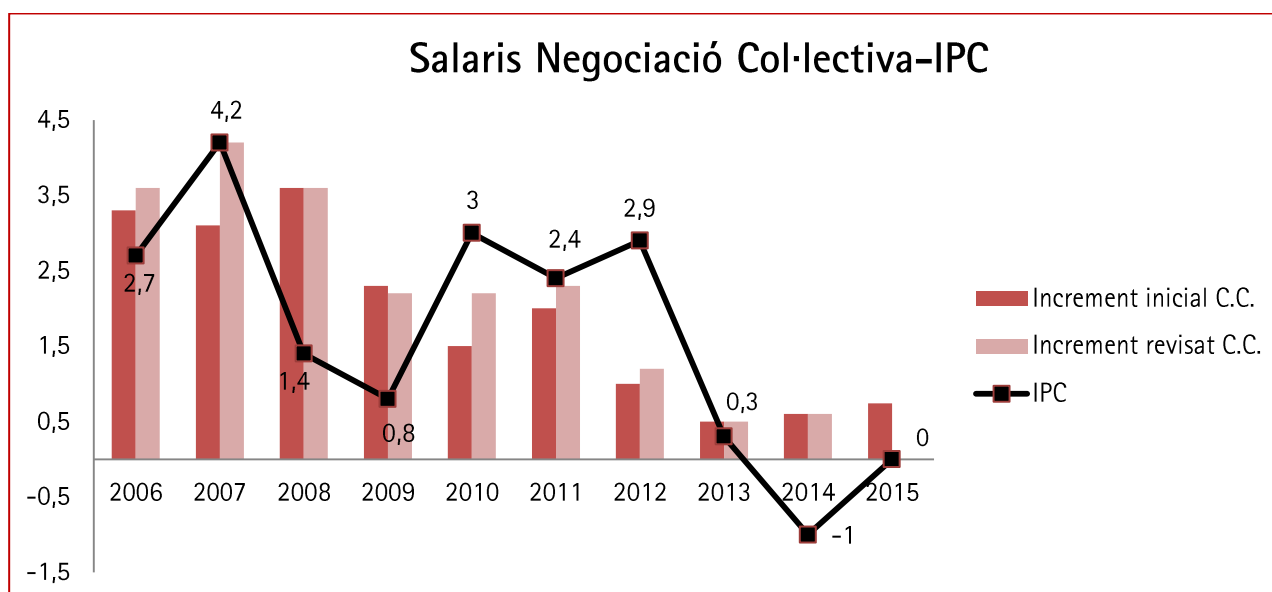
2. Negociació col·lectiva: evolució del salaris pactats

a) Introducció

Ja en l'Acord Interprofessional de Catalunya 2011-2014, Foment del Treball, CCOO i UGT ens vam comprometre a desenvolupar el tractament d'aquells factors determinants de la política salarial vinculats a l'evolució econòmica de les empreses i sectors d'activitat, el desenvolupament i situació dels mercats, la productivitat, la variació dels costos, les inversions i modernització tecnològica. En el darrer Acord Interprofessional 2015-2017 aquest compromís s'ha vist reforçat.

Des de Foment considerem necessari establir criteris o directrius en política salarial vinculats amb factors relacionats amb la productivitat o la situació de l'empresa i desvinculats de la indexació a l'IPC que puguin servir de marc general per a la posterior aplicació en els convenis Col·lectius de sector o empresa.

En el gràfic següent pot observar-se l'evolució dels salaris mitjans pactats en la negociació col·lectiva i l'evolució del Índex de Preus al Consum (IPC) a nivell estatal:

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Ministerio de Empleo y Seguridad Social i INE

Aquest gràfic ens posa de manifest que en anys com el 2008 i 2009 en els quals ens trobàvem immersos en plena crisi econòmica s'estava pactant en negociació col·lectiva increments salarials molt per sobre de l'evolució de l'IPC. La subscripció del *Acuerdo para el Empleo y la Negociación Colectiva 2012-2014*, l'adequació dels Convenis a una menor inflació i la situació general de l'economia, expliquen en certa mesura el canvi de tendència dels salaris pactats a partir de 2012.

La negociació col·lectiva ha d'atendre al criteri de que els salaris han d'evolucionar amb la productivitat, i això vol dir que en l'àmbit d'empresa s'apliquin com a referents conceptes com ara:

dades de producció o vendes, beneficis, evolució dels costos dels països competidors o quota de mercat, entre d'altres, superant la indexació salarial com a element en la formació de salaris.

La negociació col·lectiva ha d'atendre en major mesura a la regulació de les retribucions variables, que s'han de basar en el compliment dels objectius d'empresa i són un factor de millora de la productivitat. S'han de racionalitzar les condicions econòmiques, suprimint models salarials obsolets i determinats complements improductius, tal i com es preveu a l'Acord Interprofessional de Catalunya 2015-2017. Per això, quan es regulin en conveni col·lectiu sectorial, d'acord amb la seva realitat específica, es necessari que es defineixin els criteris per a l'aplicació de la retribució variable, així com les fórmules per a la seva adaptació i aplicació a les empreses.

Així mateix, és necessari l'establiment de mecanismes que facilitin el disseny de complements salarials, que el principal propòsit sigui incentivar la implicació dels treballadors en el projecte empresarial, millorar el seu grau de motivació, fer més atractiva la seva adaptació a les necessitats canviants de la producció, a través d'una formació contínua i d'una millora de les seves competències i habilitats professionals.

Els efectes perseguits amb aquests complements s'ha d'integrar en una estratègia empresarial dirigida a obtenir una millora de la productivitat i una posició més competitiva en el mercat. D'aquesta manera, l'estratègia salarial entra a formar part de la gestió empresarial.

La nostra estructura salarial s'ha caracteritzat, amb caràcter general, per la percepció d'un salari fixe, actualitzacions salarials desvinculades dels resultats de l'empresa o el rendiment de les persones, desconfiança enfront de nous plantejaments, retribucions vinculades a l'IPC, increments salarials per sobre de factors de valor afegit, com són la productivitat, la qualitat i la innovació, conceptes que en el seu origen tenien la naturalesa de variables s'han acabat consolidant i ja no responen a les causes o situació que suposava la meritació del mateix, per exemple, la paga de beneficis, pràctica inexistència de retribucions individualitzades, excepte, per al personal directiu, ús de conceptes salarials obsolets, com per exemple, l'antiguitat.

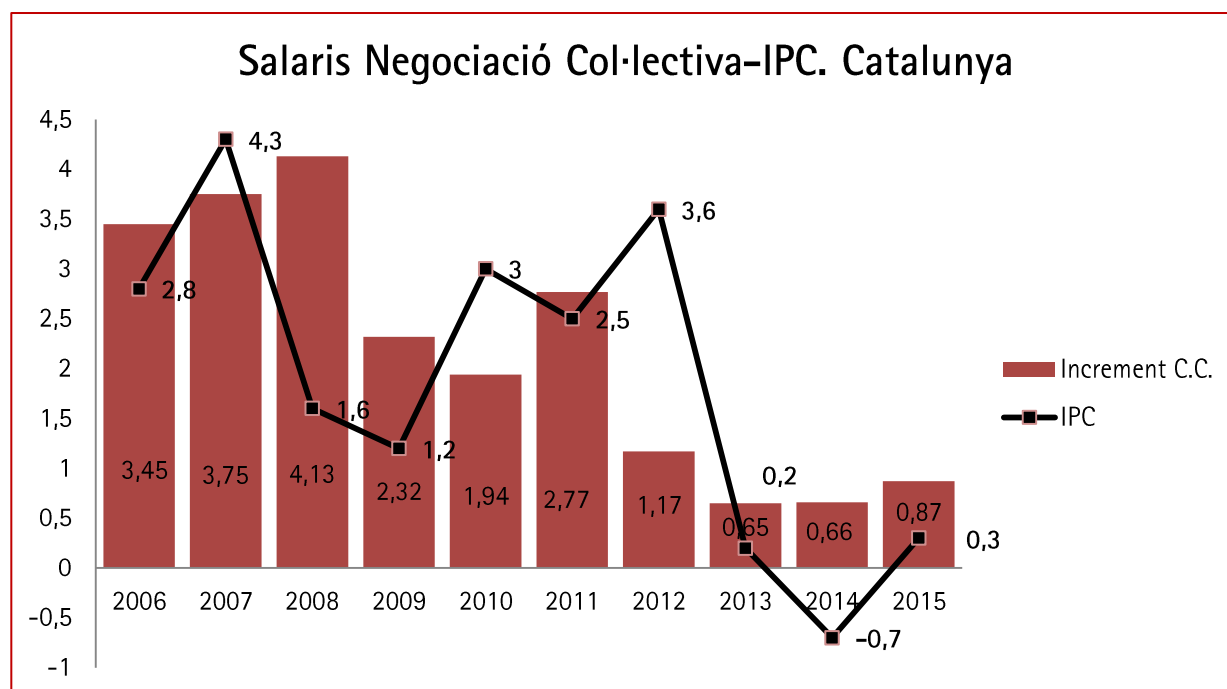
b) Negociació col·lectiva

Si prenem en consideració el període 2006-2015, podem observar com els salaris van reaccionar tard front la situació de crisi econòmica en la que ens trobàvem, incrementant-se significativament en els primers anys de recessió, de tal manera que els ajustos en el mercat laboral, es van dur a terme mitjançant la destrucció de llocs de treball, i per tant, amb el conseqüent un increment de les taxes d'atur. De tal manera que, tot i que de 2007 a 2008 la taxa d'atur es va duplicar pràcticament (passant d'un 6,50% a un 11,75%), els increments salarials pactats en Convenis Col·lectius van ser del 3,75% i 4,13% respectivament.

EVOLUCIÓ 2006-2015 Catalunya	Variació Salarial (%) Total Convenis	Variació Salarial (%) Convenis Empreses	Variació Salarial (%) Convenis àmbit superior empresa	IPC Catalunya	Taxa atur EPA (%) Catalunya ³⁴
2006	3,45	3,19	3,47	2,8	6,56
2007	3,75	3,71	3,75	4,3	6,50
2008	4,13	3,09	4,22	1,6	11,75
2009	2,32	1,94	2,35	1,2	16,90
2010	1,94	2,03	1,93	3	17,86
2011	2,77	1,9	2,82	2,5	20,40
2012	1,17	1,07	1,17	3,6	23,81
2013	0,65	0,44	0,66	0,2	21,87
2014	0,66	0,41	0,67	-0,7	19,88
2015	0,87	0,67	0,88	0,3	17,73

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Ministerio de Empleo y Seguridad Social

Així mateix, tenint en compte l'evolució de l'IPC a Catalunya hem passat de l'any 2006 d'increments salarials globals del 3,45% amb un IPC a nivell autonòmic del 2,8%, l'any 2008 un increment del 4,13% amb un IPC del 1,6%, al 2013 un increment del 0,65% amb un IPC del 0,2% i l'any 2015 un increment del 0,87% i un IPC del 0,3%.

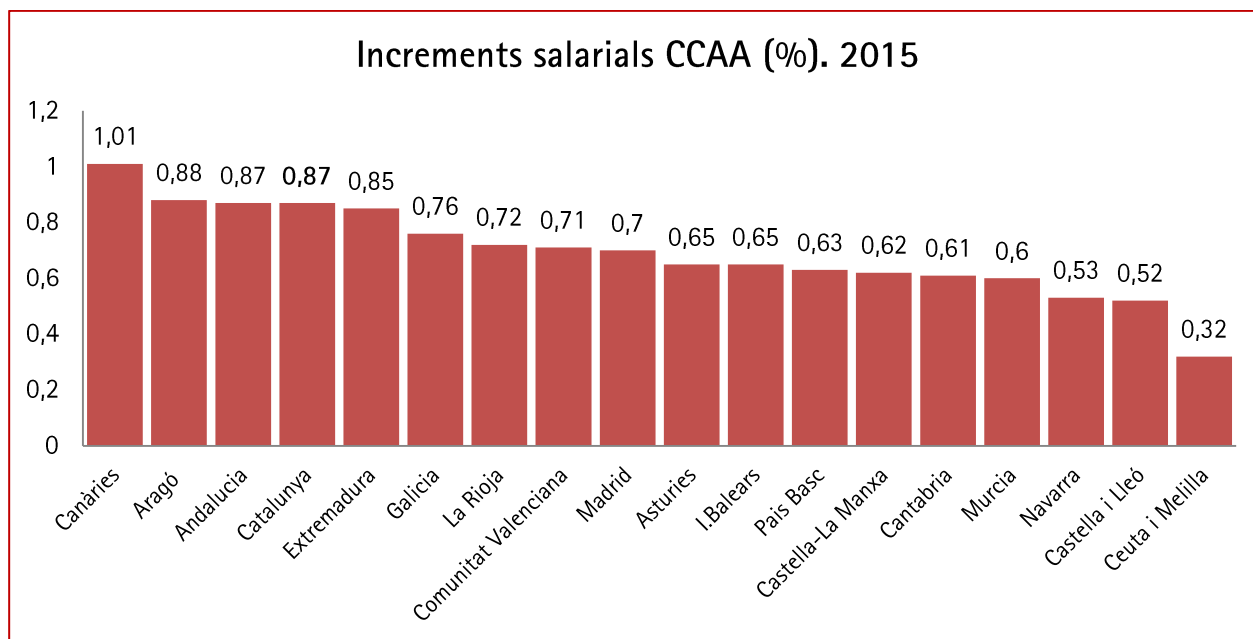

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Ministerio de Empleo y Seguridad Social i IDESCAT

³⁴ Es pren en consideració les dades el darrer trimestre de l'any.

És evident que els increments pactats en la negociació col·lectiva s'havien d'adaptar a la situació de contracció econòmica i la necessitat de la contenció dels salaris en els períodes de recessió.

Per Comunitats autònomes en aquest any 2015, únicament Canàries i Aragó han pactat increments superiors a Catalunya (0,87%), amb un 1,01% i un 0,88% respectivament.

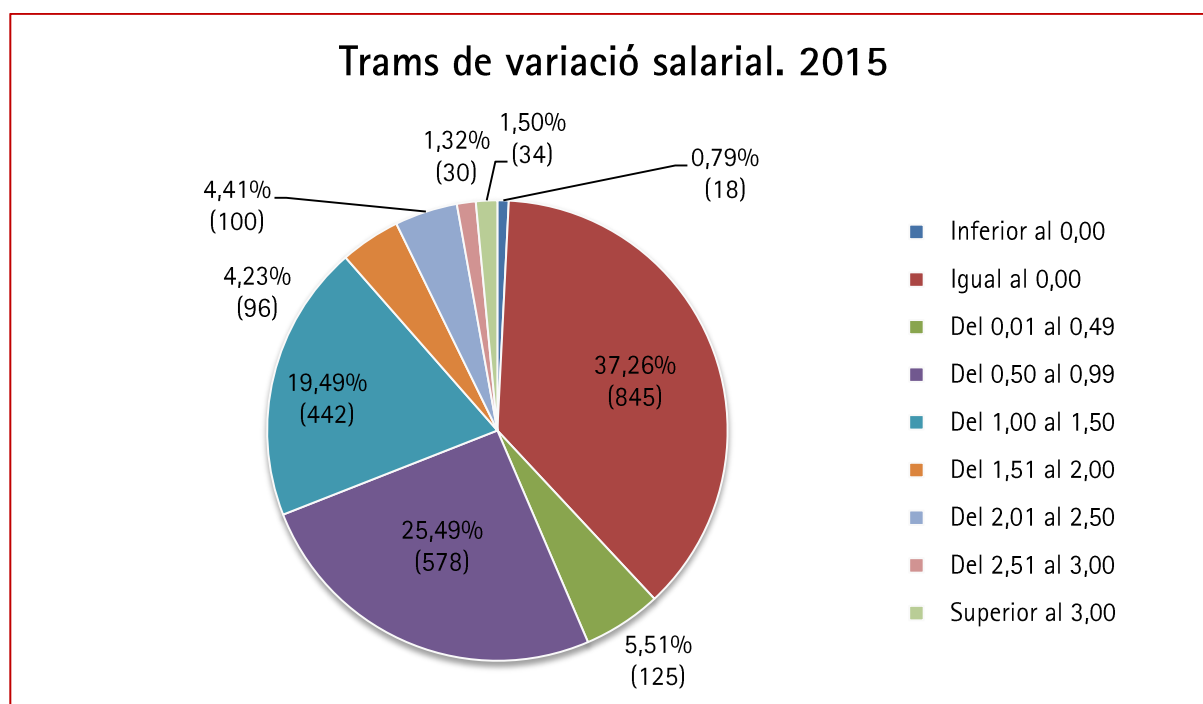

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Ministerio de Empleo y Seguridad Social

Les dades exposades posen de manifest que per tal de crear ocupació i garantir la competitivitat de les empreses, és necessari continuar amb la moderació salarial. En aquest sentit, tal i com acordar els agents econòmics i socials en el darrer Acord Interprofessional de Catalunya 2015-2017, el creixement de l'activitat econòmica, l'augment del consum intern, la millora de la productivitat i de la competitivitat empresarial, són ara factors clau per la consolidació de la recuperació econòmica i de l'ocupació.

Per això, Foment del Treball i la resta d'agents socials signants vam recomanar que els increments salarials que s'acordin en la negociació col·lectiva prenguin en consideració aquests factors i es basin en la realitat i situació general de cada sector i/o empresa.

En relació als trams de variació salarial pactada³⁵ el 37,26% dels Convenis signats a nivell estatal en l'any 2015 (845 Convenis) van pactar una variació salarial igual a 0%, el 25,49% (578 Convenis), van pactar un increment salarial entre el 0,50% i el 0,99%; el 19,49% (442 Convenis) entre el 1% i el 1,50%; i el 0,79% (18 Convenis) una variació salarial inferior al 0% , de mitjana un -4,44%.

Elaboració pròpia a partir de les dades del Ministerio de Empleo y Seguridad Social

³⁵ Aquesta dada només es disposa a nivell estatal.

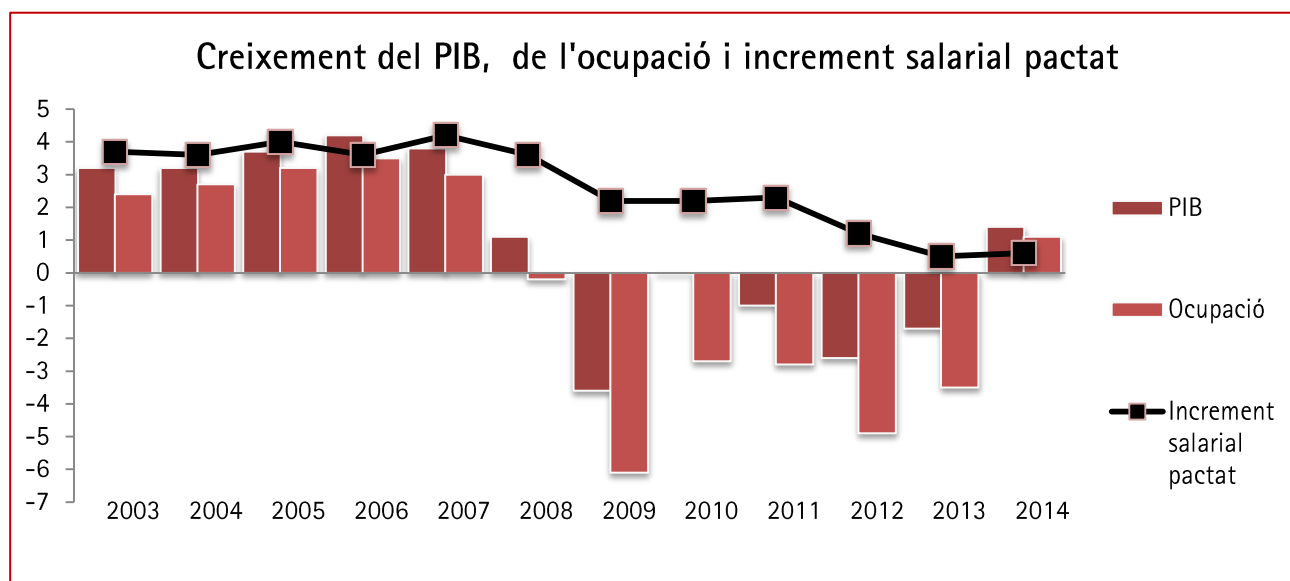

TRAMS DE VARIACIÓ SALARIAL	2012 (%)	2013 (%)	2014 (%)	2015 (%)
Inferior al 0,00	0,94	1,59	0,81	0,79
Igual al 0,00	31,76	42,78	38,83	37,26
Del 0,01 al 0,49	1,17	7,74	14,58	5,51
Del 0,50 al 0,99	8,48	17,30	25,06	25,49
Del 1,00 al 1,50	7,11	9,68	12,21	19,49
Del 1,51 al 2,00	5,85	4,77	4,05	4,23
Del 2,01 al 2,50	13,92	3,86	2,43	4,41
Del 2,51 al 3,00	19,81	8,13	1,16	1,32
Superior al 3,00	10,97	4,16	0,87	1,50
Inferior al 0,00	0,94	1,59	0,81	0,79

Elaboració pròpia a partir de les dades del Ministerio de Empleo y Seguridad Social

Tal i com es desprèn de la taula anterior, en els quatre anys indicats la majoria dels Convenis han pactat salaris iguals al 0%. Ara bé, en l'any 2012 més del 30% dels Convenis van pactar increments salarials d'entre el 2% i el 3%, quan en canvi la variació salarial global pactada va ser de l'1%.

En 2012, el II *Acuerdo para el Empleo y la Negociación Colectiva 2012-2014* va establir les bases per tal que el mercat laboral adoptés un procés de moderació salarial, el qual ha contribuït a la recuperació de l'activitat i ha permès la creació d'ocupació a ritmes de creixement econòmics relativament moderats. En aquest sentit, l'economia espanyola va tornar a crear ocupació en el segon trimestre de 2014, amb un PIB de l'1,2%, quan en crisis anteriors es necessitava un creixement de l'activitat superior al 2% per tal que es creés ocupació.

Elaboració pròpia a partir de les dades del Ministerio de Empleo y Seguridad Social. INE

A nivell sectorial³⁶ en aquest any 2015, el sector agrícola és on l'increment salarial és el més elevat (0,80%), però és a la vegada el sector on menys Convenis s'han subscrit (42 convenis que representen el 1,85% dels Convenis signats en 2015). En el sector de la construcció es van signar 77 Convenis (3,40% dels Convenis signats en 2015) amb un increment del 0,79%, en la indústria es van signar 850 Convenis (37,48% dels Convenis signats en 2015) amb un increment del 0,76%, i per últim, és al sector serveis on aquest any 2015 es van signar més Convenis (1.299 que suposa el 57,28% dels Convenis signats en 2015) amb un increment salarial del 0,71%

SECTOR	Convenis	Empreses	Treballadors	Variació salarial (%)
AGRARI	42	98.609	492.331	0,80
INDÚSTRIA	850	141.916	1.830.196	0,76
CONSTRUCCIÓ	77	86.998	665.793	0,79
SERVEIS	1.299	620.970	3.496.509	0,71
TOTAL	2.268	948.493	6.484.829	0,74

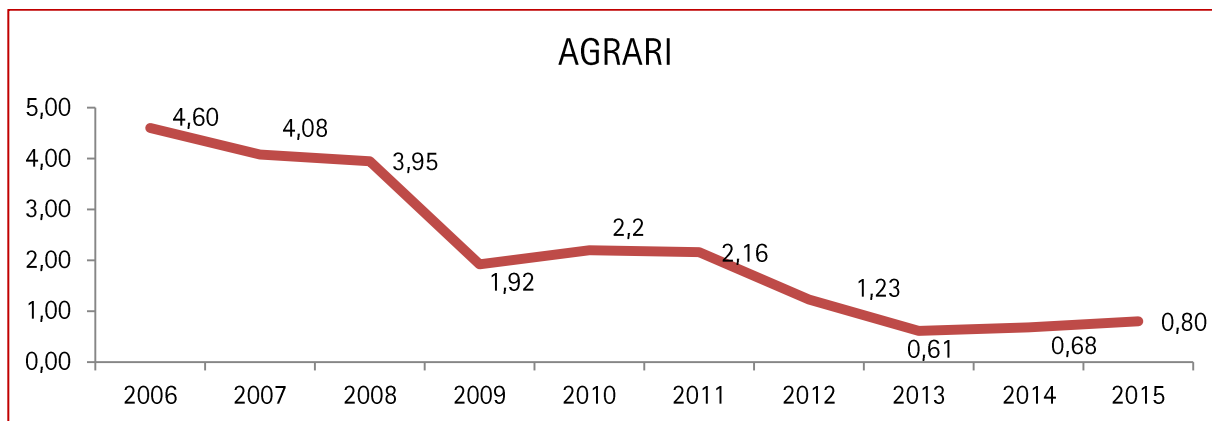
Elaboració pròpia a partir de les dades del Ministerio de Empleo y Seguridad Social. INE

En la següent taula es pot observar l'evolució dels salaris per raó del sector del període 2006-2015.

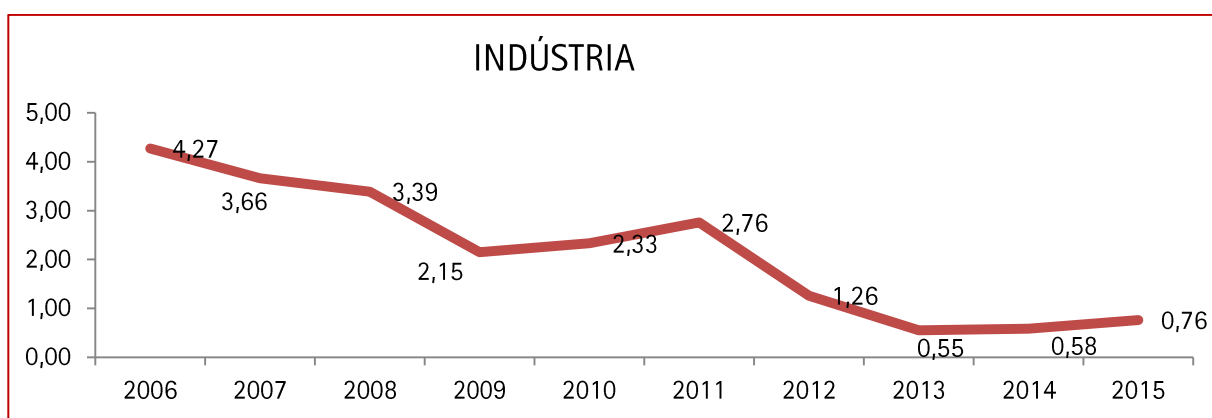
	Agrari (%)	Indústria (%)	Construcció (%)	Serveis (%)	Variació salarial Conveni (%)
2006	4,60	4,27	5,60	3,84	3,3
2007	4,08	3,66	3,62	3,49	3,1
2008	3,95	3,39	3,62	3,64	3,6
2009	1,92	2,15	3,49	2,06	2,3
2010	2,2	2,33	1,61	2,21	1,5
2011	2,16	2,76	2,27	2,12	2
2012	1,23	1,26	1,48	1,08	1
2013	0,61	0,55	0,55	0,51	0,5
2014	0,68	0,58	0,63	0,54	0,6
2015	0,80	0,76	0,79	0,71	0,74

Elaboració pròpia a partir de les dades del Ministerio de Empleo y Seguridad Social. INE

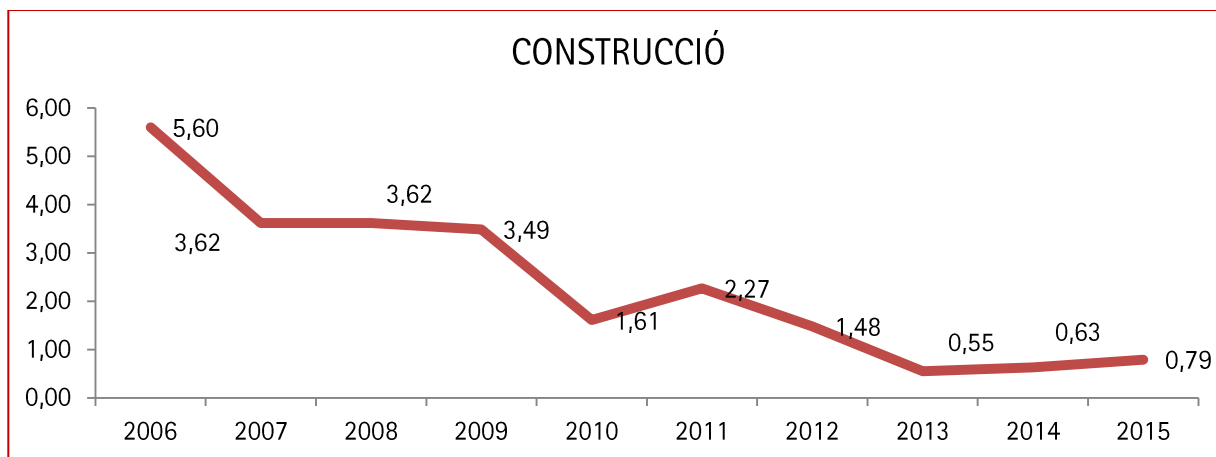
³⁶ Dades únicament disponibles a nivell estatal.

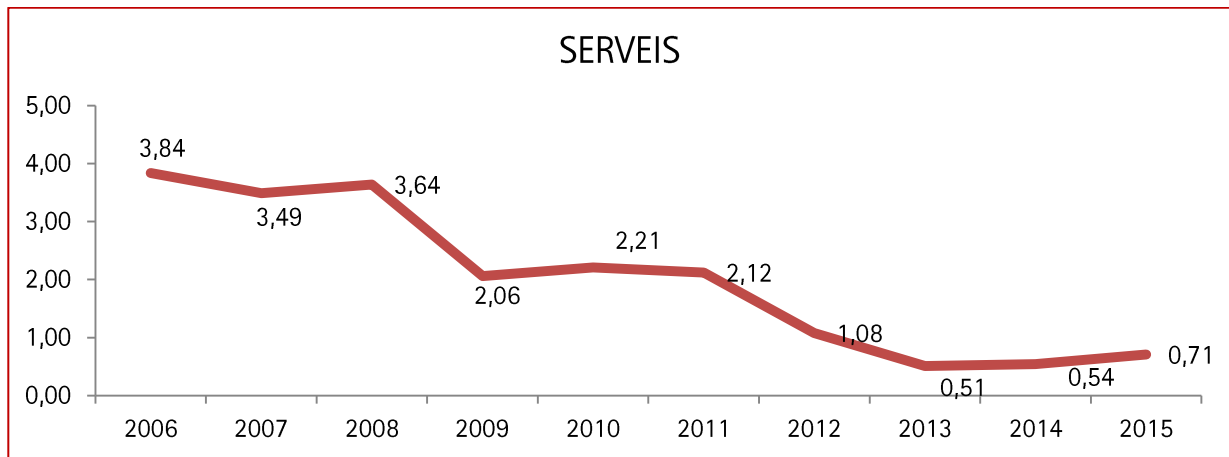
Elaboració pròpia a partir de les dades del Ministerio de Empleo y Seguridad Social. INE

Elaboració pròpia a partir de les dades del Ministerio de Empleo y Seguridad Social. INE

Elaboració pròpia a partir de les dades del Ministerio de Empleo y Seguridad Social. INE

Elaboració pròpia a partir de les dades del Ministerio de Empleo y Seguridad Social. INE

NOTA METODOLÒGICA

L'objectiu de la present Nota Metodològica és explicar de quina forma s'obtenen els indicadors que es mostren a cada apartat i com han de ser interpretats, segons la font utilitzada.

El present Informe sobre el Mercat Laboral i Negociació Col·lectiva, té com a fonts estadístiques les següents: l'Observatori d'Empresa i Ocupació, del Departament d'Empresa i Ocupació de la Generalitat, el Ministerio de Empleo y Seguridad Social, l'Institut Nacional d'Estadística, la Comisión Consultiva Nacional de Convenios Colectivos, l'Eurostat, l'Institut d'Estadística de Catalunya, l'Oficina Federal d'Estadístiques d'Alemanya, l'OCDE, i el Tribunal Laboral de Catalunya, segons la matèria.

Per a totes les matèries, es treballen les últimes dades publicades i l'acumulat de l'any 2015, i així com d'altres d'anys anteriors.

Per aquest motiu, no podem obtenir dades homogènies per a totes les matèries, atès que les dades de publicacions i períodes d'explotació són diferents segons la matèria i la font. Per aquest informe del mes de juliol, les dades que s'han treballat són les següents:

1. **Ocupació (Atur, Afiliació i EPA):** Les dades generals d'ocupació es fan públiques el segon dia hàbil de cada mes, pel Ministerio de Empleo y Seguridad Social, però les dades amb més detall de Catalunya es publiquen a l'Observatori d'Empresa i Ocupació, durant la primera setmana de cada mes. Pel que fa a les dades d'atur registrar i afiliació, són les corresponents al mes de desembre de 2015.

Per altra banda, les dades de l'Enquesta de Població Activa, s'obtenen de l'Observatori d'Empresa i Ocupació, a partir de les dades de l'Institut Nacional d'Estadística, i segons el calendari de publicacions de l'INE, les dades publicades a data de realització del present informe, són les del Quart Trimestre del 2015.

2. **Contractació:** Les dades detallades de Catalunya i províncies sobre contractació laboral que s'obtenen de l'Observatori d'Empresa i Ocupació, es fan públiques durant la primera setmana del mes. Les dades que es presenten en aquest informe són les corresponents al mes de desembre de 2015.
3. **Negociació Col·lectiva:** Les dades sobre la Negociació Col·lectiva a Catalunya, s'obtenen del Ministeri d'Ocupació i Seguretat Social. Per al present informe es treballen les dades publicades el 9 d'octubre, que corresponen a les dades provisionals del mes de desembre de 2015.
4. **Expedients de Regulació d'Ocupació:** Les dades sobre Expedients de Regulació d'Ocupació, s'obtenen de l'Observatori d'Empresa i Ocupació, que es publiquen entre el dia 15 i 20 de cada mes. Per tant, per al present informe es treballen les dades publicades que corresponen a les dades del mes de desembre de 2015.

5. **Solució Extrajudicial de Conflictos:** Les dades sobre Solució Extrajudicial de Conflictos, s'obtenen de dues fonts diferents; les corresponents al Servei de Mediació, Arbitratge i Conciliació (SMAC), s'obtenen de l'Observatori d'Empresa i Ocupació i les relatives als procediments del Tribunal Laboral de Catalunya, s'obtenen del mateix organisme. En quant a les primeres, es publiquen cada mes. Per tant, per al present informe es treballen les dades que corresponen al mes de desembre de 2015. En quant a les dades del TLC, ens les fan arribar des del propi organisme entre el dia 1 i 2 de cada mes, per tant, en aquest informe constaran dades fins al mes de desembre de 2015.
6. **Conflictivitat laboral:** Les dades sobre Conflictivitat Laboral, s'obtenen de l'Observatori d'Empresa i Ocupació, s'obtenen de l'Estadística de Vagues i Tancaments Patronals. En aquest apartat les darreres dades disponibles a Catalunya, són del mes d'agost de 2015.
7. **Costos laborals:** Les dades relatives a aquest apartat s'han obtingut principalment del Ministerio de Empleo y Seguridad Social, la Comisión Consultiva Nacional de Convenios Colectivos, l'Eurostat, l'Institut d'Estadística de Catalunya, l'Enquesta Anual de Costos Laborals (fins l'any 2014), l'Enquesta Trimestral de Costos Laborals corresponent al tercer trimestre de 2014), l'Oficina Federal d'Estadístiques d'Alemanya, l'OCDE i de l'informe *Social Security Program Throughout the World: Europe 2014*.